

Νεοσημείο

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 19 (70)
10 ΦΕΒΡ. 1940-Δ1

18

Η Νεοραϊα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀνατιθεμένου ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὁροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 19 - 10 Φεβρουαρίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ Συναγματοῦ ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικὸν) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λιρ. 1

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας, ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέας Ε.Ο.Ν.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ πολλὰ σχολεῖα, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ ἄλ-
λοι ὀργανισμοὶ μᾶς ἀποστέλλουν τὴν συνδρομὴν των μείον δραχμάς
ἐξ (6) διὰ χαρτόσημον τῆς ἐτησίᾳς συνδρομῆς τῶν 300 δραχμῶν, ἢ
Διευθύνσεις τοῦ περιοδικοῦ παρακαλεῖ πάντα ἀρμόδιον ὅπως ἀπο-
στέλλῃ ἀκέραιον τὸ ποσόν, τὸ δὲ περιοδικὸν θὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν
χαρτοσήμανσιν τῆς ἀποδείξεως μὲ τρεῖς (3) δραχμάς, ὅπως ὀρίζει ὁ
οἰκείος νόμος (πίναξ Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν Κατηγ. Η', ἐδάφιον 50).

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 30 Ἰουνίου 1939) » 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμάς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἔν
Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίῳν χρεωγρά-
φων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματογράφα παντὸς εἴδους. Ἐκμ-
σοῖ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ: Ἀρχορὰ

ΗΜΕΡΟΜ. 24-10-81

ΑΡΙΘ. 30354

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟΝ ΕΥΛΟΓΩΜΕΝ;

Ἐτερματίσθησαν αἱ ἐργασίαι τοῦ Συμβουλίου τῆς
Βαλκανικῆς Διασκέψεως καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία,
τῆς ὁποίας ἡγεῖτο ὁ Ἀρχηγός, κ. Ι. Μεταξάς, ἐπέστρε-
ψεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Περιττὸν, βεβαίως, νὰ ἐπαναληφθῇ ἐν-
ταῦθα ὅτι ἡ διάσκεψις ὑπῆρξεν ἕνας ἀληθινὸς θρίαμβος
τῆς ἰδέας τῆς συνεργασίας καὶ τοῦ πνεύματος τῆς βαλ-
κανικῆς ἀλληλεγγύης. Περιττὸν ἀκόμη νὰ ἐπαναληφθῇ
ὅτι οἱ βαλκανικοὶ λαοὶ διεδήλωσαν διὰ τοῦ στόματος τῶν
ἀντιπροσώπων των ὅτι κατανοοῦν τὴν ἀξίαν μᾶς συμ-
πνοίας ποὺ ἐπιβάλλεται ἀπὸ μυρίους λόγους καὶ ποὺ τοὺς
ἐξασφαλίζει τὴν ἀρραγὴ ἄμυναν κατὰ πάσης ἐπιβουλῆς.

Κατὰ ἄλλο πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ ἐδῶ καὶ νὰ ἐξαρθῇ
μὲ τοὺς θερμότερους ἀκόμη λόγους: ἡ Ἑλληνικὴ ἐμφά-
νισις εἰς τὴν διάσκεψιν, καὶ γενικώτερον ἡ Ἑλληνικὴ θέ-
σις εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ καὶ τὴν
Βαλκανικὴν Χερσόνησον. Εἰς τὸ τέταρτον τοῦτο ἔτος τῆς
μετασυγυστιανῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι,
ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν σωτήριον διὰ τὸν Τόπον μας
μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου, ὁ Ἀρχηγός ἀνεχώρει εἰς
Βουκουρέστιον, ὅπου συνεκροτεῖτο πάλιν ἡ τακτικὴ διά-
σκεψις τοῦ Συμβουλίου τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως.
Δὲν ἦτο, ἀσφαλῶς, εὐχάριστος ἡ θέσις τοῦ Ἀρχηγοῦ.
Εἶχε, βεβαίως, ἀναλάβει πρὸ ὀλίγων μηνῶν τὴν πρωθ-
υπουργίαν, καὶ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχε συντελεσθῇ ἡ
μεταβολὴ ποὺ θὰ ἐξασφάλιζε τὴν νέαν Ἑλληνικὴν ἀνθη-
σιν καὶ θὰ καταχώρωνε τὴν Ἑλληνικὴν ἀξίαν εἰς ὀλίγους
μῆνας ὅμως ἢ ἡμέρας δὲν ἀνορθώνονταί ἐρείπια συσσω-
ρευμένα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ δὲν γεμίζουν τὰ ταμεῖα
μὲ χρήματα, ἀφοῦ ἐπὶ ἔτη ἐπίσης διεσπαθίζετο, χωρὶς
κανένα ἐνδοιασμόν, ὁ δημόσιος θησαυρός. Πρὸ ὀλίγων
ἀκόμη ἐτῶν μία ἐθνικὸν ἐνέργεια εἶχεν ἀποδείξει τὴν
γυμνότητά μας εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς οἰασθήποτε παρα-
σκευῆς, ἀφοῦ ἐχρειάσθη νὰ δανεισθῶμεν (!!) ἀπὸ συμμα-
χον γειτονικὸν Κράτος μερικὰ ἀεροπλάνα. Καὶ εἶχε μὲν
ἀρχίσαι μιά σύντομος παρασκευὴ, εὐθὺς ὡς αἱ πεπειρα-
μένα καὶ πατριωτικὰ χεῖρες τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ εἶχαν
ἀναλάβει τὰ ἥνια τοῦ Κράτους, ἀπὸ τῆς μᾶς ὅμως εἰς
τὴν ἄλλην στιγμὴν δὲν πληροῦνται τὰ ταμεῖα καὶ αἱ
στρατιωτικαὶ ἀποθῆκαι μὲ χρήματα καὶ ἐφόδια εἰς μίαν
ἐποχὴν μάλιστα ὅπως ἡ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1936, ἡ ὁποία
ἐβαρύνετο ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου.
Δὲν ἦτο, συνεπῶς, τόσο εὐχάριστος ἡ κατάστασις τῆς
Ἑλλάδος καὶ συνεπῶς τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅταν οὗτος ἐλάμ-
θανε τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸ Βουκουρέστιον.

Καὶ τὰ ἄλλα Βαλκανικὰ Κράτη; Τὰ ἄλλα Βαλκανικὰ
Κράτη, τὴν ὥραν ποὺ ἡμεῖς κατετριβόμεθα εἰς καρδιο-
φθόρους καὶ ἐθνοφθόρους ἀγῶνας, τὴν ὥραν ποὺ ἀφήνα-
μεν τὸν στρατὸν χωρὶς τὰ στοιχειώδη ὅπλα, χωρὶς πυρο-
βόλα, χωρὶς ἀεροπλάνα, τὸν τόπον χωρὶς δρόμους, τὸν
λαὸν χωρὶς σχολεῖα διὰ νὰ τροφοδοτοῦμεν τὸν κορβανὰν
τοῦ ἀθλιωτέρου κομματισμοῦ τὴν ἰδίαν ὥραν αὐτὰ ἐνί-
σχυαν τὴν ἄμυνάν των, ἐφωδίαζαν ἐντατικῶς τὸν στρα-
τὸν των καὶ ἦσαν ἔτοιμα ν' ἀντιμετωπίσουν μὲ τὸ ὅπλιν
εἰς τὸ χέρι πάν ἐνδεχόμενον. Ἐπαιξε, συνεπῶς, ἡ Ἑλλάς
εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Βαλκανικοῦ τούτου συνασπισμοῦ ἰὸν
ρόλον τοῦ πτωχοῦ συγγενοῦ εἰς τοὺς κόλπους μᾶς πλου-
σίας οἰκογενείας καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἱκανότης καὶ

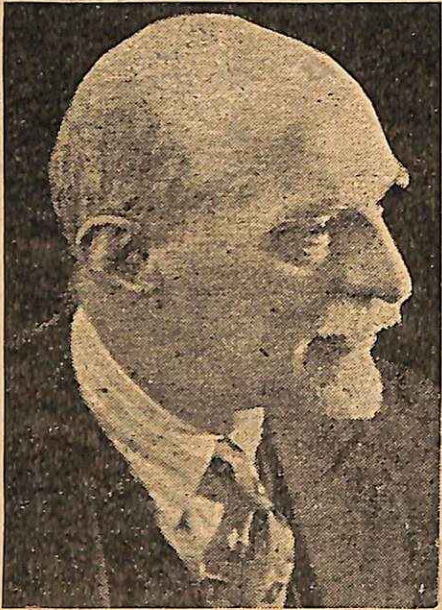
ἡ φυσικὴ εὐφυΐα τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ νὰ καλύπτεται ἡ Ἑλ-
ληνικὴ γυμνότης, ἀπὸ ἀπόψεως στρατιωτικῆς παρασκευῆς,
καὶ νὰ τηρῆται ἡ Ἑλληνικὴ ἐμφάνισις εἰς τὰ ὅρια μᾶς
στοιχειώδους αξιοπρεπείας.

Δὲν ἔπρεπεν ὅμως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν παρόμοιον
κατάντημα καὶ τὸ ἀπέδειξεν οὗτος μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν
μὲ τὸν ὁποῖον ἐνεστερνίσθη τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἀρχηγοῦ, μὲ
τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀνταπε-
κρίθησαν εἰς τὸ κήρυγμά του, μὲ τὸν πατριωτικὸν παλ-
μόν μὲ τὸν ὁποῖον ἀπήντησαν εἰς κάθε του πρόσκλησιν.
Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς νε-
κρασαστάσεως εἰς τὸ διάστημα τῶν ὀλίγων πρώτων μη-
νῶν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸν Ἰωάννην
Μεταξᾶν.

Ἀπὸ τὸ ἔτος ὅμως τοῦτο, τὸ 1936, μέχρι σήμερον με-
σολαβοῦν ἄλλα τέσσαρα ἔτη ἐργασίας, συντόνου παρα-
σκευῆς, μόχθου καὶ κόπου, κάτω ἀπὸ τὸ ἀγρυπνον
βλέμμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ μὲ τὴν συμμε-
τοχὴν τῶν Πανελλήνων. Τί ἔγινε, τὸ εἶδαμεν ὅλοι καὶ τὸ
βλέπομεν, καθημερινῶς, εἰς μυρία ἐκδηλώσεις. Τὸ βλέ-
πομεν ὅμως ἀκόμη εἰς τὴν ἐκτίμησιν πρὸς τὴν Ἑλλάδα
ἀπὸ μέρους ὄλων τῶν Κρατῶν, μικρῶν ἢ μεγάλων. Ἡ
Ἑλλάς ἔπαυσε νὰ συλλέγῃ τὰ ψιχία τοῦ οἴκου διὰ λο-
γαριασμὸν τῶν προγόνων τῆς, διότι ἔχει αὐθυπαρίαν, ἰδίαν
ὀντότητα, δύναμιν θετικὴν. Κανείς δὲν θὰ ἠμποροῦσε ν' ἀρ-
νηθῇ, χωρὶς νὰ εἶναι ταπεινὸς συκοφάντης καὶ ὑβριστής,
γενναϊότητα εἰς τὸν λαὸν τῆς, πατριωτισμὸν καὶ ἡρωϊ-
κὸν πνεῦμα καὶ πνευματικὴν ὑπεροχὴν. Ἐκεῖνο ποὺ ἔλει-
πεν ἦτο ὁ Ἀρχηγός, ἡ ὁργάνωσις καὶ ἡ παρασκευὴ, τὰ
στοιχεῖα δηλαδὴ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καθιστοῦν θετικὴν τὴν
δύναμιν καὶ ὑλοποιοῦν τὴν ἀξίαν. Θὰ ἔπρεπε τὰ Ἑλλη-
νόπουλα νὰ ἠμποροῦσαν νὰ διαβάσουν τὰς ἐφημερίδας
ὅλου τοῦ κόσμου, διὰ ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ Ἑλλάς ἔχει
σήμερον ὅτι τῆς ἔλειπεν, ἔχει προσθέτως τὸν σεβασμὸν
ὄλων, διότι δὲν ἐπαίτει πλέον, δὲν βασίζεται εἰς τὰς δυ-
νάμεις ἄλλων, ἀλλ' εἰς τὰς ἰδικὰς τῆς καὶ μόνον δυνά-
μεις, εἰς τὸν ἀρίστα ἡσκημένον καὶ ἐξοπλισμένον στρα-
τὸν τῆς, εἰς τὸν στόλον καὶ εἰς τὴν ἀεροπορίαν τῆς.

Εἶναι φυσικόν, συνεπῶς, μὲ ἄλλον «ἀέρα» ν' ἀντιπρο-
σωπεύῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ὁμιλῇ δι' αὐτὴν ὁ Ἀρχηγός
τῆς, ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ χεῖρά καὶ τὸν νοῦν τοῦ ὁποίου
προήλθε τὸ νέον τοῦτο θαῦμα, ὁ Ἰωάννης Μεταξάς. Εἶναι
φυσικὸν νὰ κατέχῃ ἡ Ἑλλάς εἰς τοὺς κόλπους τῆς Βαλ-
κανικῆς Συνενοήσεως τὴν θέσιν ποὺ τῆς ἀνήκει, διότι
εὐρίσκειται εἰς τὴν ἰδίαν μοῖραν προηγμένης παρασκευῆς
μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς συμμαχοὺς τῆς. Διότι, ὅπως εἶναι
γνωστὸν, ἕνα ἐξουθενωμένον Κράτος τὸ ἀνέχονται οἱ
σύμμαχοί του, ὅπως καὶ ἕνα «κακομοίρην» φίλον οἱ φίλοι
του. Δὲν τὸ δέχονται ὅμως οὔτε μὲ ἐνθουσιασμόν, οὔτε μὲ
χαρὰν. Πρέπει ἢ δὲν πρέπει, συνεπῶς, νὰ εὐλογώμεν τὸν
Ἰωάννην Μεταξᾶν, ποὺ μᾶς ἀνέστυρεν ἀπὸ τὴν λασπὴν
αὐτῆς τῆς ἀθλιότητος καὶ μᾶς ἔδωκε τὴν θέσιν ποὺ μᾶς
ἀνῆκε ἀπὸ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴς ἱκανότητές μας ὡς
Ἕθνους, ποὺ μᾶς προσέδωκε αἰγλὴν καὶ μᾶς ὥπλις μὲ
δύναμιν;

Χ. Α.

Ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

κι' αν ήταν να γράφει τα τραγούδια που περιέλαβε στα «Θεία Δώρα», «Η γυναίκα στο πάρκο», «Ειδύλλιο», «Λυπημένα δειλινά», «Σερενάδα στο παράθυρο του σοφού», «Η προσευχή του ταπεινού» κλπ. Τάχα δεν υπάρχουν άνθρωποι που πέρασαν στην αιωνιότητα μ' ένα μόνον τραγούδι, ή μ' ένα μόνον συλλογή; Τέλος ως πεζογράφος με τους «Πεζούς ρυθμούς», το «Άγιον Όρος» και τη «Θυσία» μας έδωσε την ευγενικότερη γλώσσα, την αρχιτεκτονική αρτιότητα στο διήγημα, την προσεκτικότερη μελέτη και με τ' αίσθητικά του σημειώματα απέδειξε πως ήταν ένας αληθινός αισθητικός, πρωτοπόρος στον πνευματικό αυτό κλάδο στον τόπο μας.

Ήταν τόσο πολύπλευρος ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, που σπούδαζε για τρώς για να καταλήξει δημοσιογράφος, λόγιος και διευθυντής της Πινakoθήκης, που να μη είναι εύκολος έστω και η επιφανειακότερη άκμηση άνατομία του έργου του.

Κάτι όμως υπάρχει ακόμη στον Παπαντωνίου που επιβάλλει ν' αφιερωθούν μερικές ιδιαίτερες γραμμές μέσα στο περιοδικό αυτό, το κατ' έξοχον όργανο της Έλληνικής νεότητος. Είναι αυτό το κάτι η άφοσίωσή του στη δημοτική και η επιδράσει που εξέσκησε στη διαμόρφωσή της.

Τά Έλληνόπουλα πρέπει να ξέρουν ότι Παπαντωνίου ήταν εκείνος που γράφει τα «Ψηλά βουνά», το άναγνωστικό της Γ' τάξεως του δημοτικού σχολείου, που επρόκειτο να δημιουργήσει τόσο θόρυβο, και ν' αντιμετώπιση τη λύσσα της μουχλιασμένης αντιδράσεως. Τά «Ψηλά βουνά» ήταν το πρώτο, συστηματοποιμένο σχολικό βιβλίο, γραμμένο από την αρχή ως το τέλος στη δημοτική, σε μία όμως δημοτική εύπρετη, απολύτως Έλληνική, άγνη και βασισμένη στους θεμελιώδεις κανόνες της γλώσσας γιατί — παρά όλα και αν λένε οι έχθροι της, — ή δημοτική, γλώσσα αληθινή και ζωντανή, έχει το δικό της συντακτικό και το δικό της τυπικό. Όσοι κατέκριναν τα «Ψηλά βουνά» δεν έχτυποσαν τον Παπαντωνίου, έχτυποσαν έν όνόματι της μούχλας και της σαπίλας τη γλωσσική αναγέννηση, που ήταν άνίκανοι, αποστεωμένοι οι ίδιοι, να τη ιωύσουν. Δεν μπορούσαν να καταλάβουν οι άνθρωποι, σκαρφαλωμένοι καθώς ήταν στις κούφικες επάλξεις των, ότι γλώσσα ανεξέλικτη είναι πεθαμένη και ότι ή επικράτηση της καθαρεύουσας θα έσήμαινε να ξαναγυρίζουμε σε μία νόθο, έστω, μορφή της Άττικής διαλέκτου, πράγμα αδύνατο, γιατί τά ποτάμια κυλούν προς τις θάλασσες και τις λίμνες και δεν αναστρέφουν προς τις πηγές τους. Από τη γλώσσα του Ησιόδου εφθάσαμε στη γλώσσα του Όμήρου, από αυτή στη γλώσσα των αρχαίων τραγικών, του Θουκυδίδη, του Ξενοφώντος, του Πλουτάρχου, των Άλεξανδρινών. Τέλος από αυτή φθά-

σαμε στη γλώσσα του Εύαγγελίου, των Βυζαντινών και στη φυσική εξέλιξη, στη σημερινή δημοτική μας γλώσσα, που είναι το γνήσιο παιδί της αρχαίας Έλληνικής. Οι καθαρευουσιάνοι, ζητώντας, τι ζητούν, σβήνουν με μία μονοκονδυλιά ιστορικούς νόμους, γλωσσικούς κανόνες, αυτή την αλήθεια Πράγματα δηλαδή αδύνατα και ακατόρθωτα όσο και αν προσπαθήσουν.

Χτύπησαν λοιπόν τά «Ψηλά βουνά» γιατί τά είδαν σαν ένα αδυσώπητο έχθρο. Ήταν το βιβλίο που έσάλπιζε την όριστική του δημοτικισμού επικράτηση και ξυπνούσε στην ψυχή του παιδιού τη συνείδηση της αληθινά μητρικής του γλώσσας. Τά νερά όμως που δεν ταραζούνται λιμνάζουν και σαπίζουν και ή επίθεσις των καθαρευουσιάνων τίποτε άλλο δεν κατώρθωσε παρά να ένισχύση το αίσθημα των δημοτικιστών και να πλουτίση τις τάξεις τους με καινούργιους μαχητάς, με στρατιώτες που ήξεραν ότι ή Ελλάδα έχει ανάγκη να στερεώσει τη γλώσσα που της έκληροδόησαν οι αιώνες, οι Πανελλήνες που ύψωσαν τον λαμπρότερο Έθνικό πολιτισμό από τους έχει να παρουσιάση ή ανθρωπότης.

Ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου ήταν ένας στρατιώτης του δημοτικισμού, στρατιώτης εύψυχος, φωτισμένος, άκαμπτος. Η Ιστορία των Έλληνικών Γραμμάτων θα αναγνωρίξη «έσσει» τι χρωστάει ή Έλληνική γλώσσα σ' αυτόν. Και θάβαν το μνημόσυνο στη μνήμη του που ποτέ δεν θ' άμαυρώσουν τά χρόνια.

Χρ. Έμ. Άγγελομάτης

Ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου γεννήθη εις τό Καρπενήσι κατά τό 1877 από οικογένειαν ή όποία είχε βαθύ τό βιβλικόν και θρησκευτικόν αίσθημα. Μετά τό πέρας των μαθητικών σπουδών του έγκατεστάθη εις τας Άθήνας και ένεγράφη εις την Ιατρικήν σχολήν, συγχρόνως δέ παρηκολούθει και μαθήματα ζωγραφικής. Η καλλιτεχνική φύσις του όμως τόν άπέσπυρνε από τό πανεπιστήμιον και κατά τό 1895 ένεφανίσθη εις την «Ακρόπολιν» του άειμνήστου Βλάση Γαβριηλίδη όπου διεκρίθη ως δημοσιογράφος έξαιρετικού μέλλοντος.

Η είσοδος του εις την δημοσιογραφίαν επεκυρώθη με την δραστηριότητα και αξίαν του, και έντός ολίγου χρόνου κατέστη ή άπαραίτητος συνεργάτης έφημερίδων κύρους της εποχής εκείνης, όπως ή «Έφημερίς των Συζητήσεων» του Λεωνίδα Δελγυιώργη, τό «Σκρίπ» του Εύαγγελου Κουσουλάκου.

Ακολουθώς συνεργάσθη εις τόν «Χρόνον» και κατόπιν εις τό «Εμπρός» του Δημητρίου Καλαποθάκη με την καθιέρωσιν της στήλης τακτικού χρονογραφήματος παράπλευρα εις τόν Ιωάννην Κονδυλάκη, «Διαθέτην», και εις τόν κ. Τίμον Μωραϊτίνην. Τό «Εμπρός» τόν απέστειλεν εις την γαλλικήν πρωτεύουσάν και εκείθεν έγραψε τά περίφημα και μνημειώδη «Παριναά γράμματα», τά όποία οι παλαιότεροι Έλληνες φυλάσσουν ως ιερών πνευματικών σκεδός. Εις τό Παρίσι όηρξε συνεργάτης επί τριετίαν της «Journal des Debats» και του «Les Nouvelles» με την σύνταξιν του «Ανατολικού δελτίου».

Επιστρέψας εις Άθήνας τώ 1917 διορίσθη διευθυντής της Έθν. Πινakoθήκης και τό 1923 έλαβε τό άριστείον Γραμμάτων και Τεχνών.

Η Άκαδημία έπιθραβεύουσα την συμβολήν του Παπαντωνίου εις την ανάπτυξιν της λογοτεχνίας εξέλεξεν αυτόν Άκαδημαϊκόν εις τόν κλάδον Γραμμάτων και Τεχνών.

Ζαχαρίας
ΕΝΑ ΚΟΥΤΙ ΣΠΙΡΤΑ

ΕΝΑ ΚΟΥΤΙ ΣΠΙΡΤΑ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Σήμερα θα σας μιλήσω για ένα κουτί σπίρτα. Θ' απορήσετε βέβαια. Ποιάν αξία, ποιά σημασία μπορεί να έχει ένα κουτί σπίρτα; Κι' όμως υπάρχουν πράγματα, που ενώ αυτά καθ' έαυτά είναι άσήμαντα, παίρνουν ξαφνικά αξία και γίνονται ώραϊα και πολυσήμαντα σύμβολα από μία πράξι, από μία χειρονομία που τά συνοδεύει.

Θυμάσθε τόν όβολό της χήρας του Εύαγγελίου; Κι' ό όβολός εκείνος δεν είχε καμμιάν αξία. Είχε όμως αξίαν ή χειρονομία της χήρας που τόν έπρόσφερε από τό ύστέρημά της' κι' από τότε ό άσήμαντος εκείνος όβολός έγινε πολύτιμος και μπήκε στην Ιστορία και μπήκε στη μνήμη και στην ψυχή του κόσμου σαν αιώνιο σύμβολο αγάπης κι' άλληλεγγύης.

Διαβάστε τώρα αυτή τη μικρή ειδησι. Είναι ένα συνηθισμένο δελτίο δωρεών της Κεντρικής Διοικήσεως της Όργανώσεώς μας και γράφει αυτά τά λίγα λόγια:

Δωρητής: Άνώνυμος.

Δωρεά: 2 κουτιά σιγάρα, 1 πλάκα σοκολάτα, 7 μολύβια και 1 κουτί σπίρτα.

Επιθυμία δωρητού: να παρασχεθούν εις τούς Άκρίτας.

Τίποτε άλλο. Κι' όμως προσέξατε, άγαπητοί μου φίλοι. Διαβάζοντας τό δελτίο αυτό, προσέξατε να δήτε πίσω από τά άλλα, κοινά του λόγια πώς σχηματίζεται και πώς προβάλλει μια γλυκειά κι' ευγενική μορφή και παρακολουθήστε τά ώραϊα κινήματα της ψυχής που κρύβεται πίσω από τη λιτή προσφορά. Δύο κουτιά σιγάρα, μία πλάκα σοκολάτα, έπτά μολύβια. Και ξαφνικά σταματά στενοχωρημένος, απογοητευμένος. Τόσο μόνο; Τόσο λίγο; Τόσο λίγο για τούς Άκρίτες μας; Και ψάχνοντας στις τσέπες του, δεν βρίσκει τίποτε άλλο παρά ένα κουτί σπίρτα, ένα μικρό κουτί σπίρτα. Και τό καταθέτει κι' αυτό, σαν να διαθέτη και τό τελευταίο κομμάτι που άπέμεινε από τόν έαυτό του κι' από την ψυχή του.

— Τόνομά σας; ρωτά ό συναγωνιστής της Κεντρικής.

— Τί να τό κάμετε τόνομά μου; Δεν χρειάζεται.

Κι' ό συναγωνιστής γράφει: Άνώνυμος.

Κι' όμως έχετε τό καλλίτερο όνομα, άγαπητέ φίλε, τό όνομα που σοι χάρισε ή ώραϊα κι' ευγενική χειρονομία σου' τό τιμημένο όνομα του Άνθρώπου που έχει μέσα του τό υγιέστερο κι' ύψηλότερο ανθρώπινο αίσθημα, την Άλληλεγγύη' τό ύπέροχο όνομα του Πατριώτου, που προσφέρει τό πάλν (αυτό τό πάλν που συμβολίζεται καμμιά φορά και από ένα κουτί σπίρτα) για την τιμή και τη δόξα της Πατρίδος (που συμβολίζεται σ' αυτή την περίπτωσι από τούς φρουρούς των συνόρων μας).

Προσέξατε καλά αυτό τό κουτί τά σπίρτα, άγαπητοί μου φίλοι. Θα τό δήτε ν' ανάβη, να γίνεται φλόγα δυνατή, πυρός δόλολαμπρος, πυρός που δείχνει μιάν αληθινά Έλληνική ψυχή και φωτίζει έναν αληθινά Έλληνικό δρόμο.

Με όλη μου την αγάπη
Μελής Νικολαΐδης

ΓΕΝΕΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΩΝ

Άκόμα κι' αυτή την εποχή, που είναι ή λιγώτερο απ' όλες ευνοϊκή για μία στενότερη γνωριμία μας με τη φύσι, έρχονται οι ομάδες των όρεισάτων να μάς δείξουν πόσο τό πνεύμα της φυσιολατρίας έχει διαποτίσει τη νέα γενεά. Τό ώραϊο έργο που άρχισαν πριν από μία δεκαπενταετία περίπου τά φυσιολατρικά και έκδρομικά σωματεία συμπληρώνεται σήμερα από την επίσημη όργανωσι της Νεολαίας. Και έτσι ή κατεύθυνσι που παίρνουν, με την κρατική ποιά έπαγρύπνησι, τά Έλληνόπουλα μπορεί να δικαιολογήση για τη γενεά τους την όνομασία: γενεά φυσιολατρών.

Έχουμε μία φύσι μοναδική. Οι ξένοι που έπισκέπτονται τη χώρα μας, για να θαυμάσουν πρό πάντων τά αρχαία μας μνημεία, φεύγουν ύστερα γοητευμένοι και από κάτι άλλο: από τις φυσικές μας όμορφιές. Ό ούρανός μας, τό κλίμα μας, ή θάλασσα και τά βουνά μας, ή φυτική ποικιλία του εδάφους μας, τά μάγια των μεσογειακών νερών μας, είναι κάτι που δε μπορεί παρά να ένθουσιάζη ανθρώπους συνηθισμένους από τις αιώνιες όμίχλες του Βορρά. Και όμως ως ένα διάστημα μπορεί να πη κανείς για τούς Έλληνες πώς άγνοούσαν τη θαυμαστή μας αυτή φύσι. Άν εξαίρεσουμε τούς ανθρώπους της υπαίθρου, που οι δουλειές των τούς κρατούσαν, καθημερινά σχεδόν, μέσ' στην άπέραντη άγκαλιά της Μητέρας Γης, οι άλλοι, όσοι έμεναν στίς πολитеις, πολύ σπάνια άνάπνεαν τόν δροσερό άέρα της έξοχής. Κλεισμένοι τις εργάσιμες ώρες στα γραφεία, στα καταστήματα, στα εργοστάσια, περνούσανε και τις υπόλοιπες μέσες στην όχι λιγώτερο πνιγερή ατμόσφαιρα των καφενείων. Από την άνθυγιεινή αυτή ζωή βγήκε και τό επίθετο καφενόβιος. Σήμερα όμως, με τη νέα στροφή που πήρε ή νεολαία μας, υπάρχει άνθρωπος που να μη ντρέπεται άκούοντας αυτόν τόν χαρακτηρισμό; Οι νεαροί Έλληνες αρχίζουν από δώ και πέρα να μαθαίνουν συστηματικά την πατρίδα τους. Και είναι αυτός ό καλύτερος τρόπος για να την αγαπήσουν. Ό προνομιοχός αυτός τόπος που έβγαλε στην αρχαιότητα τόσους θεούς και ήρωες, που στάθηκε τό λίκνο μιας μυθολογίας από τις πλουσιώτερες της Οίκουμένης, που κάθε γωνιά του έχει καθογιασθή από ένα ιστορικό γεγονός, αξίζει με τό παραπάνω να έρευνηθή. Έτσι θα δούν με τά ίδια τους τά μάτια οι νέοι μας πόσο πολύτιμη κληρονομία δέχτηκαν από τούς προγόνους των και πόση αλήθεια κρύβουν μέσα τους οι στίχοι του ξένου βάρδου: «Άν είναι να πεθάνουμε για την Ελλάδα, θεία είν' ή δάφνη. Μία φορά κανείς πεθαίνει...». Η φύσι τονώνει τόν όργανισμό, έξευγενίζει τό αίσθημα, κάνει τόν άνθρωπο καλύτερο. Κοντά της άλλάζουμε, ζωηρεύουμε, καλύτερευουμε. Μία ώρα που περνάει κανείς στο βουνό, στην άκρογιαλιά, κάτου απ' τά δέντρα, πλάϊ στα κύματα, τόν φέρνει κοντήτερα στον αληθινό του προορισμό. Μακριά απ' τη σκόνη και τη μούχλα, στον άνοιχτό άέρα, με γυμναστική και πεζοπορίες, διαπλάσσεται μια καινούργια γενεά, σφριγηλή και ρωμαλέα. Η Ελλάδα μας, έμπιστευμένη στη φύλαξι τέτοιων παιδιών, δε θα έχη τίποτε να φοβηθή.

Κλς

Ο ήρωας του νέου μας αγνώστου, που αρχίζει ή δημοσίευσίς του από το τεύχος αυτό, είναι ένας ξεφθός από την αρχαία μακεδονική Πέλλα, που συνδέεται από ένα παιδικό ανδραγάθημα με τον ωραιότερον ήρωα της λαμπρότερης ελληνικής εποχής και αξιώνεται να γίνη μέτοχος και εταίρος της εποποιίας εκείνης. Μέσα από τις προσωπικές περιπέτειες του ήρωος οι αναγνώσται μας θα γνωρίσουν και θα διαδαχθούν κατά τον πλέον ζωντανόν τρόπον την ωραιότεραν εποχήν της Ιστορίας μας και της πανανθρωπίνης ιστορίας. Την εποχήν που μεγαλοφυής πολιτικός και μεγαλοφυής στρατηλάτης, ο Αλέξανδρος, συνενώνων τας δυνάμεις του Έλληνισμού και ανανεώνων την δομήν του, έπεχειρεί τον υψηλότατον ελληνικόν σθλον, ένα αποθεωτικόν θρίαυθον φωτός και πολιτισμού, που ή γή δεν έννυρσεν άλλον θυμιόν του και που δεν θα παύση να διδάσκη τας γενεάς όλας εκείνας τας άρετάς και τας ιδιότητάς, που κάμνουν την ζωήν αξίαν να την ζούν οι άνθρωποι. Το νέο μας άναγνωσμα, γραμμένο από κορυφαίον Έλληνα συγγραφέα, περιέχει άφθονα τάλαντα γοτεχνικά, παιδαγωγικά και ιστορικά στοιχεία και θ' άποτελέση άληθώς πολύτιμον βοήθημα διά τους διδασκάλους και τους καθηγητάς εΙς τας σχολικάς εργασίας των.

ΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ

Η «Νεολαία» κυκλοφορούσα ήδη εΙς άπαντα τάλ σχολεία του Κράτους αΙσθάνεται την άνάγκην να άπευθύνη την πλέον θερμήν σύστασιν προς τους διδασκάλους, οίτινες άποτελούν τους σπουδαιότερους πνευματικούς πυρήνας της υπαίθρου, ίνα μαζί με τάλ διδακτικόν έργον των άσχοληθούν με την κατ' άποψιν των προστάσιόν των κατά τόπους βυζαντινών μνημείων. Υπάρχουν σχεδόν εΙς όλας τας περιφέρειάς ναίτοκοι έξοχικοί παλαιοί, εΙς τους όποιους πλειστάκις συναντώνται εΙκόνας σπανίας τέχνης, τέμπλα, ψηφιδωτά κλπ., τάλ όποια εΙτε ό χρόνος εΙτε ή άγνοία της αξίας των από τους κατοίκους της περιφέρειας καταστρέφουν. Η προστάσις των εθνικών τούτων κειμηλίων είναι άποκλειστικόν έργον των διδασκάλων, οίτινες όφείλουν να διαφωτίσουν τους κατοίκους της περιοχής των και να λαμβάνουν πρωτοβουλίας άναφέροντες εΙς τάλ οικείον τμήμα του Υπουργείου σχετικώς διά τάλ παρόμοιον έργον, τάλ όποιον όφείκει εΙς κίνδυνον καταστροφής.

Φέρτε την χαράν και την ζωήν, την αίσιοδοξίαν και τόν ένθουσιασμόν μέσα εΙς τάλ σπίτια σας ως άτομα. Δέν εΙναι μικρό πρᾶγμα αυτό, μέσα εΙς τους γονείς σας και τους μεγαλυτέρους άδελφούς σας να φέρετε τή χαρά και την έλπίδα.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ

Μέσα εΙς την άτμόσφαιραν της άνησύχου άγρυπνίας, ή όποία έκυριάρχησεν έπί της Εύρώπης από της έκρήξεως του πολέμου και μεταξύ των ουδετέρων και μη έμπολέμων Χωρών, ή κανονική έτησία διάσκεψις των εκπροσώπων των Κρατών της Βαλκανικής Συνενοήσεως, ή συνελευθούσα την περασμένην έβδομάδα εΙς τάλ Βελιγράδιον, άπετέλεσεν αντίθεσιν ιδιαιτέρως αξιοσημείωτον. Θέλομεν δέ να έλπιζώμεν ότι τάλ έξαιρετικώς ζωηρόν ένδιαφέρον με τάλ όποιον ή κοινή γνώμη τόσον των έμπολέμων όσον και των ουδετέρων Κρατών παρηκολούθησε τας εργασίας της Διασκεψεως δέν ήτο ή άναμονή — άδικαιολόγητος άλλως τε τελείως — έντυπωσιακών άποφάσεων, άλλά κάτι άλλο, τάλ όποιον ήμείς θα όνομάσωμεν γοητείαν του πνεύματος της κατανούσεως και του σεβασμού, από τάλ όποιον έπήγασεν ή Βαλκανική Συνεννόησις και διά του όποιου άνεπτύχθη, συντηρήθη και ήδραιώθη, ώστε ν' άποτελή σήμερον υπόδειγμα συνασπισμού λαών, οί όποιοι μακράν πάσης ιδέας καταπλεονεκτήσεως άλλου τινός γειτονικού ή άπομεμακρυσμένου Κράτους εύρίσκονται ήνωμένοι εΙς τήν άπόφασιν να περιφρουρήσουν έναντίον πάσης έπιβουλής την εΙρηνικήν τάξιν και ασφάλειαν εΙς την ιδικήν των περιοχήν. Η Βαλκανική Συνεννόησις εΙναι ασφαλώς καρπός βαθείας συνέσεως και ώριμότητος Ιστορικής. Τουτό ένόνισθη άρκούντως εΙς τάλ Βελιγράδιον την περασμένην έβδομάδα, άλλά και πέραν του Βελιγραδίου και της Βαλκανικής. Ημπορεί δέ κανείς να εΙπή άφόβως ότι, εάν σύσεις και Ιστορική κατανόησις ίση με εκείνην ή όποία συνέπηξε την Βαλκανικήν Συνεννόησιν έπεκράτει και εΙς τας πρωτευούσας των μεγάλων πρωτευουσών της Εύρώπης, ή από έξαμήνου ένσκήψασα έπί του Κόσμου πολεμική συμφορά θα εΙχεν άποτραπή.

Ο πόλεμος και ή άτμόσφαιρά του εΙναι συνήθως μεταδοτικά. Διά τούτο εΙναι εύτόχημα ότι τάλ πνεύμα και ή άτμόσφαιρα του πολέμου δέν έθιξαν καθόλου την Βαλκανικήν μας Συνεννόησιν, άλλά τούναντίον την ένίσχυσαν, κατά την όμόφωνον διακήρυξιν των ύπευθύνων άνδρών των συνεληθόντων εΙς τάλ Βελιγράδιον. Τό γεγονός ότι ή Ισχύς του συμφώνου της Βαλκανικής Συνενοήσεως άνανεώθη διά μίαν έπταετίαν, εΙς στιγμής άς μάλιστα ό πόλεμος εΙς την άλλην Εύρώπην, δέν εΙναι μόνον άπόδειξις ότι ό πόθος της διατηρήσεως της εΙρηνικής συνεργασίας παραμένει Ισχυρός εΙς τους συνησπισμένους βαλκανικούς λαούς. ΕΙναι συνάμα ύπόμνησις προς τόν κόσμον περί του δυνατού της ύπάρξεως και άλλων συστημάτων συνυπάρξεως των λαών πλην του πολέμου και της άλληλοεξοντώσεως.

Παρά τας δυσμενείς καιρικές συνθήκας, ή περίοδος της σποράς των σιτηρών έληξε με αξιόλογον αύξησιν της σπαρείσης εκτάσεως έν συγκρίσει με τάλ προηγούμενα χρόνια. Πλην της εκτατικής αύξησεως ύπάρχει και άλλο αξιόλογον στοιχείον, τάλ όποιον έπιτρέπει να αίσιοδοξώμεν διά την έκθασιν της έσοδείας. Τό γεγονός ότι έβελιτώθησαν άρκετά, χάρις εΙς την προσπάθειαν των τεχνικών άφ' ένός και τόν έφοδιασμόν των γεωργών άφ' έτέρου με σπαρτικά και άλλα μηχανήματα, αΙ μέθοδοι καλλιέργειας, Φυσικά ή πορεία του καιρού θα παίξη τόν άποφασιστικότερον ρόλον. Υπάρχουν όμως μέσα ν' άμύνεται ό γεωργός και κατά των αντίξοστήτων του καιρού και των μέσων αυτών πρέπει να γίνη έγκαίριος και δραστηρία χρήσις. Ηδη εΙς όλας τας περιφέρειας σημειούται έξαιρετική ανάπτυξις ζιζανίων εΙς τους σιταγρούς, συνεπεία των άφθόνων βροχών. Θά χρειασθούν έπομένως έντατικά σκαλίσματα και βοτανίσματα, διά να σωθής ή έσοδεία από τάλ παράσιτα που άπειλούν να την δεκατίσουν. ΟΙ γεωπόνοι, οί κοινοτάρχαι, όλοι οί θέσει άρμόδιοι, και πρό παντός οί ίδιοι οί γεωργοί, άς κάμουν τάλ καθήκόν των.

Η ΚΑΜΠΗ

Η κάμψη ένεφανίσθη πάλιν άπειλητική εΙς τους Άττικούς πευκάνας. ΟΙ ύγροι καιροί πρώτον και ή έπικινδύνος ύψηλή θερμοκρασία των πρώτων ήμερών του Φεβρουαρίου δεύτερον, κάμνουν άκόμη περισσότερον έπίφοδον τόν άπαιχτή αυτόν έχθρόν, εΙς τόν όποιον τόσον βαρύν φόρον πληρώνουν κάθε χρόνο τάλ δάση μας. Η κοινή γνώμη άναμένει μίαν σταυροφορίαν κατά της κάμψης. Και δέν ύπάρχει κανείς άρμοδιότερος ν' άναλάβη την σταυροφορίαν αυτήν και να την διεξαγάγη έπιτυχώς από τάλ παιδιά της Ε. Ο. Ν.

ΕΙς τας Περιφερειακάς Διοικήσεις Άθηνών και Άττικοβοιωτίας άνήκει ή άπαραίτητος πρωτοβουλία. Δέν ύπάρχει άμφιβολία ότι θα την αναλάβουν δραστηρίως και θα την φέρουν εΙς πέρας με χαράν και μ' ένθουσιασμόν.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΑΙ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Η Πρώτη: Ο Άρχηγός συνομιλών με τους Καθηγητάς του Πανεπιστημίου μας κατά την έορτήν των Τριών Ίεραρχών.

Η Δεύτερα: Στην Αίγυπν.

ΟΙ άγρότες μας ακολουθούν ένα άγραφο κώδικα από έθιμα, που δείχνουν ευγένεια καρδιάς και λεπτά αισθήματα.

Ο άγρότης και ό χωριάτης, όταν βγί από τάλ σπίτι του στο δρόμο, δέν χαιρετάει μόνο τους γνωστούς του. Λέει σ' όλους μ' ευγένεια: «Καλημέρα», «Ωρα καλή», «Καλησπέρα», «Καληνύχτα». Αν συναντήση Ιερωμένον του λέει «Εύλογείτε δέσποτα» ή «Καλημέρα της άγιωσύνης σου» και του φιλά τάλ χέρι. Αν γυναίκα άγρότου συναντήση παπᾶ, κάνει και «μικρή μετάνοια», δηλαδή ύπόκλισι, και του φιλά τάλ χέρι.

Αν ό άνθρωπος του λαού Ιδῇ άλλους που σκάθουν, σπέρνουν, θερίζουν ή κάμνουν άλλη έργασία της γής, τους χαιρετάει έτσι: «Καλώς τάλ πολεμάτε καλή μέρα σας».

Αν συναντήση στο δρόμο έναν άγνωστο, άμέσως προσφέρεται να τόν βοηθήση και να του γίνη οδηγός. Τόν ρωτά: «Πούθε κοπιάζεις, πατριώτη; Μη θέλεις να σου δείξω κανένα σπίτι;». Αυτό μπορεί να γίνη και κάπως μάθημα για τους άδιάφορους των σημερινών μεγάλων πόλεων, που δυσκολεύονται να δώσουν και την πιό μικρή οδηγία σ' ένα ξένο.

Αν ό χωρικός άπαντήση άνθρωπον άνωτερόν του στη μόρφωσι ή στην αξία, τόν χαιρετάει έτσι: «Καλημέρα της ευγενείας σου» ή «Καλημέρα της άφεντιάς σου».

Αν Ιδῇ πλάι στο δρόμο ανθρώπους που τρυγάνε ή θερίζουν, τους φωνάζει: «Καλά υπερκέτιας (άφθονία)». Αν Ιδῇ άλλους ν' άλλονίζον σιτηρά τους λέει: «Καλημέρα σας και χίλια μόδια καλοφάγωτα!».

Όταν ξένος φθάση σέ σπίτι χωρικού, τρέχει ό νοικοκύρης ή ή νοικοκυρά ν' άνοιξη την πόρτα ή τρέχει έξω στην αυλή να τόν υποδεχθῇ. «Καλώς ώριστε», του λέει. «Κόπιασε μέσα». Αφίνει τόν ξένο να μπι πρώτος στο σπίτι και του δείχνει να καθίση στην καλύτερη θέσι. Αν ό ξένος φθάση την ώρα που οί άγρότες γευματίζουν, λένε όλοι στον ξένο: «Όρίστε, κοπιάστε να φάμε κατά που βρεθήκαμε».

Στά χωριά, όπου ξενοδοχεία δέν ύπάρχουν, οί πιό εύκατάστατοι χωριάτες φιλοξενούν κάθε ξένο. Όχι μόνο τρώει στο τραπέζι τους, μα και κοιμάται. Και θεωρείται προσβολή να θελήση ό ξένος να πληρώση τίποτε. Κι όταν φεύγη ό ξένος και λέη: «Φοβερό! μαί μη σάς ξγίνα βάρος», ό χωρικός άπαντάει στερεότυπα: «Τάλ σπίτια τί τάχαμε; Σκιάζεσαι μὴν υποχρεωθῇς; Πού τάλ ξέρεις; Βουνό με βουνό δέ σμίγει. Κόπιασε τώρα στο καλό και στην εύχη του Θεού».

Βέβαια όταν ό ξένος φεύγη, θα του πουν και «χαιρετίσματα» ή «προσκυνήματα» στη γυναίκα του και στους συγγενείς του, που ποτέ δέν τους γνώ-

ρισαν και που πιθανώτατα ποτέ δέν πρόκειται να τους γνωρίσουν...

Ο άγρότης μας αν καθίση σέ γεύμα ή σέ δείπνο άλλου άγρότη, θα πιή πρώτος από όλους κρασί, εκτός μονάχα αν στο τραπέζι κάθεται και παπᾶς, γιατί τότε πρώτος πίνει ό παπᾶς και εύλογεί τάλ φαγητό. Αν πιή λοιπόν πρώτος ό άγρότης, που φιλοξενείται, λέει πρώτα: «Στην ύγεια σας κι ό Χριστός κι ή Παναγία βοηθείά μας. Πολύχρονοι και χαρούμενοι! Να χαίρεστε τάλ στεφάνι σας. Να ζήσουν τάλ παιδιά σας και να τάλ χαίρεστε. Καλή ψυχή οί γερνόντι και καλή τύχη οί νέοι. Καλή γνώσι τάλ παιδιά». Έννοείται πως ό εύχες αυτές, που γίνονται στην πρόποσι, άλλάζουν άνάλογα με τάλ σχηματισμό της οικογενείας. Γιατί αν οί σύζυγοι εΙναι γέροι και άκληροι, άρκεί ή εύχη: «Πολύχρονοι και χαρούμενοι» να χαίρεστε τάλ στεφάνι σας. Αν τάλ γεύμα γίνη άφου άποθηκευτή τάλ λάδι, συμπληρώνονται οί εύχές και με τή λέξι: «Καλοφάγωτο». Και αν έχη τελειώσει τάλ γέμισμα των βαρελιών με τόν μουστο, θα προστεθῇ κι ή λέξι: «Καλόπιτο».

Από τάλ άνοιγμα του Τριωδίου εύχεται εκείνος που κάνει την πρόποσι: «Καλές Άποκρηές» ή «Καλές Τυρινές» και την τελευταία έβδομάδα της Άποκρηάς προσθέτει: «Και Θεός σχωρέση τις ψυχούλες». Από την Καθαρά Δεύτερα εύχεται Καλή Σαρακοστή και καλή Άνάστασι ή Καλή Λαμπρή. Από τάλ Πάσχα ως την Πεντηκοστή προσθέτει: «Χριστός Άνέστη». Με την φράσι «Χριστός Άνέστη» χαιρετούν γενικά οί καλογέροι του Αγίου Όρους, αντί να πουν «Καλημέρα» από τάλ Πάσχα ως την Πεντηκοστή. Κατά τόν υπόλοιπον χρόνο, αντί γι' άλλο χαιρετισμό, λένε μεταξύ τους: «Εύλογείτε».

Όταν ό άγρότης συναντή άρραβωνιασμένους, εύχεται: «Να ζήσετε και καλά στέφαν».

Στους γονείς των εύχεται: «Να ζήσουν στερεωμένα τάλ

Καλημέρα πατριώτη...

παιδιά σας». Όταν περνάη πομπή γάμου εύχεται σέ όλους: «Στάλ κεφαλάκι σας άνυπαντορί και στους άποδελόπους. Στ' άρχοντόπουλά σας, νοικοκυραίους. Στους νεονύμφους λέει: «Να ζήσετε, να γεράσετε και καλούς κληρονόμους!». Και στον κουμπάρο προσθέτει: «Πάντα νουνός και τίμιος. Να ζήση τάλ νουνοκουμπάριό» κεί που θα λες στεφάνι να βάλης και τάλ λάδι». Η αντίθετα αν ό κουμπάρος βαφτίζη: «Εκεί που θα λες τάλ λάδι να βάλης και στεφάνι». Μα στο νουνό εύχονται ακόμα: «Να χιλιάσης τάλ βαφτιστήρια σου. Να σου ζήση ό νεοφώτιστος».

Η ευγένεια της παληάς φιλοξενίας ζή πάντα στα χωριά.

Όταν στην εκκλησία παρουσιασθή ξένος, σπεύδουν οί χωρικοί να του προσφέρουν στασίδι. Στο δρόμο όλοι του λένε: «Καλώς ώριστε». Αν δέν έχη άλλους γνωστούς ό ξένος στο χωριό, τόν παρακαλούν να τους τιμήση στο σπίτι με τή φράσι: «Αν αγαπάτε, καταδεχθήτε τάλ φτωχικό μου». Οί γυναίκες, που κάθονται στις αιώλοπορες, όταν περάση ξένος, τας χαιρετούν: «Ωρα καλή». Και αν εΙναι όδοιφόρος, τόν καλούν να πιή κρασί αν διψά και να φάη αν πεινά. Αν ζητήση νερό του δίνουν και του προσφέρουν, αν θέλη, και κρασί.

Αν κανένας στο χωριό άρρωστήση, τρέχουν οί γείτονες να βοηθήσουν. Καλούν γιατρό και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες λέγοντας: «Γειτόνοι είμαστε, άνθρωποι είμαστε».

Αν πεθάνη κανένας γέρος ή γρηά, λένε στους δικούς του: «Ζωή σέ λόγου σας. Θεός σχωρέση την ψυχούλα του. Ο Θεός τόν άναπαψ». Αν πεθάνη παντρεμένος ή παντρεμένη, λένε στους συγγενείς: «Ζωή σέ λόγου σας. Να ζήσουν τάλ παιδιά σας. Ο Θεός να σάς παρηγορήση». Αν πεθάνη τέλος νέος ή νέα άγαμος λένε στους συγγενείς: «Ζωή σέ λόγου σας» να ζήσουν τ' άλλα σας παιδιά.

Όταν μιά οικογένεια ξεκληρίση από θανάτους και μείνουν μόνον παιδιά όρφανά, οί άλλοι άγρότες δουλεύουν στα κτήματα των όρφανών μερικές μέρες τάλ χρόνο ό καθένας, για να μη μείνουν τάλ κτήματα άκαλλιέργητα. Αυτή ή ευγενική πράξις λέγεται «έξαλαξ» (έξυλασμός).

Βλέπουμε λοιπόν από τις εύχές και τους χαιρετισμούς του λαού μας και από τόν τρόπο με τόν όποιον φέρεται σέ μερικές δύσκολες στιγμές της ζωής του πλησίον, ότι εΙναι στο βάθος πολύ ευγενικός.

Και θάνατι εύχάριστο αυτά τάλ παλαιά ήθη και έθιμα του ελληνικού λαού και τή φυσική του ευγένεια και καλωσύνη να μη άλλάζουν όσο έρχεται σέ έπαφή με τους ξένους πολιτισμούς.

Φ. Γιοφύλλης

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήυχετο· ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· ἡστεινὸς δὲ τὸν σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἤβηλεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός, ἐλᾶσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Μὲ τὴν Παραβολὴν τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος μᾶς διδάσκει ὅτι παντοῦ καὶ πάντοτε πρέπει νὰ μὴ εἰμεθα ὑπερήφανοι καὶ ἐγωῖσται ἀλλὰ ταπεινοὶ καὶ φρόνιμοι. Προσωποποιήσεις τοῦ ἐγωῖστοῦ εἶναι ὁ Φαρισαῖος (μορφωμένος Ἰουδαῖος ποῦ ἐνομίζετο ἀπ' τοὺς πατριῶτες τοῦ ἰστανικὸς ἀνθρώπου) καὶ τοῦ ταπεινοῦ εἶναι ὁ τελώνης (μεταξὺ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τελώνου ἦταν τὸ μισητότερον ἀπὸ ὅλα).

Πρέπει λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἔχοντες γὰρ παράδειγμα τὸν τελώνη τοῦ Εὐαγγελίου νὰ ἔχωμε συναίσθησιν πὺς εἰμαστε ἄνθρωποι γεμάτοι ἁμαρτίες. Ὅτι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ μᾶς εἰμεθα ἔνοχοι, ὅτι εἰμεθα ἀνάξιοι νὰ τῶμεν τῆς θείας συγγνώμης. Ἄν πάντοτε ἐξετάζωμεν τὸν ἑαυτὸν μᾶς κατὰ βάθος τί θὰ ἀνακαλύψωμεν εἰς αὐτόν; Τὴν κακίαν, τὴν ἐμπάθειαν καὶ ἐν γένει τὴν ἁμαρτίαν. Μπορεῖ βέβαια κάποιος νὰ μὴ διέπραξε μεγάλα ἐγκλήματα, ἀλλὰ ὁπωσδήποτε πολλές φορές εἶναι παραβάτης τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ ἂν ὁ ἐπουράνιος καὶ πανάγαθος πατὴρ μᾶς ἦταν ἀσπλαγχνὸς ποτὲ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν κανεὶς ἄνθρωπος μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ πεσοῦμε ὅτι μόνον μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ σωθοῦμε. Πρέπει νὰ ἔχωμε τὸ συναίσθημα τῆς ταπεινοφροσύνης, διότι αὕτη φανερώνει τὸν ἄνθρωπον ὅτι συναισθάνεται ὅτι εἶναι ἁμαρτωλὸς καὶ ὅτι ἐλκρινῶς θέλει νὰ σωθῇ. Εἶναι ἀδύνατον ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ καταδικάσῃ καὶ τιμωρῇ τὸν ταπεινὸν ἄνθρωπον. Αὐτὸ καθαρῶτα μᾶς τὸ διδάσκει ἡ Παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ποῦ ὁ ἴδιος ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ μᾶς λέγει ὅτι ἐδικαιώθη περισσότερον ὁ ἁμαρτωλὸς Τελώνης ἀπὸ τὸν ἐγωῖστην Φαρισαῖον. Ὁ θεῖος ἄνθρωπος μὲ τὴν φράσιν του: «Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται» μᾶς πείθει καὶ μᾶς δίνει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι μὲ τὴν ταπεινοφροσύνην θὰ μᾶς ἀνψώσῃ καὶ θὰ μᾶς φέρῃ τὴν αἰώνιον δόξαν, μέχρις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τώρα, ποῦ ἡσύχασαν κάπως τὰ πράγματα, ἡ Ἰοκάστη ρωτᾷ νὰ μάθῃ λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα.

Ἰοκάστη.— Λέγε νὰ μάθω ἂν δίκαια τὸν κατηγορήσῃς.

Οἰδίπους.— Εἶπε πὺς εἰμαι τοῦ Λαίου φονιάς.

Ἰοκάστη.— Εἶναι γνώμη δική του, ἢ μήπως τ' ἄκουσε;

Οἰδίπους.— Κάποιο ψευτοπροφήτη ἐδῶ μᾶς ἔστειλε γιὰ νὰ κρατήσῃ καὶ θάρρὸ τὸ στόμα του.

Ἡ βασιλίσσα κουνάει θλιβερά τὸ κεφάλι της. Προφήτης! «Κανένας θνητός», λέει, «δὲν ἔχει προφητικὴ δύναμις... Καὶ γιὰ νὰ πιστέψῃς ἄκουσε μιά ἱστορίαν ποῦ θὰ σοῦ πῶ: Ἐδῶσαν κάποτε τὸν Λαίον, τὸν πρῶτον μου ἄντρα, χρησμὸ πὺς δίχως ἄλλο θὰ τὸν σκοτώσῃ τὸ παιδί του... Τὸ πιστέψῃς ἐκεῖνος ὁ ἄμειρος κ' ἔτσι μὲν τοῦ γέννησα ἕνα ἀγοράκι, τὸ πῆρε, τοῦ πέρασε μὲ σκοινὶ τὰ πόδια ἀπὸ τὸν ἀστράγαλον καὶ τῶσσε σὲ κάποιον δοῦλον τοῦ πιστὸν νὰ τὸ πετάξῃ σ' ἀδιάβαστα ρουμάνια... Ἐκεῖ δίχως ἄλλο τὸ φάγανε οἱ λύκοι. Δὲ σκότωσε, καθὼς βλεῖς, τὸν πατέρα του, κ' οὔτε αὐτὸς σκωτώθηκε ἀπὸ τὸ γιό του. Ἄλλο ἦταν τὸ γράφον τοῦ, γιὰ τὸν σκότωσαν σὲ τρίστρατον ληστῆς.

— Σὲ τρίστρατον; ρωτᾷ ὁ Οἰδίπους καὶ κάποιον θυμῶν ἀνεβαίνει στὸ νοῦ του ποῦ τὸν κάνει νὰ ταραχτῇ πολὺ...

Οἰδίπους.— Μοῦ φάνηκε πὺς εἶπες ὅτι ὁ Λαῖος σὲ τρίστρατον σκοτώθηκεν ἀπὸ ληστῆς;

Ἰοκάστη.— Ἐτοί εἶπαν τότε μὰ καὶ τώρα λέγεται.

Οἰδίπους.— Ξέρεις τὸ μέρος ὅπου ὁ φόνος ἐγένε;

Ἰοκάστη.— Μὰ στὴ Φωκίδα, ἐκεῖ ὅπου ὁ δρόμος σκίζεται καὶ φέρνει πρὸς τὴν Δαύλειαν καὶ τοὺς Δελφούς.

Οἰδίπους.— Καὶ πόσος ἀπὸ τότε πέρασε καιρὸς;

Ἰοκάστη.— Λίγο προτοῦ σὺ κυβερνήτης εἶμι νὰ μάρθῃς.

Οἰδίπους.— Καὶ ἡ ὄψις του; Πὺς ἦταν τάχα ἡ ὄψις του; Μὴ στὸν ἀνθὸ τῆς νιότητος του βρισκόταν;

Ἰοκάστη.— ἦταν ψηλός, μὲν λευκάσαν τὰ μαλλιά. Τὸ πρόσωπό του ἀλήθεια κάπως σοῦμοιαζε.

Οἰδίπους.— Φοβοῦμαι πὺς ὁ μάντις δὲν εἶναι τυφλός. Ἐνα ἂν μοῦ πῇς θὰ τ' ἀποδείξῃ πιότερον.

Ἰοκάστη.— Φοβοῦμαι, μὰ θ' ἀποκριθῶ σ' ὅτι ρωτᾷς.

Οἰδίπους.— Μοναχὸς τάχα πῆγαινε ἢ μὲ πολλοὺς ἄντρες μαζὶ καθὼς ταίριαζε σὲ ἀρχηγό;

Ἰοκάστη.— Πέντε ἦσαν ὅλοι κ' ἕνας κήρυκας μαζὶ καὶ σ' ἅμαξα βασιλικὴν ὁ Λαῖος.

Μόλις ἀκούει κ' αὐτὴν τὴν πληροφορίαν ὁ Οἰδίπους, χτυπάει πιά μὲ τὸ χέρι του τὸ μέτωπο ἀπελπισμένος.

— Ἀλλοίμονό μου! λέει... Εἶναι πιά ὀλοφάνερο... Καὶ ποῖος σοῦ τὰ εἶπε ὅλ' αὐτά; Ξαναρωτᾷ τὴν γυναῖκα του.

Ἰοκάστη.— Κάποιος τοῦ δοῦλος ποῦ μοναχὸς σῶθηκε.

Οἰδίπους.— Βρίσκεται τάχα ἐδῶ νὰ τὸν ρωτήσωμε;

Ἰοκάστη.— Ὁχι, γιὰτὶ σὺν εἶδε πὺς βασιλεὺς ἐσὺ κατάφερες παρακαλῶντας με θερμὰ νὰ πάῃ στὴν ἐξοχὴ καὶ τὰ βοσκήματα, μακριὰ νὰ βρισκεται καὶ νὰ μὴ βλέπῃ πιά καθόλου ἀνθρώπους· δίχως ἄλλο τ' ἀξίζει νὰ λάθῃ χάρι μεγαλύτερη ἀπ' αὐτή.

— Τὸ δοῦλο, τὸ δοῦλο, φέρετέ μου τὸ δοῦλο! φωνάζει ὁ Οἰδίπους, σὰ νὰ κρεμότανε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τοῦτο ἡ σωτηρία ἢ ὁ χαμὸς του.

Ἰοκάστη.— Μὴν ἔχῃς ἔγνοια, θάρρη!

μὰ χρειάζεται καὶ γὼ νὰ ξέρω αὐτὰ ποῦ σὲ λυποῦν.

Οἰδίπους.— Καὶ θὰ τὰ μάθῃς, τόσο λίγο ἐλπίζω πιά. Καὶ σὲ ποῖον περισσότερο νὰ ἐμπιστευθῶ;

Καὶ διηγιέται στὴ γυναῖκα του τὴν ἀκόλουθον περιέργην ἱστορίαν:

— Εἰμαι, λέει, γιὸς τῆς Μερόπης καὶ τοῦ Πολύβου, τοῦ βασιλῆα τῆς Κορίνθου. Οἱ γονεῖς μου μ' ἀγαποῦσαν πολὺ κ' ἦμουν πραγματικὰ εὐτυχισμένος ἐκεῖ κάτω. Ὅμως συνέβη κάτι ποῦ κατὰστροφὴ ὅλη μου τὴ ζωὴ. Σ' ἕνα συμπόσιο ἕνας συνομιλικός μου, μεθυμένος, μιά στιγμὴ ποῦ λογοφέραμε, μοῦ εἶπε, πὺς ὁ πραγματικὸς μου πατέρας εἶναι ἀγνώστος, κ' ὅτι ὁ Πολύβος, ἐπειδὴ δὲν εἶχε πατέρα, ἀπὸ ἐλεημοσύνην μὲ υἱοθέτησε... Τὰ λόγια αὐτὰ, μ' ὅλο ποῦ ὅλοι μὲ διαβεβαίωναν πὺς ἦταν λόγια μεθυμένου, μὲ τάρσαν πολὺ... Ἀποφάσισα νὰ πάω στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν καὶ νὰ ρωτήσω τὸ Θεό.

... Ὅμως ὁ Φοῖβος δὲ μ' ἀπάντησε σὲ κείνα ποῦ ρωτοῦσα κ' ἄλλα φθερά καὶ τρομερά, πρωτάκουστα φανέρωσε. Γυναίκα πὺς θὰ πᾶρῃ τὴν μητέρα σου καταραμένην στὸ φῶς σέρνοντας γενιά, πὺς τὸν πατέρα νὰ σκοτώσῃ εἶναι γραφτό.

Μόλις ἀκούσα τέτοια ἐγὼ ἔφριξα κ' ἀποφάσισα νὰ μὴν ἐξανουρίσω στὴν Κόρινθο. Πῆρα ὁδηγὸν μου τ' ἀστέρι καὶ τραβοῦσα, τραβοῦσα κατὰ τὸ βορρᾶ... Ἐτοί εἶπα καὶ στὸν τόπο ποῦ λὲς πὺς θανατώσανε τὸ Λαῖον.

Ἐκεῖ, ἀκριβῶς στὸ τρίστρατον λοιπὸν, συνάντησα κάποιον γέροντα μὲ σὰ ἀνὰ καὶ μαζὶ του πέντε-ἕξι ἀκολουθοῦς. Μοῦ εἶπαν ἀσκήμα, τοὺς ἀπάντησα τὸ ἴδιον... Μὲ χτύπησαν, τοὺς χτύπησα καὶ γὼ, καὶ γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογῶ τοὺς σκότωσα ὅλους.

Ἄν ὅμως ἔχει σχέση μὲ τὸ Λαῖον ὁ γέρονς τοῦτος, πὺς μου, ἀξιολύπητος εἶναι ἄλλος τάχα περισσότερον ἀπὸ μὲ κ' ἄνθρωπος στὸς θεοὺς πὺς μιστῶς;

[[('Ἀκολουθεῖ)]]

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὡς τόσο ὁ Οἰδίπους ἀπορεί. Γιὰ ποῖο ἄραγε λόγο ὁ Τειρεσίας ρίχνει μιά τέτοια ἀτιμη συκοφαντίαν ἀπάνω του; Τὸ Λαῖον οὐτε τὸν εἶδε ποτὲ του. Κάποιο σκοπὸ βέβαια ἔχων, κάποιον συμφέρον... Καὶ ἐφανερὰ σκοτίζει τὸ νοῦ του κ' ἄλλη ὑπόψια πὺς φοβερὴ καὶ πὺς ἀδικη κ' ἀπὸ τὴν πρώτην.

Ὁ Κρέων, ναί, αὐτὸς μηχανεύτηκε δίχως ἄλλο κ' ἔπλασε ὅλη αὕτη τὴν ἱστορίαν γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ θρόνον...

Μὲ πίκρα καὶ ὀργὴ λοιπὸν λέει τὰ ἀκόλουθα, σὰ νὰ μιλήσῃ μὲ τὸν ἑαυτοῦ του, κ' ἔλξεινολογεῖ τὴν ἀνθρώπινη κακίαν:

Πλοῦτε καὶ βασιλεῖς καὶ σὺ τέχνην μου ποῦ ξεπερνᾷ κάθε ἄλλη τέχνη, τί κακία μὰ καὶ τί φθόνος κρύβεται ἐξ αἰτίας σου. Νά, γιὰ τὴν ἐξουσίαν ποῦ μοῦ ἔχῃς με προθυμία ἢ πόλιν καὶ δὲ ζήτησα ὁ Κρέων ὁ πιστὸς μου φίλος ἐξ ἀρχῆς μ' ὀχτρεύεται καὶ νὰ μὲ διώξῃ πολεμᾷ. Τὸν ψευτομάντη τοῦτο ἐδῶ μᾶς ἔστειλε ποῦ μοναχὰ τὸ κέρδος βλέπει, ὁ δολερὸς μὰ εἶναι στὴν τέχνη ἐκ γενετῆς τυφλός. Γιὰ πὺς μου, ποῖτε μάντιες ἀληθινᾶ; Γιὰτὶ τῆς Σφίγκας δὲν ἐξηγοῦσε τὸ χρησμὸ λυτρώνοντας τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς συμφορᾶς; Δὲν ἦταν βέβαια δουλειὰ τοῦ καθενὸς καὶ χρειάζονταν δύναμιν προφητικὴν. Κ' οὔτε θεοὶ τὴν ὥρα αὕτη κ' οὔτε πουλιὰ σοῦ μίλησαν βοηθώντας σε, μοναχὰ ἐγὼ σὺν ἡρῶα, ὁ ταπεινός, τὴν ἀποστόμωσα ὅχι μὲ προφητείας καὶ τέτοια, μὲ τὸ νοῦ. Τώρα λογιάζεις νὰ μὲ διώξῃς καὶ θάρρεις πὺς θάχῃς δύναμιν στὸν Κρέοντα σιμά, μὰ φαίνεται μοῦ κλαίοντας ἐσὺ κ' αὐτὸς καὶ φεύγοντας τὴν ἁμαρτίαν θὰ πάρῃς δῶθε μακριὰ καὶ γέρονς ἂν δὲν ἦσσαν ἀξία θὰ πάθαινες τὸν δῶν πολεμᾷς.

Ὁ χορὸς προσπαθεῖ νὰ τοὺς συμβιβάζῃ, μὰ τοῦ κάκου. Τὰ πικρὰ λόγια σὰ σαῖτες ἔχουν πληγώσει τίς καρδιὰς καὶ κείνες ἔξαλλες πιά μαρινάζουν ἔτσι ποῦ δὲν μπορεῖ τὸ λογικὸ νὰ τίς κρατήσῃ. Ὁ γέρονς προφήτης φεύγει διωγμένος ἀπὸ τὸ παλάτι καταφρονεμένος, σὺν ὀχλῶνός ζητιάνος. Μὰ πρὶν φύγῃ λέει τοῦτα, ποῦ βυθίζονται σὲ βαθειὰ σκέψι καὶ τοὺς πολίτες ποῦ τ' ἀκούει καὶ τὸν ἴδιο τὸν Οἰδίποδα. Γιὰτὶ ὁ Τειρεσίας δὲ μιλά πιά μὲ ὀργή. Ἐχει τὴν ἐπιβλητικὴν μεγαλοπρέπεια ποῦ ἔπαιρνε πάντα ὅταν μὲ ἐπισημότητα ἀράδιαζε ὅσα ὁ Ἀπόλλων τοῦ ὑπαγόρευε, σὺν ἑνῇ δν ποῦ ἔστεκε πάνω ἀπὸ τὸν ἐφήμερον κόσμο:

... Σοῦ λέω, τὸν ἄντρα τοῦτον ποῦ ζητᾷς μὲ κηρύγματα τέτοια φοβερίζοντας, γιὰ τοῦ Λαίου τὸ σκοτώμῳ, βρίσκεται δῶ! Εἶναι Θεῖος, μὰ ἔξω τὸν νομίζου: ὅμως θὰ λυπηθῇ γιὰτὶ φτωχός, τυφλός θὰ φύγῃ, ψαχουλεύοντας μὲ τὸ ραβδί μακριὰ, κ' ἂς ἔχῃ φῶς καὶ πλοῦτη σήμερ. Γονεὺς τῶν παιδιῶν του καὶ μαζὶ ἀδερφός, ἄντρας καὶ γιὸς τῆς μάνας θὰ φανερωθῇ καὶ τοῦ πατέρα του ὁμοσπότης καὶ φονιάς. Σκέψου τὰ αὐτὰ κ' ἂν βρῇς πὺς λέω ψέματα ἔ, τότες πὺς μου πὺς δὲν ξέρω μαντική.

Ὁ Τειρεσίας φεύγει, ἔτσι ὅπως ἤρθε, χειροκροτούμενος ἀπὸ τὸ μικρὸν παιδί. Ὅμως τὴ σκοτεινὰ, παράξενα λόγια! Τί ἀξεδιάλυτες φοβερὲς γιὰ ὀλόκληρη τὴ βασιλικὴ γενιά! Τί ἐγ-

κλήματα ἀκατονόμαστα! Ποιὸς θὰ μπορέσῃ ποτὲς νὰ μπῇ στὸ νόημά τους; Ὁ Οἰδίπους, ποῦ ἔλυσε ὡς τόσο τὸ αἶνιγμα τῆς Σφίγκας καὶ καμαρώνει γιὰ τὸ μυαλό του καὶ τὴν κρίσιν του, στέκει τώρα σὰ χαμένος, ὅπως μπροστὰ σ' ἕνα σκοτεινὸ χάος. Μὲ σκυμμένο κεφάλι μπαίνει στὸ παλάτι. Μένει ἔτσι μοναχὰ ὁ χορὸς τῶν πολιτῶν, ποῦ ἀπορεί κ' αὐτὸς καὶ δὲν ξέρει τί νὰ πιστέψῃ καὶ τί νὰ μὴν πιστέψῃ ἀπ' ὅσα ἄκουσε:

Ταράζει ὁ μάντης ὁ σοφός· ἀλήθεια λέει; λαθεῖται ἴσως; Ποιὸ τάχα τοῦ Πολύβου ὁ γιός; Στὸς Λαβδακίδες νᾶχε μίσος; Τέτοια φριχτὰ καταλαλὰ νὰ τὴν πιστέψω; νὰ ἐκδικήσω τὸ σκοτωμένο βασιλεῖ;

Ὅμως δεύτερη σκέψι κάνει τὸ Χορὸ ν' ἀποτινᾷ καὶ ὅλη ὑπόψια γιὰ τὸν Οἰ-

Ὁ Οἰδίπους.

δίποδα καὶ βγάζει τὸ συμπέρασμα πὺς κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ξέρῃ τί κρύβει ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο σοφός κ' ἂν εἶναι. Τοῦτο εἶναι μοναχὰ βέβαιον: πὺς ὁ Οἰδίπους στάθηκε γιὰ τὴν πόλιν σωτήρας.

Μοναχὰ ὁ Λαῖος κ' οἱ θεοὶ τὰ ἔργα, τὴν καρδίαν μᾶς ξέρουν. Ἄν κράνουνται ἄνθρωποι σοφοὶ λίγο ἀπ' τοὺς ἄλλους διαφέρουν. Μπορὸ ψεγάδι νὰ τοῦ πῶ ὅπου ἡ καλοσύνη του γνῶσθι μὲ λύτρωση ἀπὸ τὸ χαμό;

1 Ὁ Οἰδίπους, καθὼς ἐνομίζαν, ἦταν γυιὸς τοῦ βασιλῆα τῆς Κορίνθου, Πολύβου.

2 Λαβδακίδες ἦσαν ὁ πατέρας τοῦ Λαίου· Λαβδακίδες ἐπομένως οἱ ἀπόγονοί του, ὅπως ὁ Λαῖος κλπ.

Τὸ δράμα πιά παίρνει γοργὴ κίνησιν πρὸς τὴ λύσιν του.

Ὁ Κρέων, ἀφοῦ πληροφορήθηκε ἀπὸ τρίτους τὴν ἀδικη κατηγορίαν ποῦ ἔρριξε ἀπάνω του ὁ βασιλεὺς — γιὰτὶ πραγματικὰ ἦταν ἀδικη — ἐρχεται νὰ ζητήσῃ τὸ λόγο ἀπὸ τὸν ἴδιο καὶ νὰ τοῦ δώσῃ ἐξηγήσεις. Μὰ μὲ τὸν Οἰδίποδα καμμιὰ πιά συνεννόησι δὲν εἶναι μπορετὴ. Ἐχει τὴν ἀντίληψιν πὺς ἔπρεπε σὲ παγίδα. Πίκρα καὶ πόνος καὶ μαζὶ ἀόριστη ἀνησυχία κινημένη ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Τειρεσία πλημμυρίζουν τὴν καρδίαν του. Οὔτε ν' ἀκούσῃ τὸν Κρέοντα δὲ θέλει. Ἀπειλεῖ μοναχὰ πὺς θὰ διατάξῃ νὰ τὸν θανατώσουν γιὰ τὴν ἀτιμη προδοσίαν του. Ὁ χορὸς μαζεμένος δὲν τολμᾷ νὰ μιλήσῃ κ' ὡς τόσο καταλαβαίνει πὺς ὁ Κρέων εἶναι ἀθῶος κ' ἐκτιμᾷ τὰ τίμια καὶ ἐξαιρετὰ ἐπιχειρήματα ποῦ φέρνει γιὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά του.

Τὴ στιγμὴν κείνην καταφθάνει ἡ βασιλίσσα.

Τούτην ὅλος ὁ λαὸς τὴν ἀγαπᾷ καὶ τὴ σέβεται. Εἶναι ἡ χήρα τοῦ Λαίου· τὰ μαλλιά της εἶναι ἀσπρισμένα πιά, γιὰτὶ εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὸν τωρινὸ τῆς ἄντρα. Οὔτε ν' ἀκούσῃ τὸν Κρέοντα, καὶ στὸ πρόσωπό της φαίνεται ἡ ἡρεμὴ ἐγκαρτέρησι τοῦ ἀνθρώπου ποῦ δὲν τὸν καταβάλλουν τὰ βάσανα τῆς ζωῆς, γιὰτὶ ἡ ψυχὴ του εἶναι περήφανη.

Εὐτὺς ἀπὸ τὰ πρῶτα λόγια ποῦ λέει στὸν ἀδερφό της καὶ τὸν ἄντρα της, δείχνεται ἡ φρόνιμη κ' ἀξιοπρεπὴ γυναῖκα:

Ἀλόγιστα τὴ γλῶσσα ἀφίνετε λυτὴ δυστυχισμένοι· νέες ζητᾶτε συμφορὰς ὅταν ὁ τόπος ἔτσι καταστρέφεται. Δὲν πηγαίνει ὁ καθένας στὸ παλάτι του μὴν κάμετε μεγάλο τὸ μικρὸ κακό;

Τὰ λόγια της φέρνουν ἀμέσως ἀποτέλεσμα. Ὁ καθένας ἐξηγεῖ τὴν ἀφορμὴ τῆς παραφορᾶς του.

— Ἐπιβουλεύεται τὴ ζωὴ καὶ τὸ θρόνον μου, λέει ὁ Οἰδίπους.

Κρέων.— Ὡ! νὰ μὴ δῶ καλὸ, μὰ ἐπικατάρτος νὰ πάω χαμένος, ἂν μοῦ πέρασε ἀπ' τοῦ νοῦ.

Ἰοκάστη.— Μὰ πιστέψέ τον, βασιλεῖ, γιὰ τὸ θεό,

σεβάσου τὸ φριχτὸν τὸν ὄρκο ποῦκαμε καὶ μένα, τὴ γυναῖκα σου, κ' αὐτοὺς ἐδῶ.

Ὁ χορὸς παίρνει κ' αὐτὸς θάρρος καὶ παρακαλεῖ τὸν Οἰδίποδα νὰ σκεφθῇ ἡρεμώτερα.

Ὅλα τοῦτα καὶ προπάντων ἡ παράκλησι τῶν δυστυχισμένων πολιτῶν τὸν πειθουν, ἀντὶ νὰ θανατώσῃ τὸν Κρέοντα, ν' ἀρκεσθῇ μοναχὰ στὴν ἐξορίαν του. Ὁ Κρέων φεύγει, μὰ φεύγοντας λέει αὐτὰ τὰ λόγια, ποῦ εἶναι δίχως ἄλλο ὁ καλύτερος καὶ πὺς ἀμερόληπτος χαρακτηρισμὸς γιὰ τὸν Οἰδίποδα:

Μὲ δυσκολία ἀλλάζει γνώμη, μὰ πικρὰ πάντα του μετανοῶναι σὰ διαβῇ ὁ θυμὸς καὶ φυσικὸ του νὰ παθαίνεται πολὺ.

Α'.

— Στέφανε! Στέφανε!

Η μικρούλα "Αλκα είχε μισανοίξει την πόρτα του σπιτιού της και πρόβαλε το ζωηρό κεφαλάκι της. Τα μαλλιά της ήταν μαύρα, σγουρά, δεμένα με τριανταφυλλιά λεπτή κορδέλα. Τα μάτια της μεγάλα, γεμάτα έξυπνάδα. Φώναζε ένα αγόρι στο αντικρινό κατώφλι, τον Στέφανο. Φορούσε αυτός σήμερα τα καλά του φορέματα, γαλάζιο χιτώνα, με μιάν άσημένια πόρπη που συγκρατούσε το φόρεμα στον δεξιόν ώμο.

Είχε κι' αυτός μαύρα σγουρά μαλλιά, ήταν ψηλός, λιγνός και το δέρμα του καμένο από τον ήλιο. "Εβλεπες τὰ γερά μπράτσα του και τὰ στερεά πόδια κι' ένοιωθες πώς το παιδί αυτό είχε γυμνάσει καλά το σώμα του κι' ήταν από τους πρώτους στο πάλεμα και στο τρέξιμο.

Τη στιγμή εκείνη είχε τοποθετήσει το δεξιό πόδι του σε μιά μεγάλη πέτρα κι' έδενε, σκυμμένος, το σαντάλι του.

— Στέφανε! Στέφανε, δέν άκούς; φώναζε πάλι το κοριτσάκι με άνυπομονησία.

Ο Στέφανος στράφηκε. Μόλις είδε την "Αλκα, το πρόσωπό του έλαμψε.

— Στέφανε! Στέφανε!...

— Καλημέρα, "Αλκα! φώναζε, τί κάνεις;

— Πού πηγαίνεις, Στέφανε; Γιατί έβαλες τὰ καλά σου φορέματα σήμερα;

— Έχουμε γιορτή! άποκρίθηκε ο Στέφανος, που είχε πιά δέσει το σαντάλι του και διώρθωσε τὰ μακριά του μαλλιά, που έπεφταν και του σκέπαζαν το ώραιο του ήλιοκαμένο πρόσωπο.

— Τί γιορτή; Κι' ο πατέρας μου έφυγε πολύ πρωί, μαζί με τον γέρο στρατηγό τον "Αντίπατρο. Κι' ήρθε κι' ο πατέρας σου και κρατούσε μαζί του το μεγάλο κουτί με τὰ γιαντρικά του. Πού πάνε; Στον πόλεμο πάλι;

Ο Στέφανος γέλασε.

— Πόσο είσαι περίεργη, "Αλκα! είπε. "Ολα θέλεις να τὰ ξέρης.

— Και βέβαια, άποκρίθηκε ή "Αλκα πειραγμένη λίγο. "Ολα θέλω να τὰ

πιά, πηγαίνω κι' εγώ με τ' αγόρια στο γυμναστήριο, τρέχω, ρίχνω το δίσκο και το κοντάρι και προχτές, μὴν το ξεχνάς, σε νίκησα στο τρέξιμο.

Ο Στέφανος κοκκίνισε. Κατέβασε το κεφάλι ντροπιασμένος. Ναι, αλήθεια, προχτές το κοριτσόπουλο αυτό τον νίκησε κι' οι φίλοι του από τότε πιά τον περιγελοῦν.

— Σε νίκησε ή "Αλκα! του φωνάζουν, σε νίκησε ένα κοριτσάκι, ντροπή σου!

Κι' ο Στέφανος ώρκίστηκε από μέσα του γρήγορα να παραβγῇ πάλι μαζί της, να τὴ νικήση για να ξεπλύνῃ τὴν ντροπή. Δυό μέρες τώρα άκατάπαυτα τρέχει μόνος του κι' έτοιμάζεται.

Έδωσε και το άλλο σαντάλι γρήγορα-γρήγορα κι' έκαμε να φύγῃ.

— Φεύγω! είπε. Βιάζουμαι.

Δε θα φύγῃς, πρὶν μου πῆς ποῦ πᾶς! Έκαμε ή "Αλκα και προχώρησε άποφασισμένη ένα βῆμα έξω από τὴν πόρτα και στάθηκε στή μέση του δρόμου. Τὰ μάγουλά της είχαν κοκκινίσει, τὰ μεγάλα μαύρα μάτια της έλαμπαν.

— Καλά, καλά, είπε ο Στέφανος γελαστός. Μὴ θυμώνεις. Θά σου πῶ.

— Λέγε λοιπόν!

— Νά, έφεραν χθές ένα άγριο άλογο από τὴ Θεσσαλία. Τὸ κεφάλι του είναι μεγάλο σὰ βοδιού και γι' αυτό τὸ λένε Βουκεφάλα. Σήμερα λοιπόν θά μαζευτούν ὅλοι οἱ στρατηγοὶ στο γυμναστήριο και θά δοκιμάσουν ποὺς θά μπορέσῃ να τὸ δαμάσῃ και να τὸ καθάλλῃσῃ. Θάρρῃ κι' ο βασιλιάς.

— Κι' ο "Αλέξανδρος; ρώτησε ή "Αλκα με λαχτάρα.

— Πρώτος! άποκρίθηκε ο Στέφανος με περηφάνεια.

— Και θά δοκιμάσῃ κι' αυτός; ρώτησε ή "Αλκα.

— Δέν πιστεύω· δὲ θά τὸν αφήσουν. Είναι άκόμα νέος και ποῦ να παραβγῇ με τοὺς στρατηγούς!

— Τί νέος; διαμαρτυρήθηκε ή "Αλκα. Είναι δεκαπέντε χρονῶν, πέντε ὀλάκαιρα χρόνια μεγαλύτερος από σενα. "Αντρας σωστός! "Ας τὸν αφήσουν και θά δῆς...

— Τί;

— Αὐτός θά νικήσῃ! Αὐτός! φώναξε μ' ένθουσιασμό ή "Αλκα. Αὐτός θά καθάλλῃσῃ τὸ Βουκεφάλα!

— Μακάρι! ψιθύρισε με κάποια δυσπιστία ο Στέφανος. Μακάρι...

— Τί! Δέν πιστεύεις; Θά δῆς και θά πιστέψῃς. "Ενα μονάχα σου ζητῶ.

— Λέγε, "Αλκα.

— Πώς θά γυρίσῃς να μου πῆς. Τ' άκούς;

— Έννοια σου, "Αλκα. Θάρρῶ και θά στα πῶ ὅλα... Χαίρε!

— Στο καλό, Στέφανε!

Ο Στέφανος πήρε δρόμο. Η "Αλκα

τὸν κοίταζε να τρέχῃ εὐλύγιτος κι' άλαφρός και τὸν καμάρωνε.

— Έ, Στέφανε! φώναζε. Στέφανε!

Ο μικρός στράφηκε. Η "Αλκα γέλασε:

— Αν έτρεχες τόσο γρήγορα και προχτές, τοῦ είπε περιπαχητικά, δὲ θά σε νικούσα!

Ο Στέφανος δάγκασε τὰ χεῖλια και δέν άποκρίθηκε. "Αρχισε πάλι να τρέχῃ και σε λίγο εξαφανίστηκε από τὰ μάτια της "Αλκας.

Ο ήλιος πιά είχε άνεβῇ ψηλά στον οὐρανό, οἱ στενοὶ δρόμοι τῆς πολιτείας ήταν γεμάτοι κόσμο, στα έργαστήρια οἱ τεχνίτες δούλευαν κι' έφτιαναν λόγχες, περικεφαλαίες, άσπίδες, σπαθιά, στρατιῶτες έβγαιναν από τοὺς στρατώνες πάνοπλοι. "Ολη ή πολιτεία έμοιαζε σὰ στρατόπεδο.

Στὴ μεγάλη κυκλοτερῇ άγορά ο Στέφανος στάθηκε μιά στιγμή να πάρῃ άνάσα. Κοίταξε γύρω του το θέατρο με τίς άσπρες κολώνες, το μεγάλο ναὸ τὸν άφιερωμένο στο θεὸ τοῦ πολέμου, τὸν "Αρη, και γύρω-τριγύρω τ' άγάλματα τῶν μεγάλων ήρώων τῆς Μακεδονίας, που έπεσαν στον πόλεμο για να δοξάσουν τὴν πατρίδα τους.

«Τί ὁμορφὴ ποῦ είναι ή Πέλλα! συλλογίστηκε ο Στέφανος. Τί ὁμορφὴ ποῦ είναι ή πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας μας!»

Κι' αλήθινά, ή μικρὴ αὐτὴ πολιτεία, ποῦ πρὶν από λίγα χρόνια ήταν ένα μεγάλο χωριό, τώρα τί ὁμορφιά, τί κίνησι, τί πλοῦτος!

Η παλιά πρωτεύουσα ήταν πὸ ψηλά πρὸς τὸ βορρᾶ, μέσα σε καταρράχτες νερά κι' άγρια δάση. Τὴν έλεγαν "Εδεσσα. Τώρα ξέπεσε· θεωρεῖται ἱερὴ πολιτεία: "Εκεῖ παντρεύονται οἱ βασιλιάδες τῆς Μακεδονίας, ἐκεῖ και θάβονται.

Η Πέλλα είναι τώρα στίς δόξες της. Χτισμένη άπάνω σ' ένα ὠραίο ὕψωμα, έχει στα πόδια της μιά βαθεῖα λίμνη με καταγάλανα νερά· ο ποταμός Λυδίας σμίγει τὴ λίμνη με τὴ θάλασσα και πλήθος καράβια μικρά και μεγάλα άράζουν στο λιμάνι ή ανοίγουν τὰ πανιά τους και φεύγουν φορτωμένα.

Ο Στέφανος κοίταζε τὰ καράβια κι' ή καρδιά του χτυποῦσε:

«Πότε κι' εγὼ να ταξιδέψω! Έλεγε με τὸ νοῦ του. Πότε να φύγω κι' εγὼ με τὰ καράβια σε μακρινούς τόπους!»

Ο Στέφανος δέν είχε άκόμα ταξιδέψῃ και δὲ γνώριζε καμμιάν άλλη πολιτεία. Πολλά είχε άκούσει για τὴν ξακουστὴ "Αθήνα, πολλά για τὴ Θῆβα και τὴ Σπάρτη. Ο πατέρας του, ο Φίλιππος, ποῦ ήταν γιαντρός στή βασιλικὴ αὐλή, τοῦ μιλοῦσε συχνά για τίς

φημισμένες αὐτὲς πολιτείες κι' ο Στέφανος λαχτάριζε να τίς δῇ.

— Εἶσαι μικρός άκόμα, τοῦ έλεγε χαμογελῶντας ο πατέρας του. "Εχεις καιρό. Θά τίς δῆς, θά δῆς κι' άλλες πολιτείες, άκόμη πὸ μεγάλες. Μὴ βιάζεσαι!

Πέρσι μονάχα τὸν πήρε και πήγαν στο μικρὸ χωριουδάκι, ὅπου γεννήθηκε ο πατέρας του, μακριά στήν "Ακαρνανία.

«Πρώτα άπ' ὅλα πρέπει να προσκυνήσῃς τοὺς τάφους τῶν προγόνων σου», τοῦ είπε ο πατέρας του.

Και τὸν πήγε στο μικρὸ χωριουδάκι. Θά είχε καμμιά πενηνταριά σπιτάκια χαμηλά σάν καλύβια. "Ηταν σκαρφωμένο στα πλάγια ενός βουνού γεμάτου έλατα. Εἶδε ο Στέφανος τὸ ταπεινὸ σπιτάκι τοῦ παπποῦ του, κι' έπειτα πήγε στο νεκροταφεῖο· γονάτισε στοὺς τάφους τῶν προγόνων και φίλησε τὸ γῆμα ποῦ τοὺς σκέπαζε.

"Αμα γύρισε πίσω, ή Πέλλα τοῦ φάνηκε μεγάλη, άπέραντη πολιτεία. Τί στρατώνες, τί καράβια, τί γυμναστήρια, τί ναοί, τί θέατρα! Και τί πλοῦσιο κι' άπέραντο τὸ παλάτι, ὅπου ζούσε ο βασιλιάς Φίλιππος με τὴ γυναῖκα του, τὴν "Ολυμπιάδα, και με τοὺς στρατηγούς του!

"Ερριξε μιά γρήγορη ματιά γύρω του ο Στέφανος και κίνησε πάλι τρέχοντας.

— "Αργησα! άργησα! μουρμούριζε κι' έτρεχε.

"Αξαφνα, σ' ένα στενὸ δρομάκι, ένα

χέρι απλώθηκε και τὸν άρπαξε από τὸν ὦμο.

— Ποῦ τρέχεις με τόση βιάση, μικρέ μου Στέφανε; άκούστηκε μιά περιπαχητικὴ φωνή.

Ο Στέφανος σταμάτησε λαχανιασμένος. Σήκωσε τὰ μάτια κι' είδε ένα καλοθερμένο γέρο να τὸν κοιτάζῃ με τὰ μικρά του πονηρά ματάκια. Φορούσε ένα παλιὸ χιτῶνα ὀλοτρύπητο και λερωμένο.

— Ο φιλόσοφος ο Καλλισθένης! μουρμούρισε τρομαγμένος.

Τὸν φοβῶταν πολύ τὸν παχύσαρκο αὐτὸν γεροντάκο κι' ὅταν τὸν έβλεπε από μακριά άλλαζε δρόμο να τοῦ ξεφύγῃ. Διαρκῶς ο γέρος αὐτός τοῦ μιλοῦσε κοροϊδευτικά για τὸ γυμναστήριο, για τοὺς άγῶνες και τοὺς πολέμους, κι' ήθελε να τὸν πάρῃ μαζί του να τὸν διδάξῃ φιλοσοφία. «Φιλοσοφία, τοῦ έλεγε, φιλοσοφία θά πῇ έλευθερία. Γίνου έλεύθερος άνθρωπος!»

— Ποῦ πηγαίνεις; τὸν ξαναρώτησε. Στο γυμναστήριο πάλι;

— Ναι, άποκρίθηκε ο Στέφανος με σιγανὴ φωνή.

— Δέν ντρέπεσαι; φώναζε ο Καλλισθένης. Δέν ντρέπεσαι να χάνῃς τὸν καιρό σου να τρέχῃς και να πηδᾷς σάν κατσίκι και να παλεύῃς σὰ χωριάτης; "Ελα μαζί μου να γίνῃς φιλόσοφος. Έλεύθερος άνθρωπος. Καταλαβαίνεις; Έλεύθερος!

(Η συνέχεια στο ἐπόμενο νῦν)

"Από τὴν ἄλλην ἄκρῃ τοῦ γυμναστηρίου φάνηκε να μπαίνει με γοργὸ βῆμα μιά συντροφιά νέοι. Θά ήταν ὅλοι δεκαπέντε ὡς εἰκοσι χρονῶν.

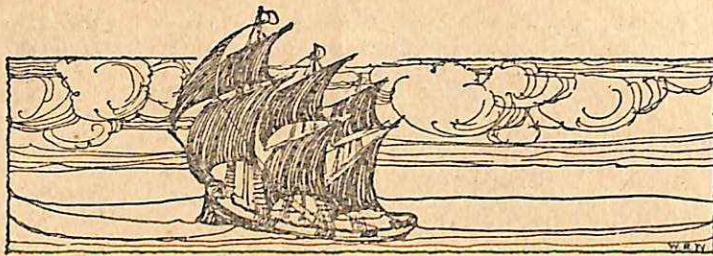
Τέλος άφοδ έφερε πολ-
λές βόλτες έντός της πα-
ραθαλασσίας άγορας του
Βόλου, ό καπετάν 'Ηλίας
της Μπαμπλένας — και
πού να θυμηθί όλας τας
παραγγελίας όσας του εί-
χον φορτώσει από τό νησι
οί καλοί πατριώται του!
"Έπρεπε να ήτο ό νούς
του κατάστιχον του Δελ-
χαρόγιαννου του χασάπη,
ή έπρεπε να ήτο άποθήκη παλαιών
πραγμάτων του γέρο-Πανιά, διά να τά
ένθυμῆται όλα, με αύξοντα άριθμόν,
με είδος και ποσόν και όνομα. "Άλ-
λος του είχε δώσει προκαταβολήν πε-
νήντα λεπτά διά να του άγοράση ένα
τρουολόγον ή ένα κυρτόν σουγιάν,
"γκέκας" καλούμενον, και άλλος του
είχε δώσει δύο δραχμάς διά να του
φέρη μισήν δουζίναν πιάτα. "Άλλος
του είχε παραγγείλει λαιμοδέτην, άλ-
λος καπέλλον, και άλλος ένα κεφαλο-
τύρι. "Ο Γιάννης ό "Αντώνιος του εί-
χε παραγγείλει μίαν σθάρναν διά τό
Isotεδωμά των σθώλων του χώματος
μετά τό όργωμα, κι' ή Μαργαρώ της
Πασσίνας του είχε δώσει λεπτά διά να
της ψωνίση κουντούρες κόκκινες, ή
παντόφλες μυτερές.

"Αφοδ έψώνισεν όλας τας παραγγε-
λίας όπως ένθυμῆθη, και τας έπί πι-
στώσει, και τας έπί προκαταβολή, και
του έμειναν άκόμη 1,20 από τά ξένα
λεπτά, όσα είχε βάλει χωριστά εις
μίαν σακκούλαν, και τας έβαλεν εις τό
άριστερόν θυλάκιον του γελέκου, διά
να έπιστρέψη τό μικρόν του ποσόν
εις πάντα όστις θα τό άπῆται — μά
δέν ήτο τό μυαλό του ρολόι για να
τά ένθυμῆται όλας ένας νούς, κι'
αύτ ός ρω μέϊκος — έμπαρκάρη-
σε εις την βρατσέραν, ως τρεις ώρες
νύχτα, με σκοπόν ν' άποπλεύση μετά
τά μεσάνυκτα.

"Εξημέρωνεν ή 30 Δεκεμβρίου.
"Ο καιρός ήταν γλυκύς και μαλα-
κός. Είχε κάμει σφοδρόν χειμώνα πρό
των Χριστουγέννων.

"Ο καπετάν 'Ηλίας έλογάριαζεν ότι
θα είχε καιρόν να φθάση, τό άργότε-
ρον, τό έσπέρας της παραμονής του
Αγίου Βασιλείου εις την μικράν νη-
σόν του, άπέχουσαν περί τά
τριάντα ναυτικά μίλια από
τόν Βόλον.

Και με όλα τά έναντία και
τά ένδεχόμενα, και άν τυχόν
θα ήναγκάζετο από παρακαι-
ρόν να πλησιάση εις κανέν
από τά προσφιλή λιμανάκια
του, τά έντός του κόλπου ή
τά έξω εις τό πέλαγος, — έ-
πειδή ήτο πολύ συντηρητικός
και προβλεπτικός, ως κυβερ-
νήτης πλοίου, και δέν του ή-
ρεσκε ν' άρμενίζη την νύκτα,
άφ' έσπέρας, ειμή μόνον μετά
τά μεσάνυκτα, όταν θα είχαν
ήμέραν έμπρός του. Τά λιμα-
νάκια ταύτα δέν έχρειάζετο
κατάστιχον διά να κατα-
ριθμηθώσιν ήσαν ή Χονδρή
"Αμμος, τό "Ελαφοκλήσι, ό
Αϊ-Σώστης, τό "Απάγκιο
και ό Χαμογιαλός. Και δέν

ΤΑ ΛΙΜΑΝΑΚΙΑ

θα ήτο βεβαίως άνάγκη να προσεγ-
γίση εις όλα, όπως άλλοτε του είχε
συμβή. "Αλλά τώρα έπρεπε να εύρί-
σκεται την παραμονήν του "Αγίου Βα-
σιλείου εις την νησόν του, διά να άπο-
θιβάση όλα τά έμπορεύματα και τας
παραγγελίας, διά να έορτάσουν οί άν-
θρωποι την Πρωτοχρονιά με χαράν
και ύγεια.

"Αφοδ έπλευσε πέντε μίλια έντός
του κόλπου, εις τας τρεις μετά τά με-
σάνυκτα έσηκώθη άνεμος, ό όποιος έ-
φαίνεται να έρχεται από άλλα μυογά-
ζια, από τά στενά τά μεταξύ Εύβοίας
και της Στερεάς. "Ο άνεμος αυτός δέν
ήτο πολύ σφοδρός, ούτε κυρίως ένάν-
τιος, άλλ' ήτον όχληρός. "Επειδή ήτο
νύκτα άκόμη — ήθελε τρεις ώρες να χα-
ράξη, τέσσερες ως πού να βγῇ ό ήλιος
— κ' έπειδή ήτον χειμώνας καιρός, ό
καπετάν 'Ηλίας, διά τό ασφαλέστε-
ρον, έγύρισε την πλώρη προς τόν
γραϊόν, κατά την στεριάν, κ' έπήγε
κ' ήραξεν εις την Χονδρήν "Αμμον.

Μόλις ηδρε τόν βυθόν ή άγκυρα, κι'
ό άνεμος έφάνη ότι έκόπασεν έντός
του κόλπου. "Η βοή έπαυσε να έρχε-
ται έξωθεν, από τό στόμιον του μικρού
δρμου. "Ο κυβερνήτης της βρατσέρας,
διά να μη χάσομερά, έσαλπάρησε πά-
λιν, Ισάρισε τις ύπομπες των δύο
καταρτιών, τας όποιας μόλις είχε μαϊ-
νάρει, έβαλε πλώρην προς άνατολάς
κ' έπλευσε προς τό Τρίκκερι, τό ύψη-
λόν άκρωτήριο, τό κλείον τόν Παγα-
στικόν.

"Αλλά πριν φθάση άκόμη εκεί, και
πριν δυνηθί εις τας πρώτας άκτίνας
του ήλιου ν' άντικρύση τας κοκκίνα-
πας οίκιας του γραφικού χωρίου, εις
τό ύψος του λόφου, ό άνεμος έφάνη
ότι έτράπη εις άνατολάς, και ήρχετο

άντίπρωρα εις την βοα-
τσέραν. "Ακόμη δέν είχε
χαράξει καλά! "Ο καπε-
τάν 'Ηλίας της Μπαμπλέ-
νας έστράφη άριστερά, κ'
έπήγε κ' έριψε την άγκυ-
ραν εις τό "Ελαφοκλήσι,
τόν μικρόν ώραιόν λιμενί-
σκον. "Ισως εκεί ήσαν οί
Αφεται των άρχαίων.

"Ο άνεμος ήτο πρά-
γματι άηλιώτης και ό-
χι πῆγαινεν έφρεσκίζεν. "Ο 'Ηλί-
ας της Μπαμπλένας είχε τόσα έμπο-
ρεύματα εις τό άμπάρι — όρύζια, κα-
πνά, πάστες, βαρέλια ρωμίου και ρα-
κίου — τόσας παραγγελίας εις την κά-
μεραν της πρύμνης. Δέν τόν έμελλεν άν
αυτός ή τό σκάφος έκινδύνευε, τόν έ-
μελλεν όμως πολύ διά τά πράγματα τά
ξένα.

"Η βρατσέρα του ήτο συγχρόνως ή
Πάραλος και ή Σαλαμινία της μικράς
νησου. "Όπως λέγουν ότι εις περασμέ-
νους χρόνους, άν δέν έστελλον ό "Ιμά-
μης της Προύσης μήνυμα ότι έκαμε
φεγγάρι, δέν ήδύνατο ό Σουλτάνος να
κάμει μπαϊράμι, και άς ήτον εις όλον
τόν κόσμον όρατόν από δύο ή τριών
ημερών τό φεγγάρι όφθαλμοφανώς,
ούτω, άν ή βρατσέρα του καπετάν 'Η-
λίας δέν κατέπλεεν εις την μικράν νη-
σον να φέρη τά τόσα όψώνια, σχεδόν
δέν θα ήδύνατο οί κάτοικοι να κά-
μουν Χριστούγεννα ή Πρωτοχρονιά ή
Λαμπρήν.

"Ο 'Ηλίας της Μπαμπλένας ήτο χρη-
στός και ειλικρινής άνθρωπος. Μίαν
μόνην άπιστιαν είχε κάμει, όταν ήτο
πάρα πολύ νέος — τό κρίμα του τό
είχεν έξομολογηθῇ τότε εις τόν πνευ-
ματικόν, κ' έκτοτε τό διηγείτο εις πολ-
λούς ανθρώπους. Με τό δασκαλέμα
ένός γεροντότερου, όστις έφαινότο να
είναι πεπειραμένος περί τά τοιαύτα,
είχον καταχρασθῇ δεκάδας τινάς κε-
ραμιδιών από τά πλινθοποιεία των "Ε-
ρεών. "Αλλά μόλις είχε διαπραχθῇ ή
κλοπή, όταν έκυψεν ό "Ηλίας να λύση
την υπορούμαν της φελούκας διά να
άνέλθῃ εις τό πλοϊόν, τεραστία σιέρ-
να, άναπηδήσασα από ένα χάραυλον
ή θαλάμι εκεί πλοϊόν, του έφαγε τρο-
μερά τά κρέατα της ώλένης της δε-
ξιιάς, με τούς θηριώδεις όδόν-
τας της.

Αυτή ήτον ή πρώτη και τε-
λευταία φορά διά τόν νεαρόν
τότε ναυτικόν. "Η σιέρνα εί-
χεν άποσταλή θεόθεν ως τι-
μωρός. Και μετά είκοσαςετίαν
ύστερόν ό "Ηλίας έδείκνυε
τας ουλάς του φοβερού διή-
γματος εις όσους διηγείτο
τό γεγονός, τό όποιον ή-
το αληθέστατον, ως φαίνε-
ται.

Ευτυχώς, μετά την άνατο-
λήν του ήλιου, ό λεβάντης
ήρχισε να καταπραύνεται, εί-
τα έκόπασεν όλοσχερώς. "Ο
καπετάν 'Ηλίας, όστις είχαν
έξέλθει με την βαρκούλαν
εις τά όλιγα βράχια τά ό-
ποια έκλειον τόν δρμον, προς
άνατολάς, και ήσυχολείτο να
μαζώξῃ κορχύλια και πετα-

κίδας, όπου έβόσκαν εκεί έν άφθονία
εις τόν Ισκιον του θαλασσίου βοάχου,
μετα λυπῆς άφῆκε τό ποσοφίλες λιμα-
νάκι του — ήτο μία ποιητικωτάτη μι-
κρά άνάκλη του έδάφους, όπου ήμέ-
ρευσαν τά άνοια κύματα κ' ένυάλιζε
γαλανά ό πόντος — κ' έξέπλευσε πά-
λιν προς άνατολάς. Τώρα θα έξήρχετο
πλέον εις τό άνοικτόν πέλαγος, και ό
Θεός βοηθός!

Πολύ χορευτικόν και με άποτόμους
λικνισμούς ήτο τό πέρασμα εκείνο. "Α-
χαλίνων, με τάς λευκάς γαίτας των
κυμάτων άδιακόπως όρθουμένας και
άναπηδώσας, πλέον άγνωστον δρομιον
προς τόν άτελεύτητον ύγρόν κύκλον,
βαίνον προς τό άπειρον, προς την αιω-
νιότητα, τό πέλαγος, άναχόρτανον, εί-
χε φάνει πολλά σκάφη και σκελετά,
πολλά σκαριά πλοίων και πολλά κου-
φάρια ανθρώπων. Αί καλαί ολκοκυρά-
δες, αί εύλαθείς χοιστισαί γύρω εις
τά χωρία και εις τας τάς ήσους, έμαγεί-
ρευσαν έξαιρέτως τόν όρφον, την συνα-
γοίδα, και όλα τά μεγάλα νόστιμα
όψαρια, άλλα πού να δοκιμάσουν την
γεύσιν, να κυττάξουν τό φαγι στ' ά-
λάτι! Τά όψαρια εκείνα ήτο δυνατόν
να είχαν θίξει πνιγμένους ανθρώπους,
και ποία καλή Χριστιανή θα τά έβαζε
ποτέ στο στόμα της;

"Αφοδ έκαμψεν ή βρατσέρα τό Τρί-
κερι και είχαν άπομακρυνθῇ ως έν
μίλλιον εις τό πέλαγος, ήρχισε να λι-
κνίζεται πολύ δυνατά πλευρόθεν, έξ
άριστερών προς τά δεξιά. "Ο άνεμος
είχε ψηλώσει και τόν έπήγε γραϊόν.

"Ο κυβερνήτης διέταξε τόν ναύτην
και τόν μοιτόν του να ποδίσουν, και
στραφέντες εισέπλευσαν εις τόν "Αϊ-
Σώστην, τόν φερώνυμον δρμον, και
ήγκυροδόλησαν. "Αί τώρα άντίκρυ-
ζαν την ώραιαν καταπράσινον νησον
όπου ήτον ως παράδεισος φυτευμένος
άνάμεσα εις τά τέσσερα πέλαγα, τά
όποια τόν έβρεχαν ως οί τέσσερες
ποταμοί τό πάλαϊ τόν κήπον της "Ε-
δέμ! Δέν ήσαν μακράν πλέον άπειχον
δεκά μίλια, και να έσκαζεν ό έχθρός,
ως την άλλην ήμέραν την 31ην, όλοι
οί άνεμοι θα έκόπάζον, και ή βρατσέ-
ρα θα κατευδώνετο εις τόν πλούν
της.

"Ενύκτωσεν ήδη. "Ο "Ηλίας της Μπα-
μπλένας είχαν άπόφασιν πριν φέξη
ή άλλη μέρα, μετά τό μεσονύκτιον,
κοντά τά χαράματα να πλεύση εις
τό ποθητόν τέμα του ταξειδιού του.

Πράγματι ό "Αϊ-Σώστης τούς έβόή-
θησε, και δέν έχρειάσθη πλέον, όταν
άπέπλευσαν περί τό λυκαυγές, να
προσγγίσουν και εις τά άλλα δύο λι-
μανάκια, ούτε εις τό "Απάγκιο, ούτε
εις τόν Χαμογιαλόν. "Ητο γαλήνη κα-
τά τας πρωϊνάς ώρας. "Αλλά τό σκά-
φος δέν έπροχώρει, όθεν έδεσε γιου-
ντές με την φελούκαν κ' έρρουμουκού-
σαν τό πλοϊόν κωπηλατούντες, ό κα-
πετάν 'Ηλίας και ό ναύτης του. Μόνον
ό μικρός μοιτσος έμεινεν επί της βρα-
τσέρας κρατών τό πηδάλιον.

"Ατυχώς, όταν τούς έπήρεν ή δυτική
άκτι του νησιού, πελαγίσιος άνεμος
σφοδρός ήλθε πάλιν έξ άριστερών, και
ήρχισε να κλυδωνίζεται θλιβερά τό μι-
κρόν σκάφος. "Ο "Ηλίας της Μπαμπλέ-
νας και ό ναύτης του έλυσαν τό γιου-
ντέκι, άνήλθον επί της βρατσέρας κ'
έχειρίσθησαν τά άρμενα και τό πηδά-

«Σκόρπια φύλλα της ζωής μου»

Θά ήθελα να εδίασάζαν όλοι οι νεοί, τό
βιβλίον του ποιητού Γ. Δροσίνη «Σκόρπια
φύλλα της ζωής μου», διότι πριν από όλα θα
έδωκαν την ευγένειαν, άν μου επιτρέπεται ή
λέξις που χαρακτηρίζει την πνευματικήν πα-
ραγωγήν της παλαιότερας γενεάς. Είς την
έποχην μας οι άνθρωποι άλλαξαν, χάρις εις
τον διαφωτιστικόν πολιτισμόν, και τον λιγιγι-
ώδη ρυθμόν της ζωής, ύφος, τρόπον διαδιώ-
σεως, αντίληψεις και πολλά άλλα πράγματα
και ή μεταβολή άποτυπώνεται και εις την
πνευματικήν παραγωγήν. Τα βιβλία των άν-
θρώπων της έποχής μας φέρουν μοιραίως
την σφραγίδα της περιρρούσης άτμοσφαι-
ρας, έχουν άποτυπωμένην την άνησυχίαν που
μας κυκλώνει, την ψυχικήν και πνευματικήν
κρίσιν που διαφαίνεται εις τό τέλος του πε-
ρασμένου αιώνα και που ό Νορβίκου τώσον
παραστατικός εξέθεσεν εις ένα από τά συγ-
γραμμάτα του.

Τό βιβλίον του ποιητού Δροσίνη που είναι
μία μακρά εξιστορησις περιστατικών της ζω-
ής του, άναμνήσεις από την άλλην αυτήν έπο-
χην που περικλείει τρία τέταρτα αιώνας, έχει
όλην την ήρεμian του παλαιότερου πολιτι-
σμού, άποτυπώνει την αισθηματολογία των
ανθρώπων που είχαν και αυτοί τάς άνησι-
χίας των, όχι όμως και την πολύπλευρον
τάσιν των σημερινών ανθρώπων. "Ο άναγνώ-
στης των «Σκόρπιων φύλλων» πλημμυρίζει από
φως και σκέπτεται ότι είναι άπαύς μύθος
ότι ό άνθρωπος των όγδόντα έτών δέν ήμ-
πορεί να έχη θερμήν καρδίαν και να αισθά-
νεται όπως όλοι οι άλλοι. Τούλάχιστον τό
βιβλίον του ποιητού Δροσίνη διαφεύγει τόν
διακιρρυγμένο κανόνα.

Διά την νεωτέραν γενεάν έξ άλλου, τό
βιβλίον αυτό είναι ό πολυτιμότερος οδηγός,
διά να γνωρίση πρόσωπα και πράγματα της
παλαιότερας που έχει άποτύπωσει την σφραγι-
δα της διασάσεως της εις την Ιστορίαν και
την πνευματικήν παραγωγήν του τόπου κατά
τό τέλος του περασμένου αιώνα και τας
άρχας του τρέχοντος.

"Η άκολουθούσα σελίς από τά «Σκόρπια
φύλλα της ζωής μου» χαρακτηρίζει τό όλο
βιβλίον του ποιητού Δροσίνη.
"Πρώτα των λογίων τότε, γράφει, και
γι' αυτό έπίτιμος πρόεδρος του «Παρνασσού»
ήταν ό μεγάλος Ιστορικός μας ό Κωνσταν-
τίνος Παπαρηγόπουλος. Σπάνια περιούσε
από τό γραφείο της "Εστίας που την τιμού-
σεν ως τόν θάνατόν του με την πολύτιμη
συνεργασία του και εκεί τόν πρωτογνώρισα.
"Αλλά στό έντευκτήριο του «Παρνασσού» που
έρχονταν τά βράδια μετά της διδασκαλίας
του στο Πανεπιστήμιον, να έκρουσάτη, ή-
μουν από τούς ανθρώπους που τόν περιστοι-
χίζαν για να τόν άκούω, άφθαστο στη χάρι
όμιλητή. Τόν βλέπω ακόμα καθισμένον σε

λιον. "Εμπαίρισαν τά πανιά, κ' έμεινε
τό σκάφος ξυλάρμενον.

Νά διαπλεύση τις όλον τόν κόλπον
και τό πέλαγος, ν' άράξη εις τρία λι-
μανάκια, την Χονδρήν "Αμμον, τό "Ε-
λαφοκλήσι, και τόν "Αϊ-Σώστην —
μόνον εις τ' "Απάγκιο και εις τόν Χα-
μογιαλόν να μη προσεγγίσῃ — να φθά-
ση άποκάτω από την Σκίαθον, και
άντι να σέ προστατεύη ή χαριτωμένη
άκτι του όμοαίου νησιού, να σέ κλυ-
δωνίζῃ και να σέ χορεύῃ διαβολικόν
χορόν ό πελαγίσιος άνεμος! Και μά-
λιστα να έξημερώνῃ ή Πρωτοχρονιά,
και να κοντεύῃ ή μέρα της Παρομο-
νῆς να βραδείσῃ! "Ω! αυτό, ήτο με-
γάλη άτυχία, πρέπει να τό όμολογή-
σωμεν!

Και άν τούλάχιστον ήδύνατο ό κα-
πετάν 'Ηλίας, όπως έσωσε τόν εαυτόν
του, τούς ανθρώπους του και τό σκά-
φος, να σώσῃ όλας τας παραγγελίας
και τά έμπορεύματα! Φευ! εύρέθη διά

μία πέτινη πολυθρόνα με τη χρυσή τάπη-
κίερα του και τό κατασπρό και ραντίο, ένα
κολώνια μαγιόλι του, ν' άργώσῃν τό καφέ
του και να ξεχάη παρσυρμένος από κάποιον
πολύ χιουμοριστική διήγησή του για τη ζωή
των πρώτων Βασιλέων της Ελλάδος και
για τα άπλοϊκώτατα ήθη των καπεταναίων
ύποσπισιού του "Οθωμαν.

Μεταξύ αυτών ηιο και ό στρατηγός Χα-
τεχρηστος, που κανείς δέν τον έβλεπεν στην
άφελεια των ήρώων. Μία μέρα στο βασιλικό
τραπέζι ήπρε τό κόκκαλο από τό ποδι του
ψηιού άσιού και τό χτύπησε άφέλεστατα
με τό σσημένο χαντζαρακι, βγαλμένο από
τό σελάχι του, άπάνω στο λινό τραπέζο-
μάνδηλο του παλατιού.

— Τι κανείς αυτόν Στρατηγέ; τόν ρώ-
τησε μ' άπορία ή Αμαλία.

— Βγάσω τό μεδούλι. Κι' άρχισε να ρου-
φά τό σπασμένο κόκκαλο με μεγάλη ήδονη.

— Και είναι καλό φαί τό μεδούλι, Στρα-
τηγέ.

— Καλό και δυναμωτικό. Τέτοιο να τρώς
και τό λόγου σου, Μεγαλειώτισσα, σάν τη
γουρούσα θα γίνῃς!

"Αμύπητος ήταν ό μεγάλος Ιστορικός, σάν
μας ζωγραφίσε στην πιο έπιμελημένη καθαρ-
ρεύουσα την άποστρόφη των σούλικών κοπε-
τανών προς τις οικιακές εύκολίες του πο-
λιτισμού.

Οι άνδρες εκείνοι, εθισμένοι εις τόν
βίον τόν ελεύθερον των άγρών και τών όρέων,
δέν υπετέσσοντο εις την αλλήλην δίαιταν, ού-
τε προκειμένου περί των φυσικών λειτουργιών
του ανθρώπινου οργανισμού. Τά ειδικά άνα-
κτορικά διαμερίσματα ήσαν άγνωστα εις αυ-
τούς. Κατήγγοντο τας κλίμακας των άνω-
κότρων, έξήρχοντο εις την όδον ήφισίας
και έχρησιμοποίησαν τόν πρώτον άτοιχιστόν
χώρον.

«Χρονικά της τεσσαρακονταετίας»

"Η θέλησις ενός και μόνον άνδρός είναι
έκείνη που συνήθως παίζει τόν μεγαλύτε-
ρον ρόλον, εις τά ώραία και μεγάλα πράγμα-
τα. "Ο «Παρνασσός» ήπῆρε τό δημιουργήμα
πολύ όλίγων έκλεκτών "Ελλήνων, αί υκτερι-
ναι όμως σχολαί του δημιουργήμα της πνοής
και της θελήσεως του ποιητού Βασιλειάδου.

"Ο Σύλλογος "Ωφελίμων Βιβλίων, που έ-
έχησκησε άφάνταστον επίδρασιν εις την εξέ-
λιξιν των "Ελληνικών γραμμάτων, ό σύλλο-
γος αυτός που ή δόσις του άφῆκε βαθυτάτα
τά ευεργετικά άποτυπώματά της εις όλον τόν
"Ελληνισμόν, Ιδία τόν έλύτρωτον, είναι δημι-
ούργημα, κυρίως, του Δημητρίου Βικέλα, του
μεγαλοπρόνου Χίου διανοουμένου.

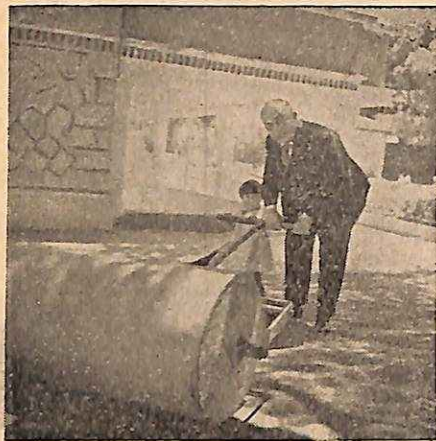
Εφέτος ό σύλλογος συνεψήφισε ζήην
σαράντα έτών και εις αυτήν άφιέρωσεν ή
σημερινή διοικήσις του ένα άξιόσημον ένστον
βιβλίον «Χρονικά της τεσσαρακονταετίας
1899 — 1939».

"Ο τυχερός άναγνώστης του — και λέγω
τυχερός διότι τό βιβλίον, μη έκδοθέν διά να
κυκλοφορήσῃ, περιήλθεν εις πολύ όλίγας χεί-
ρας — παρακολούθησε νοερώς ως παραυθῇ την
βεβελισμένης ζωής Ιδεας, την παραγωγήν
του έργου και την δραστηνήν κατοχύρωσιν της
δράσεώς του δια δωρεών "Ελλήνων μεγαλοί-
δεατών και του ίδιου του Βικέλα.

ΧΡ. ΑΓΓΕΛ.

Πέταξαν στη θάλασσα και τά βαρέλια με τό ρώμι.

Νέο κορίτσι.
Άγαπητή Φαλαγγίτισσα,

«Όπου ακούς τραγούδια, στήσε το λημέρι σου χωρίς ένδοιασμό», είπεν ο Σίλλερ. «Όπου βλέπεις ανθρώπους, πού παίζουν με παιδιά, προχώρησε άφοβώς», έλεγε κάποτε ο Πεσταλότσι.

Οί σκέψεις των δύο μεγάλων αυτών σοφών έχουν κάτι το κοινό άναμεταξύ τους. Γιατί και τὰ παιδιά είναι τὰ τραγούδια και τὰ θαύματα της ζωής. Κι' αλλοίμονο στην ανθρώπινη κοινότητα, στο λαό, πού δέν τὰ βλέπει από την πλευρά αυτή και πού δέν τὰ μεταχειρίζεται από αυτή την άποψη. Είναι λαός, πού δέν πρόσεξε τὰ παιδιά του, πού δέν τούς στρώνει την άγάπη του στρωσίδι νά κοιμηθούν, δέν τὰ νανουρίζει με τὰ πιό άρμονικά νανουρίσματα της ψυχής του, δέν γίνεται σκαλοπάτι νάνεθούν, είναι λαός καταδικασμένος νά ζήση κακομοίρικα, είναι λαός πού δέν πρόσεξε τὰ νιάτα του, πού γέρασε όχι μοναχά όργανικά, αλλά βιολογικά και πρό παντός ψυχικά.

Τό παιδί είναι ή άληθινή της ζωής μας λαμπερή άχτίνα, πού πρέπει νά νοήσουμε διάπλατη τη θύρα της ύπαρξής μας γιά νά την καταυγάξη. Μέσα στις πιό σκληρές στιγμές της ζωής μπορεί νά μάς γεμίση με μιά άναπάντεχη χαρά, με κείνο τό εύφρόσυνο συναίσθημα πού γεννά την έλπίδα γιά καλύτερες ώρες, γιά πιό καλά μέλλοντα.

Όταν ο Κύριος μιλάη προς τούς στυγνούς Φαρισαίους και γενικά τούς ώριμους ανθρώπους, πού άξιοϋσαν νά τόν πλησιάσουν έμποδίζοντας τὰ μικρά νά τόν δοϋνε, λέγει: «Άφήστε τὰ παιδιά νάρθουν κοντά μου. Πρέπει νά ξέρετε ότι σ' αυτά ανήκει ή βασιλεία των ούρανών». Έκεί παρουσιάζει παραστατικά και χειροπιαστά τό παιδί ως τό κέντρο και τόν κυρίαρχο του θαύματος της διδασχής του, της βασιλείας των ούρανών.

Μ' αυτό θέλει νά πη ότι μέσα στην παιδική ύπαρξη δέν φωλιάζει κακία και ότι ή ψυχή του παιδιού είναι σάν ήλιος φεγγοβόλος πού ανατέλλει μέσα σέ άσυννέφιαστον ούρανών τὰ πα-

ΟΙ ΣΥΛΛΕΙΨΕΙΣ

ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟ ΘΑΥΜΑ, ΤΟ ΠΑΙΔΙ

λάτια. Τί θά γινόμεστε αν γύρω μας δέν άκούσαμε τό κρουσταλλένιο γέλιο του παιδιού, αν δέν ξαναζούσαμε μαζί του τὰ πρῶτά μας χρόνια;

Δέν είναι λοιπόν παράξενο νά βλέπουμε Βασιληάδες και Άρχηγούς και Κυβερνήτες σοβαρούς και νουνεχείς νά παίζουν με παιδιά και νά ευφραίνονται με την άδολη χαρά τους. Συμβολικά μέσα στη χαρά εκείνη χαίρονται τη μελλούμενη των λαών των χαρά κι' έλπίδα.

Υπήρξε μιά εποχή, πού κι' ο λαός μας κόντευε νά γεράση. Είχε παραμελήσει τό παιδί. Δέν τούδινε τη σημασία πού έπρεπε και δέν τό είχε καμάρι του. Κι' από κείνο τόν στραβό δρόμο, πού βοηθούσε και ή Πολιτεία με την άδιαφορία της, κι' από τίς στραβές κι' άφύσικες ξένες διδασχές γεννήθηκε στην οικογένεια μιά παράξενη στάσι προς τό παιδί. Είχε άναπτυχθή ο φόβος προς τό παιδί, δηλαδή ο φόβος προς την εϋθύνη. Μ' αυτό όμως έχανε ή κάθε γυναίκα και ο νέος άν-

«Τὰ παιδιά των Έλλήνων γονέων ανήκουν στην Έλλάδα!»

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

δρας την μεγαλύτερη χαρά της ανθρώπινης ύπαρξης. Έμενε ή ψυχή τους και τό σπiti τους κλειστά στην άνατολή της χαράς, πού άκτινοβολεί αυτό τό μεγάλο της ζωής τό θαύμα. Κι' έβλεπε κανείς συμδιώσεις στερνά από τὰ πρῶτα χρόνια του γάμου νά γίνονται μουντές και σκοτεινές, γιατί τούς έλειπε ο ήλιος, τό παιδί.

Έτσι δημιουργόντανε οί στυγνοί έγωϊστές, πού έκοβαν την σύνδεσι πολύ πρόωρα με την άληθινή ζωή, πού κυλά σάν φλύαρο κι' έλπιδοφόρο ρέμα. Άν κάποτε μετάνοιωσαν, ήτανε άργα.

Άφού λοιπόν, άγαπητή μου Φαλαγγίτισσα, τό παιδί άποτελεί τη σύνδεσί μας με τό μέλλον, με πόση καλωσύνη, με πόση άγάπη πρέπει νά τό μεταχειρίζμαστε, είτε δικό μας είναι, άδελφάκι μας ή ξένο. Δέν μπορείτε νά φαντασθήτε πόσο εύεργετικά μπορείτε σεις, οί πιό μεγάλες, νά επιδράσετε πάνω στο παιδί οδηγώντας και νουθετώντάς το μ' άγάπη. Θά σάς άναμείψη με την άχτινοβόλο χαρά του και την άφοσίωσί του, πού δέν ξέρει προσπολήσι και δέν γνωρίζει νοθεΐα.

Σεις οί μελλούμενες υπερουλες του λαού μας πρέπει από τώρα νά άσκήτε τη στοργή στα μικρά, πού σάς τριγυρίζουν στο σπίτι σας ή στην όργάνωσί σας. Ένα σύνολο παιδιών, πού σάς έχουν αναθέσει, είναι σάν ένα σμηνος πουλιών, πού ζητά την άγάπη σας. Άκούστε και κλείστε μέσα σας τὰ λόγια του Άρχηγού. Τὰ παιδιά αυτά είναι παιδιά της Έλλάδος, σ' αυτή ανήκουν. Γι' αυτό πρέπει κι' άνάλογα νά διαπαιδαγωγηθούν. Δώστε τους την ψυχή σας κι' άρχίστε μ' αϋταπάρνησι και σοβαρότητα τό έργο σας.

Πρέπει νά σκέπτεσθε πάντα ότι τό παιδί είναι σάν τό λουλουδι του λωτού τό κατάλευκο, τό φορτωμένο μύρα, τό παρθενικό. Κι' όταν τό σφιξη σκληρό κι' άνίδεο χέρι μαυρίζουν τάσπρα του πέταλα κι' ή μυρωδιά του πάει χαμένη στους τέσσαρες άνέμους. Με βελουδένια δάχτυλα ν' άγγίζετε την παιδική ύπαρξη και με της ψυχής σας τη ζωηφόρο πνοή νά τη χαϊδεύετε. Νοιώσετε τη μεγάλη εϋθύνη, πού έχουμε όλοι μας άπέναντι στο θαύμα αυτό της ζωής, τό παιδί, και μεταφέρετε την παντού, στο σπίτι σας, στις σχέσεις σας, στην όργάνωσί σας, στην ιδιαίτερή σας ζωή, στο χωριό και στην πόλι.

Έτσι θά φτιάσουμε μιά νέα γενεά, πού θά αναγνωρίξη την προηγούμενη, δέν θά συγκρούεται μ' αυτή — όπως γινόταν ως τὰ τώρα — γιατί θά είναι μιά στενά συνδεμένη συνέχεια της προηγούμενης, με τὰ ίδια ιδανικά, τὰ ίδια όνειρα, τις όμοιες επιδιώξεις. Γιατί τὰ παιδιά πού έγιναν άνδρες της παληάς γενιάς και τὰ παιδιά της νέας θά είναι όλα «παιδιά της Έλλάδος».

Σ. Καρ.

ΤΩΝ ΤΙΟΡΝΙΣΤΩΝ

Η ΠΑΤΑΤΑ

Είναι φυτόν από την οικογένεια των σολανωδών. Μπήκε στην Έλλάδα από τόν Καποδίστρια και άρχισε νά καλλιεργήται από τό 1880. Εϋδοκιμεί εις άμμώδες και άφθονα λιπασμένο χῶμα. Τό φύτεμά της γίνεται συνήθως με κονδύλους ή τεμάχια κονδύλων σέ έδάφη καλώς καλλιεργημένα.

Η ξηρική πατάτα δίνει έσοδεία από τόν Φεβρουάριο μέχρι τόν Άπρίλιο, ή δέ ποτιστική δίνει τρεις έσοδείες, κατά τόν Δεκέμβριον, Άπρίλιον και Αϋγουστον. Η πατάτα μπορεί ν' άντικαταστήση εύκολα τό σιτάρι (αυτό έγινε και κατά τόν παγκόσμιον πόλεμον), διότι ή πατάτα περιέχει μεγάλη ποσότητα άμύλου.

Πώς μπορούμε ν' αναγνωρίσωμε αν μιά πατάτα είναι κατάλληλη γιά μαγειρέμα;

1ον Παίρνουμε μιά πατάτα χωρίς νά κυττάξουμε την έξωτερική της εμφάνισι, την κόβουμε σέ δυο και την παρατηρούμε εαν περιέχη πολύ νερό. Άν με μιά έλαφρά πίεσι τό ύγρο πέφτη σέ σταγόνες, τότε ή πατάτα αυτή στο βράσιμο θάνα πολύ ύγρη και θ' άνοιξη.

2ον Τό χρώμα της έξωτερικά πρέπει νάνα κρέμ. Έαν έχη βαθύ κίτρινο χρώμα ύπάρχει πιθανότης νά μη μαγειρευθί καλά.

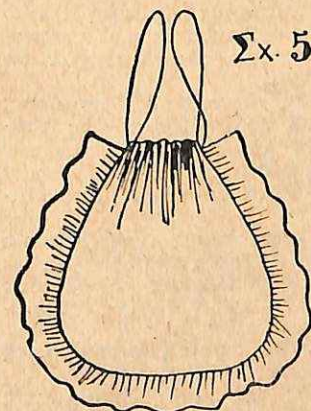
3ον Τρίβουμε τὰ δύο κομμάτια μαζί. Γύρω στις άκρες θά σχηματισθί ένας άφρός, πού όφείλεται στο περιεχόμενο άμυλο. Όσο περισσότερο άμυλο περιέχει, τόσο καλυτέρα είναι ή πατάτα.

Μεγάλη προσοχή πρέπει νά δίδουμε στο έξωτερικό της πατάτας. Τό πράσινο χρώμα δεικνύει την παρουσία ενός δηλητηρίου ονομαζομένου σολανίνη. Είναι επικίνδυνες οί πατάτες πού την περιέχουν και δέν πρέπει νά τρώγονται. Οί πατάτες έπίσης πρασινίζουν όταν μένουν σέ ύγρο μέρος και φυτρώνουν. Τότε άναπτύσσεται ή σολανίνη, εις μικρότερη όμως ποσότητα. Έάν τις φυτρώμενες αυτές πατάτες τις χρησιμοποιήσωμε, πρέπει νά τις κόψωμε φέτες και νά τις αφήσωμε σέ κρύο νερό ½ ώρα προτού τις μαγειρέψωμε.

Γιά νά διατηρούνται οί πατάτες σέ καλή κατάσταση, πρέπει νά αποθηκεύονται σέ δροσερό, σκοτεινό και καλώς αερίζόμενο μέρος.

ΣΑΚΚΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο σάκκος αυτός, όταν είναι κλειστός, δέν είναι τίποτε άλλο από μιά άπλη σακκούλα

διακοσμημένη με ένα βολάν (βλέπε σχήμα 5). Όταν όμως άνοιξη, τότε γίνεται ένα είδος ποδιάς, πού δένει με δυο λωρίδες στη μέση, αλλά πού εξακολου-

θεί νά είναι άνοικτη σακκούλα, στο σημείο πού βρίσκεται τό κορδόνι.

Κόψιμο σάκκου. Μας χρειάζεται 1 3/8 θάσματος, τό όποιο μπορεί νά είναι είτε βατίστα με λεπτά λουλουδάκια ή βούλλες, ή τσιτί, ή κλάρα πολύχρωμη, ή ότιδήποτε άλλο ύφανό. Για νά κόψωμε τό σάκκο πάνω στο ύφανμα, τοποθετούμε πάνω σ' αυτό τὰ κομμάτια του πατρών με τόν πιό κατάλληλο τρόπο, ώστε νά έχωμε οικονομία θάσματος. (Τό πατρών τό έχομε βγάλει προηγούμενος, σύμφωνα με τις παρακάτω οδηγίες).

Ο σάκκος άποτελείται από 5 κομμάτια τό α, α', β, γ, δ, εκ των οποίων τό α και α' κόβονται όμοια (σχήμα 1) και σχηματίζουν τό μέρος εκείνο της ποδιάς, πού όταν κλειση φαίνεται σά σακκούλα.

Τό σχήμα 2 δείχνει τό κομμάτι της ποδιάς πού είναι ραμμένο στο έπάνω μέρος του ενός κομματιού της σακκούλας.

Τό σχήμα 3 είναι μιά λωρίδα λίγο καμπυλωμένη στη μέση, πού γαζώνεται στο έπάνω μέρος του β κομματιού, καθώς φαίνεται στη διακεκομμένη γραμμή.

Η πατάτα κατατάσσεται στις άμυλώδεις τροφές και μόνη της δέν είναι άξιοσύστατος τροφή. Πρέπει νά συνδυάζεται με λευκοματώδεις τροφές.

Πατάτες πουρέ

Δόσις: Μία όκα πατάτες, 100 δράμια γάλα, 50 δράμια βούτυρο φρέσκο ή κοινό έλληνικό, άνάλογο άλάτι, πιπέρι, μοσχοκάρυδο.

Διαλέγουμε καλές άσπρες πατάτες. Τι πλένουμε, τις βράζουμε καλά με τὰ φλούδια, τις καθαρίζουμε και τις βάζουμε σέ μιά κατσαρόλα, τις άνακατώνουμε άπάνω από τη φωτιά γιά νά φύγη τό νερό τους, τις περνούμε κατόπιν από τη μηχανή του πουρέ (έλλείψει μηχανής τις κοπανίζουμε με τό γουδί).

Ενθ είναι ακόμα ζεστές οί πατάτες, ρίχνουμε τό γάλα καυτό και τό βούτυρο αν είναι φρέσκο (αυτό είναι προτιμότερον) τό λυώνουμε και τό ρίχνουμε. Άν είναι κοινό τό καίομε λίγο βάζοντας άλάτι, μοσχοκάρυδο, αν θέλωμε και λίγο πιπέρι άσπρο και τὰ δουλεύουμε καλά.

(Η ποσότης του γάλακτος εξαρτάται από την ποιότητα της πατάτας: άλλες άπορροφούν περισσότερο και άλλες όλιγώτερο).

Η ποδιά μας είναι έτοιμη και γιά νά τη μετατρέψωμε σέ σακκούλα, δέ μάς μένει παρά νά γυρίσωμε προς τα κάτω τις ζώνες και τό έπάνω της μέρος και νά τράβήξωμε τὰ κορδόνια.

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπό : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ βράδυ τοῦ δείπνου εἶχε ἀποφασιστῇ νὰ κοιμηθῇ ὁ Γρηγόρης στὸν Πρωτοσπαθάρη. Δὲν ἤξεραν πότε θὰ τελειώσουν βλέψεις... μὴν ἀντιμετωπίζοντες τὴν κυρὰ Σταύραινα τέτοια ὥρα. Ἐξ ἄλλου καὶ τόσες ἦσαν οἱ συγκινήσεις πού δοκίμασαν πού δὲν εἶχαν καμμιὰ ὄρεξη γιὰ ὕπνο. Ἀκόμα καὶ ὁ Μιχαὴλ ἔστειλε στὸ ἀρχοντικό του ἕνα δοῦλο νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Χρυσόβεργαινα νὰ μὴ τὸν περιμένῃ.

Μόλις ἔφυγε λοιπὸν ὁ Δομέστικος μετὰ τὴν ἀκολούθησιν αὐτοῦ, ἀνέβηκεν στὴν κάμαρα τοῦ Δημήτρη κι' ἐκεῖ πιά ἀρχίσαν ν' ἀραδιάζουν τὶς ἐντυπώσεις καὶ τὶς παρατηρήσεις τοὺς κι' ὁ ἕνας ἔκοψε τὸν ἄλλον γιὰ νὰ προσθέσῃ κάτι, κι' ὁ ἄλλος ἔλεγε τὸσο καὶ νὰ κῦμα ἀπὸ λόγια χυμοῦσε ἀτέλειωτα, σὺν κρουνοῦς πού σπάζει ξαφνικὰ τὸ φλοῦδι τῆς γῆς καὶ πετιέται ἀπάνω.

Ὡ! δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια μεγαλότερη χαρὰ καὶ γιορτάσι σὺν δταν ντυθῇ ἡ καρδιά μετὰ τὶς ἐλπίδες τῆς καὶ τὰ πλουμιστὰ τῆς ὄνειρα... ἔτσι σὺν ἀρχοντοπούλα μέσα στὰ χρυσοκέντητα σκουτία τῆς πού βγαίνει νὰ σεργιανίσῃ τὸ βροδάκι... Τὰ ὕψανε μονάχη τῆς καὶ τὰ κέντησε μετὰ τὸ χεράκι τῆς μέρες καὶ νύχτες σκυδόντας μετὰ συλλογὴ πὼς νὰ ταίριαζεν καλύτερα τὰ χρώματα καὶ τὰ πλουμιστὰ. Καὶ τὴν ἑσπέρει νὰ μὴ μετανοήσῃ ὕστερα ἀνυφάλας... Ἀγκαλιὰ κι' εἰσαι φρόνιμος, μὰ ἔρχονται στιγμὲς πού κι' ἡ

Θὰ πέρασαν ἔτσι μιὰ ὥρα, δυὸ ὥρες ἴσως. Τ' ἀρχοντικό δολόκληρο ἡσύχαζε πιά. Ἀκόμα καὶ οἱ δοῦλοι... Καὶ ξαφνικὰ ἀκούστηκαν δυνατὰ χτυπήματα στὴ χαλκοδεμένη πόρτα τοῦ κύριου Γρηγοῦρα...

Ἀνυσύχησαν.

«Μήπως ἡ μητέρα μου δὲν εἶναι καλά;» σκέφτηκε ὁ Μιχαὴλ.

«Μήπως ὁ Ἀθανάσιος...» σκέφτηκε ὁ Γρηγόρης.

Αὐτὸς πού χτυποῦσε ὡς τόσο εἶχε κάτι θιαστικό φαίνεται νὰ πῇ καὶ σημαντικὸ μαζὶ, γιὰτὶ ἀνυπομονοῦσε καὶ τὰ χτυπήματα γίνονταν ὅσο πῆγαινε πὺρ συχνὰ καὶ πὺρ δυνατὰ.

Μ' ὅλο πὺρ ἀνοίξαν τὸ παράθυρο οἱ τρεῖς μὲς φίλοι, φυσοῦσε τόσο δυνατὸς ἀνέρας, πού μονάχα κουρέλια φράσεων ἔφτασαν ὡς τ' αὐτὰ τους, ἀρκετὰ ὅμως γιὰ νὰ καταλάβουν τί συμβαίνει.

«Ὁ Γρηγόρης Κοιμήται... βιαστικά... ὁ Δομέστικος παραγγέλλει... σὲ δυὸ-τρεῖς ὥρες τὸ πολὺ κάνει πανιά...»

— Δίχως ἄλλο κάτι ἐξαιρετικὸ τρέχει, εἶπε ὁ Δημήτρης, πού ἀναγκάζει τὸ Φωκὰ νὰ ταχύνῃ τὴν ἀναχώρησίν

του... Ἐστειλε λοιπὸν νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Γρηγόρη νὰ εἰδοποιήσῃ...

— Σὲ δυὸ-τρεῖς ὥρες... συμπλήρωσε ὁ Μιχαὴλ...

— Ἀπόψε κιάλας; Πὼς εἶναι δυνατόν! ἀπόρησε ὁ Γρηγόρης.

Ὅσα ἀκολούθησαν ὕστερα ἔγιναν τόσο γοργὰ, σὰ μέσα σὲ παραζάλη. Ἡ προθεσμία πού εἶχε ὁ Γρηγόρης νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ πράγματά του, ν' ἀποχαιρετήσῃ τοὺς δικούς του κλπ. ἦταν τόσο μικρὴ καὶ οἱ συγκινήσεις ἡ μιὰ πῶς ἀπὸ τὴν ἄλλη τόσο γοργὲς καὶ διαφορετικὲς πού μόνο σὲ χοντρές γραμμὲς, νὰ πούμε, ἀντιλαμβάνονταν τὰ περιστάτικα... Σὺν δταν τρέχῃ κανεὶς γρήγορα μετὰ ἄλλο καὶ ὁ ἀέρας σφυρίζει στ' αὐτὰ του καὶ οἱ εἰκόνας περνοῦν δίπλα του, δέντρα, ἄνθρωποι, ζῶα καὶ συγκρίνονται καὶ σωρεύονται ἡ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη, ἔτσι, πού καμμιὰ ἄλλη ἐντύπωση δὲν τοῦ ἀπομένει καθαρὰ παρὰ μονάχα πὼς τρέχει πολὺ γρήγορα.

Τώρα ὅμως πού κάθεται μόνος ἐδῶ, τόσο μακριὰ ἀπὸ τὴν παραζάλη κίνησιν, μπορεῖ νὰ τὰ θυμῇ ὅλα τὰ περιστατικά καὶ νὰ τὰ ξεδιαλύνῃ καὶ παίρνοντας ἐξέχωρα τὸ καθένα νὰ γευτῇ δὴλ τὴν χαρὰ καὶ τὴν πίκρα τους.

Πρωτοπῆγαν λοιπὸν στὴν κυρὰ Σταύραινα γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὶς ἀποσκευὲς τοῦ Γρηγοῦρα. Ἐνα μεγάλο σεντούκι ἔφτασε... Ἡ καλὴ γυναίκα τὰ ξεσκόνισε καὶ τὰ διπλώσε καὶ τὰ τοποθέτησε ὅλα μετὰ τὸ χέρι τῆς. Κι' ὅλη τὴν ὥρα τοῦλεγε νὰ φυλάγεται, νὰ προσέχῃ...

— Οἱ μεγάλαι στρατὲς ἔχουνε μεγάλα κίντανα... Νὰ μετράς τὸ λόγο καὶ τὴν πράξιν σὺν τὸν τιμὸν πραγματευτῇ γιὰ νὰ μὴ μετανοήσῃ ὕστερα ἀνυφάλας... Ἀγκαλιὰ κι' εἰσαι φρόνιμος, μὰ ἔρχονται στιγμὲς πού κι' ἡ

Ἀρχισαν ν' ἀραδιάζουν τὶς ἐντυπώσεις καὶ τὶς παρατηρήσεις τοὺς.

φρόνησιν τοῦ ἀνθρώπου κρέμεται ἀπὸ μιὰ τρίχα...

Ἐλεγε... κι' ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ σκούπιζε τὰ δάκρυα πού τῆς πλημυρίζαν τὰ μάτια... Μιὰ στιγμὴ πρόβαλε στὴν πόρτα καὶ ὁ ἀνιψιὸς τῆς. Στὸ λίγοστὸ φῶς τοῦ λύχνου εἶδε ὁ Γρηγόρης τὸ ψυχρὸ ἀσυγκίνητο πρόσωπό του... Εἶχε σπληνωμένη ἀπάνω του τὴν ματιὰ του, ἐπιμονὴ καὶ σκληρὴ, σὰ λεπίδι.

— Τ' ἀρχοντόπουλό μας φεύγει, τοῦ εἶπε ἡ κυρὰ Σταύραινα.

— Πού πηγαίνει;

— Στὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα... Στὰ παλάτια καὶ τὰ περβόλια τῆς βασιλεύουσας... Ἐκεῖ πού δὲν μποροῦμε νὰ πᾶμε ἡμεῖς οἱ φτωχοὶ καὶ προσχεράρῃδες.

— Δὲν παραπονιέμαι... Γιὰ τοὺς ἀρχόντους εἶναι ἡ χαρὰ καὶ τὸ γλέντι, παραστήρησε αὐτὸς μετὰ φανερὴ εἰρωνεία.

— Δὲν πᾶω γιὰ χαροκόπος, κυρὰ Σταύραινα, ἀπάντησε ὁ Γρηγόρης πού πειράχτηκε. Γιὰτὶ μετὰ κακοουσταίνεις... Τὸ χρέος μου βρίσκεται σ' αὐτὸ τὸ δρόμο...

— Τὸ χρέος! Ἐξαναεῖπε ὁ ἀνιψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας, θαυμάζοντας τὰχα... Καὶ ποῖο εἶναι τὸ χρέος ἐνὸς ἀρχοντοπαίδου; Νὰ κοιμάται πάνω στὰ θρανία τῆς Μαγναύρας ἢ νὰ περνοδιαβαίνει καμαρώνοντας ἀπὸ τοὺς ἐμβόλους τῆς βασιλεύουσας ἢ νὰ στοιχηματίζει στὸν Ἱππόδρομο...

— Ἡ νὰ πολεμᾷ τοὺς Σαρακηνούς, τὸν ἔκοψε ὁ Μιχαὴλ. Γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴ σκλαβιά τὰ γυναικόπαιδα καὶ τοὺς ἄμαχους...

— Τ' ἀρχοντοπούλο πειράχτηκε; Ἄς με συμπαθήσῃ... εἶπε ὁ ἀνιψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας κι' ἔκλινε τὸ κορμὶ μετὰ ταπεινὴν, βάζοντας τὸ χέρι στὴν καρδιά του... Καὶ τόσο δὲν ἔβρω νὰ εἰδοποιήσῃ καμμιὰ ἐκστρατεία καὶ μ' ὅλο πού κούρσεμαν χτὲς ἀκόμα τὸ μοναστήρι στὸν Ἀθῶνα καὶ δὲν ἀφήκανε πέτρα ἀπάνω στὴν πέτρα... ἔνω μαθαίνω πὼς ὁ Δομέστικος γλεντοκοπᾷ καὶ δὲν τρεῖται σκοπὸ νὰ χαλάσῃ τὴν ἡσυχία του.

— Γελιέσαι, φώναξε ὁ Γρηγόρης, πού θεώρησε πολὺ δίκαια πὼς τ' ἀπρεπα τοῦτα λόγια προσβάλλανε τὸν Φωκὰ... Γελιέσαι... καὶ γιὰ νὰ μὴν κατηγορᾷς ἄδικα μάθε πὼς, ἀπὸ καιρὸ τώρα...

Ἦθελε νὰ προστέσῃ: «νοιάζεται νὰ δώσῃ τὸ τελευταῖο χτύπημα γιὰ νὰ καθαρίσῃ τὶς θάλασσες ἀπὸ τοὺς κουρσάρους...» μὰ ὁ Μιχαὴλ τοῦφραξε τὸ στόμα μετὰ τὸ χέρι.

— Δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ περισσεῖες κουβέντες, εἶπε.

Ὁ ἀνιψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας γέλασε καὶ εἶπε:

— Ἀλήθεια, δὲν εἶναι φρόνιμο νὰ μιλάῃ κανεὶς ἔτσι, στὰ καλὰ καθυμένα, γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Δομέστικου... γιὰτὶ καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐ-

τιά... Καὶ λένε πὼς τώρα στὸ πανηγύρι πιάσανε μερικὰ ὑποκείμενα πού εἶχανε ξεχάσει καὶ τ' ὄνομά τους καὶ τὸν τόπο τους. Οἱ φυλακὲς τοῦ Ἐπαρχείου εἶναι γεμάτες... Τώρα ὅλα τοῦτα βέβαια μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ λόγια τῆς ταβέρνας.

— Κατάσκοποι, κατάσκοποι θάνα, παρατήρησε ἡ κυρὰ Σταύραινα.

— Οἱ κατάσκοποι, κυρὰ Σταύραινα, παρατήρησε ὁ Δημήτρης, παίρνουν τὰ μέτρα τους καὶ δὲν πιάνονται τόσο εὐκόλα.

— Πολὺ σωστά, πρόσθεσε ὁ Μιχαὴλ... Ἐγὼ τὸ καλοκαίρι συνάντησα κάποιον στὸ κτήμα μας, πού ἔλεγε πὼς ἦταν προσκυνητὴς καὶ πῆγαινε στὰ Σέρβια... μὰ τριγύριζε ἐκεῖ στὰ περιχώρα μέρες καὶ μέρες... Μετανοιώνω πού δὲν τὸν παράδωσα στὴν ἐξουσία, γιὰτὶ δίχως ἄλλο θὰ βρίσκεται τὰ ὅσα ἐδῶ... Καὶ ἀσφαλῶς δὲν εἶναι ἀπὸ κείνους πού πιάσανε... Εἶμαι σχεδὸν βέβαιος.

Λέγοντας τοῦτα εἶχε καρφώσει τὰ μάτια στὸν ἀνιψιὸ τῆς κυρὰ Σταύραινας. Κεῖνος φάνηκε πὼς κιτρίνισε, μ' ὅλο πού τὸ φῶς ἦταν πολὺ λίγο, καὶ γύρισε κατ' ἄλλοτὸ τὸ πρόσωπο... Αὐτὸ τὸ θυμᾶται καλὰ ὁ Γρηγόρης γιὰτὶ τὴν ἔκαιε μεγάλη ἐντύπωση. Τί ἤθελε ἄραγε νὰ πῇ ὁ Μιχαὴλ; Δὲν τοῦ εἶχε κανεὶ ποτὲ λόγο γιὰ τὸ περιστάτικὸ αὐτό... Μὰ κι' ὅταν πῶ ὕστερα τοῦ ζήτησε ἐξηγήσεις, ἀπόφυγε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ...

— Πῆγαινε τώρα ἐσύ, εἶπε, κι' αὐτὸ εἶναι δικὴ μας δουλειά...

Ὡ! δίχως ἄλλο κατὶ κρύβεται κάτω ἀπὸ τὴν ἱστορία αὐτή!

Ὑστερα αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος δὲν τοῦ ἦταν ὀλότελα ἀδιάφορος... Νά, ὅπως ὁ πρῶτος, νὰ πούμε, πού θὰ συναντοῦσε ἔτσι τυχαῖα μπροστὰ του... Δὲν μποροῦσε ἀκριβῶς νὰ ξεχωρίσῃ... μὰ κάποια στενοχωρία αἰσθανόταν... Ἀπόφυγε τὸ βλέμμα του καὶ μ' ὅλο πού πολλές φορές ὁ ξένος προσπαθοῦσε ν' ἀνοίξῃ μαζὶ του κουβέντα, αὐτὸς τὸν ἀπόφευγε.

Νὰ ἦταν ἄραγε ἀφορμὴ ἡ παράξενη, καταπληκτικὴ, ὁμοιότητα πού σχεδὸν τὸν ἐτρόμαξε; Μὰ γιὰτί;

Ἐνα κῦμα σηκώθηκε ὀλόρθο μπροστὰ στὴν πρῶρα τοῦ δρόμωννα, κατὰ μαυρο καὶ φοβερίζοντας, μετὰ ἀφοσιωμένη τὴν κορφή του, κι' ἀφοῦ πιασδρόμισε μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ μαζέψῃ, θάρρει, ὅλη του τὴ δύναμη, ρίχτηκε ὕστερα σὰ λιοντάρι... Ἐνας φοβερός κρότος ἀκούστηκε... καὶ τὸ καράβι ὀλόκληρο πλημύρισε στοὺς ἀφρούς.

Ὁ Γρηγόρης βράχηκε ἀπὸ τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια... Κι' ὅμως ἔνοιωθε μιὰ τέτοια ἄγρια χαρὰ στὴν καρδιά του!... Σὰ νάχε σκαρώσει ὁ ἴδιος μετὰ χέρια του, τὸ γερὸ τοῦτο πλεοῦμενο... Ἐκομὲ δέντρα ἀπὸ τὰ δάση καὶ τ' ἀρμολόγησε κι' ἔφτιαξε τὸ σκαρί, τ' ἀρμάτωσε καὶ τὸρριξε στὴ θάλασσα γιὰ νὰ παλέψῃ μετὰ τὸ πῶ ἀνήμερο στοιχειὸ τῆς πλάσης. Καὶ νά, πού τὸ νικούσε τώρα. Δὲν τὸ ξεκαθάριζε ὀλότελα μέσα του, μὰ ἔνοιωθε πὼς ὁ ἀγώνας τῶν ἀνθρώπων εἶναι κοινός... Ὁ καθένας προσφέρει ὅ,τι μπορεῖ κι' ὅλοι μαζὶ χαίρονταν τὸ κέρδος καὶ μοιραζόνταν τὴν χαρὰ τῆς νίκης.

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΘΕΑΜΑΤΑ

Α'. ΕΠΙΒΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ

Ὅλοι βέβαια ἔξερουμε τὸ ἀρχαῖο κλασσικὸ θέατρο, τὴν μεγάλη αὐτὴ πνευματικὴ κατὰ κτησὶ τῶν κλασσικῶν Ἀθηνῶν. Ἐπίσης ἔξερουμε ὅτι ἡ θεατρικὴ καὶ ἡ τραγικὴ τέχνη, ἀπὸ τὴν Ἀθήνα διαδόθηκε σ' ὅλη τὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα, κι' ἀγαπήθηκαν ξεχωριστὰ, σὺν καλὰς τέχνης, ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ φύλα. Μετὰ τὶς κατακτήσεις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ στὴν Ἀνατολὴ καὶ τὴν Ἀφρική, ἡ θεατρικὴ τέχνη καὶ τὰ ἑλληνικὰ θεατρικὰ ἔργα διεδόθησαν καὶ ἀγαπήθηκαν καὶ στίς νέες αὐτὲς μακρινὰς γῆρας. Ὅταν τὸ κέντρο τοῦ κόσμου μεταφέρθηκε ἀπὸ τὶς μεγάλες ἑλληνιστικὰ πόλεις (Ἀλεξάνδρεια, Ἀντιόχεια) στὴν Ρώμην, πάλι τὸ ἑλληνικὸ θέατρο δὲν πέθανε, ἀλλὰ ἀκολούθησε κι' αὐτὸ τὸ πνευματικὸ καὶ ἐκπολιτικὸ ρεῖμα σὲ τὸ κέντρο τοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ Ρώμη ὅμως δὲν στάθηκε τόπος καταλλῆλος γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεάτρου. Ἡ ψυχολογία τῶν Ρωμαίων ἦταν πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ ψυχολογία, καὶ προτιμοῦσαν τὰ βάρβαρα σπῶν τῶν μονομαχιῶν καὶ τῶν θηριομαχιῶν ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ κλασσικὸ θέατρο. Μόνο οἱ Ρωμαῖοι ἀριστοκράτες, πού εἶχαν ἑλληνικὴ μόρφωσιν, ἀγαποῦσαν νὰ βλέπουν παραστάσεις ἑλληνικῶν τραγωδιῶν ἢ κωμωδιῶν, ἐνῶ ὁ λαὸς προτιμοῦσε τὴν φρικτὴν τὴν σφαγὴν στοὺς Ἱπποδρόμους.

Στὴν ἑλληνιστικὴ Ἀνατολὴ ὅμως τὰ πράγματα σταθῆκαν διαφορετικὰ. Τὸ θέατρο ἀγαπήθηκε ἀπ' ὅλες τὶς τάξεις τοῦ λαοῦ κι' εἶται μπόρεσε νὰ ζήσῃ ἐπὶ δολόκληρον αἰῶνα μετὰ τὴν ἐπικρασίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐτσι, ἀπὸ διαφορὰς πληροφροῦς πού μᾶς δίνουν οἱ συγγραφές τῆς ἐποχῆς, ἔξερουμε ὅτι στὴν Ἀλεξάνδρεια τὸν 5ο αἰῶνα μ. Χ. ὑπῆρχε θέατρο, ὅπου ἐπαίζοντο ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἔργα. Ἐπίσης ἔξερουμε ὅτι καὶ στὴν Ἀντιόχεια λειτουργοῦσαν τέσσερα θέατρα, ὡς τὸν 6ο αἰῶνα μ. Χ. Ὁ Χριστιανισμὸς, πού στάθηκε ἐχθρὸς καὶ ἐπιδιωκτὴς τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος, πολέμησε φοβερὰ καὶ τὸ θέατρο. Ἡ ἀγάπη ὅμως τοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ἀρχαία αὐτὴ πνευματικὴ τέχνη ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε χρειάστηκαν μεγάλοι ἀγῶνες ἐκ μέρους τῆς νέας θρησκείας, γιὰ νὰ ἐξουδετερωθῇ ἔντελως. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς (6ος αἰῶνας) εἶναι ἐκείνος πού ἐδῶσε τὸ τελευταῖο κτύπημα στὸ θέατρο πρὸς τὸν ἑλάνθοντα νὰ κλείσῃ ὅλα τὰ θέατρα πού λειτουργοῦσαν στὸ Κράτος τοῦ Βασιλείου δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσῃμε ὅτι τὸ ἀρχαῖο κλασσικὸ θέατρο κρατιῶταν σὲ ὕψος πού εἶχε κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους. Εἶχε πολὺ παρακμάσει. Ἐνῶς μάλιστα κλάδος του, πρὶν ἀπὸ τὸν τελικὸν θρίαμβον τοῦ Χριστιανισμοῦ (6ος αἰῶνας), χρησιμοῦμε γιὰ νὰ διακομῇται ἡ νέα θρησκεία, καὶ κυρίως τὰ μυστήρια τοῦ Χριστιανισμοῦ. Νὰ π. χ. πὼς παραδίδουν τὸν Χριστὸν τοῦ Βαπτιστάτος: Ἀνέβαιναν ἐπὶ σκηνὴν ἕνα βαρελὶ γεμῆτον νεροῦ. Δυὸ ἡθροιστοὶ ἔκταναν τοὺς Χριστιανούς ἱερεῖς, ἐπὶ ἑνὸς ἄλλου τὸν Νεοφώτιστον. Οἱ δὲν ἐπαύσαν βουτοῦσαν τὸν Νεοφώτιστον ἀπὸ νεροῦ καὶ μετὰ τὸν ἀφῆσαν βρεγμένον ἀπάνω ἐπὶ σκηνῇ νὰ φωνάζῃ, ἀνέμεινε σὲ κοίμους μορσάτους καὶ χυδαίολογους, εἰς δέσφην τὴν Θεῶν Χερσὶν! Μετὰ τὴν νίκην τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τοῦ θεάτρου, ὡς μὴν διασκεδᾷ τὸν λαὸν μένει ὁ Ἱππόδρομος μετὰ τὰ βάρβαρα ρωμαϊκὰ θεάματα τοῦ καὶ τὰ θεάματα τῶν δρόμων. Τόσο πολὺ μάλιστα εἶχαν ἀποξενωθῇ οἱ Μεσαιωνικοὶ πρόγονοί μας ἀπὸ τὸ κλασσικὸν θέατρο, ὥστε ἡ λέξις «θέατρο» εἶχε γι' αὐτοὺς τὴν σημασίαν τῆς γελοιοποιήσεως (ἐννεύει θέατρο = ἐννεύει ρεζιλί) καὶ ἡ λέξις δράμα ἐσημαίνει τὴν περιέργην διήγησιν! Ἀκόμα καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἡθοιοῦ ἐθεωρεῖτο ἄτιμον.

Τώρα λίγα λόγια γιὰ τὰ θεάματα τῶν δρόμων: Τόποι καταλλῆλοι γιὰ τὴν ἐπίδειξιν τέ-

τοιων θεαμάτων ἦσαν αἱ πλατεῖαι καὶ οἱ δρόμοι τῶν πόλεων. Ἐπίσης εὐκαιρία γιὰ τὴν παρουσίαν τῶν μιμικῶν καὶ ἀκροβατικῶν θιάσων ἦσαν οἱ μεγάλας ἑμποροπανηγυρεῖς τῆς Χριστιανισμοῦ. Ἀπ' αὐτὰς τρεῖς κυρίως μᾶς εἶναι γνωστές: Ἡ μία στὴν 26 Σεπτεμβρίου, τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στὴν Ἐφέσον, ἡ ἄλλη στὴς Χῶνες τῆς Φρυγίας καὶ ἡ τρίτη στὴς 26 Ὀκτωβρίου στὴ Θεσσαλονίκη, στὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου. Στὰ πανηγύρια αὐτὰ μαζεύονταν πολὺς κόσμος ἀπ' ὅλη τὴν Αὐτοκρατορία γιὰ ἐμπορικὸς λόγους ὅπως γίνεται καὶ σήμερον στίς διεθνεῖς ἐκθέσεις. Εἶναι λοιπὸν εὐκόλο νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι οἱ πλανώδιοι θιάσοι εὐρίσκον ἐκεῖ καταλλῆλον ἔδαφος γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὴν τέχνην τους.

Ἀλλὰ τὴν εἰδὺς παραστάσεις ἔβιναν ἀντὶ οἱ θιάσοι! Αὐτοὶ δὲ ἐξετάσωμε τώρα σύντομα καὶ μετὰ λίγα λόγια: Ἡ πῶς ἀναπτῇ διασκεδᾷσαν τὸν δρόμον γιὰ τοὺς Βυζαντινούς ἦταν ἡ ἀρκύς, ἡ μὴ μὴ, ὅπως τὴν ἔλεγον. Συνήθως τὶς ἀρκύδας αὐτὰς κρατοῦσαν ἀτοίγαντοι ἢ Βουλγαροὶ. Πρῶτον μέρος τοῦ προγράμματος ἦταν ὁ χορὸς τοῦ εἰσοῦ καὶ δευτέρου ἡ ἐκτέλεσις διαφόρων ἀσκήσεων κατὰ μίμησιν τῶν ἀνθρώπων. Ἀναφέρεται μάλιστα μιὰ ἀρκύδα, πού ἐμμετοῖ τοὺς δικαστὰς!

Ἀλλο εἶδος θεαμάτων τῶν δρόμων ἦταν τὰ γευρόσπαστα, ἔθλινα ἀνθρώπων, μὲ τὰ ὅποια ἐβιναν θεατρικὰς κωμικὰς παραστάσεις, σὺν τῷ σπρημῶν κοινῶν θεάτρων. Ἐπίσης ἀπὸ τὰ πῶ συχνὰ θεάματα ἦταν καὶ οἱ ταχυδακτυλουργοὶ καὶ οἱ ἀκροβάτες. Οἱ συγγραφεῖς μᾶς πληροφοροῦν ὅτι οἱ ταχυδακτυλουργοὶ κάρφωσαν καρφία τὰ κεφάλια τοὺς κατέπιναν σπαθία, ἀνοίγαν πάλιν καὶ τὶς γιάτρευν ἀμέσως καὶ τὸς καταπληκτικότερο, ζωγράφον ἕναν κόρακα, ἔλεγον μερικὰ παραξένα λόγια, καὶ τὸ ζωγραφισμένον πούλι πετοῦσε φωτίζει! Ἄλλο εἶδος θεαμάτων τῶν δρόμων ἦταν οἱ ἀκροβάτες. Ὁ ἱστορικὸς Γρηγόρης μᾶς λέει ὅτι ἐνὰς τέτοιος θιάσος στερῶν ἐπὶ τῇ διὰ ὕψος κατάρτιν, τέτρωπε τὴν κορυφὴν τοῦ ἐνα σκηνῆς, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω ἀνέβαιναν οἱ ἀκροβάτες καὶ εἰς ἐπὶ σκηνῶν μετὰ τὸ κεφάλι κάτω καὶ τὰ πόδια ἐπάνω, εἰς περπατοῦσαν σὲ σκηνῇ βαστάζοντας τὴν ἀγκυλὰν τοῦ ἐνα πούλι, εἰς ἐπὶ σκηνῶν καὶ γυνοῦσαν περπατοῦσαν συγχρόνως σὲ τεταμένον σκηνῇ, εἰς ἐπὶ βαστάζοντες τὸ κεφάλι τοῦ ἐνα πούλι, καὶ ἀπάνω σὲ τὸ πούλι, ἕνα κοτῆρην νερόν! Τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνον καὶ πολλές φορές οἱ ἀκροβάτες ἐπεφάναν καὶ σκοτώονταν. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ Κομνηνοῦ ἀναφέρεται ἕνας τραγικὸς θάνατος Σαρακηνῶ ἀκροβάτου, μέλους τῆς ἀκολουθίας τοῦ Σουλτάνου τοῦ Ἰκωνίου, πού τότε εἶχε ἐπισκεφθῇ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Σαρακηνὸς αὐτὸς μάζεψε μιὰ μέρα τὸν λαὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως στὸν Ἱππόδρομον καὶ δῆλωσε ὅτι θὰ... πετάξῃ! Πραγματικὰ ἀνέβηκε σ' ἕνα ψηλὸ πύργον τοῦ Ἱπποδρόμου φορῶντας ἕνα ἄσπρον λινὸ μανδύα, πού ἀπὸ τὴν μέσην καὶ κάτω τὸν εἶχε διασκευάσει ἕνα μεγάλην ἀνοιχτὴν ὑμπερίαν. Στάθηκε στὴν ἀκρὴν τοῦ πύργου καὶ ζυγίζοντας τὸ κορμὶ του σὲ τὸ κενόν, περιμένε νὰ φουτῇ ἐννοκὸς ἀνεμῶς, ἀλλὰ ὁ λαὸς πού ἀνυπομονοῦσε νὰ ἀπολαύσῃ τὸ θέαμα τοῦ φώναζε: «Πετάξε λοιπὸν Σαρακηνέ, ὡς πότε δὲ μὲς βασιανῆς περιμένοντας τὸν ἀνεμῶν!» Ἡ βασιανὴ τὸν θεάσαν ἔκανε τὸ δυστυχισμένον Σαρακηνὸν νὰ πηδίσῃ πρὶν τῆς ὥρας τοῦ, κι' ἐτσι τὸ πείραμα ἀπέτυχε καὶ ὁ κακοτυχὸς ἀκροβάτης κομματοῖσθε πεφτοντας μετὰ ὀργὴν σὲ ἔσχατον.

Στὸ ἐπόμενον σημείωμά μας θὰ μιλήσωμε γιὰ τὸ θεοσκοπικὸν θέατρο τῶν Βυζαντινῶν καὶ γιὰ τὰ θεοσκοπικὰ θεατρικὰ ἔργα τοῦ Μεσαίωνα, τὰ ἐμυστήρια.

Β.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΔΗΜΟΣ ΦΡΑΓΚΟΣ

Ο απελευθερωτικός αγών έχει αρχίσει σ' ολόκληρη σχεδόν την Ελλάδα. Όποιος μπορεί να φέρει όπλο, αφήνει κάθε του άσχολία και με μεγάλο ένθουσιασμό τρέχει να προσφέρει τις υπηρεσίες του και την ζωή του στον ιερό αγώνα της φυλής.

Ένας, από τα άπειρα ήρωικά παλληκάρια του 21, που άφησαν με υπερηφάνεια το θάνατο και έδωσαν τη λευτεριά στη σκλαβωμένη Ελλάδα, είναι και ο Δήμος Φράγκος, από τους Δεσφούς της Παρνασσίδος.

Από μικρός δεν μπορεί να ζήσει κάτω από το ζυγό της σκλαβιάς και, ψυχή ανήσυχη και φλογερή όπως είναι, γίνεται ναυτικός και ακολουθεί την τύχη των ρωσικών εμπορικών καραβιών. Η μεγάλη φιλοπατρία του τον έχει οδηγήσει στις τάξεις της Φιλικής Έταιρείας και από τις πρώτες ώρες του κινήματος βρίσκεται πάλι στην πατρίδα του, έτοιμος να θυσιάσει εις τον υπέρ όλων αγώνα.

Ακράτητος από ένθουσιασμό, μόλις πάτησε το πόδι του στη στεριά, ξέω από τα Σάλωνα, στους όρεινους Δήμους της Παρνασσίδος, στρατολογεί μερικά παλληκάρια και συγκροτεί δικό του σώμα, για την συντήρησι του οποίου ξοδεύει όλες του τις οικονομίες, που είχε κάμει κατά τα δέκα χρόνια της ναυτικής του ζωής.

Άγνος και φλογερός πατριώτης, παίρνει μέρος με το σώμα του στην πολιορκία των Σαλώνων τον Απρίλιο του 1821, μαζί με τον Πανουργιά και τους άλλους οπλαρχηγούς, και δεν μένει μάχη στη Στερεά Ελλάδα που να μη λάβη μέρος, άλλοτε ως πρωτοπαλλήκαρο του Γκούρα και άλλοτε αρχηγός δικού του σώματος. Παντού και πάντοτε, μέχρι της τελευταίας μάχης της Έλληνικής Επανάστασης, στην Πέτρα της Βοιωτίας, ως αρχηγός σώματος, υπό τας διαταγές του Δημητρίου Υψηλάντου, διακρίνεται για τη μεγάλη του παλληκαριά και το παράτολμο θάρρος του, που έφθανε, όλες τις φορές, να μη λογαριάζει το θάνατο για την τιμή της πατρίδος του.

Ο Δημήτριος Υψηλάντης, φίλος του ήρωος, γράφει γι' αυτόν: «Ο καλός ούτος πατριώτης και άξιος πολεμιστής, δεν έλειπεν άφ' όσους πολέμους συνεκροτήθησαν ανάμεταξύ ήμων και των διαφόρων κατά την ανατολικήν Ελλάδα έχθρικών στρατευμάτων. Νομίζομεν περιττόν να άπαριθμήσωμεν λεπτομερώς τας μάχας, τας άριστουργήματα, τας κινδυνώδεις περιστάσεις του άξιοματικού τούτου, διότι όλοι οι κατά την ανατολικήν Στερεάν Ελλάδα άγωνισθέντες τ' γνωρίζουσι. Εις την κατά του Ισμαήλ μπέη μάχην των Σαλώνων, άφου έδειξεν ικανάς άριστεύσεις, έλαβε και πληγήν εις τις πλάτες, την όποιαν με πόνους «δριμείς» και έξοδα άδρά έθεράπευσεν έξ ιδίων του. Εις όλην την διάρκεια του άγώνος ήτο πρώτος εις τους λοιπούς συμπατριώτας του στρατιωτικούς».

Ο ήρωας Δήμος Φράγκος σ' όλη τη διάρκεια της Επανάστασης γίνεται ο ακούραστος πολεμιστής και ο συνεπίκουρος κάθε μεγάλης μάχης στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα.

Στο σωζόμενο αυτόγραφο ήμερολόγιό του αναγράφονται 32 μάχες, στις όποιες έλαβε μέρος. Από τις μάχες αυτές οι σπουδαιότερες είναι, κατά το πρώτον έτος της Επανάστασης, η πολιορκία του κάστρου των Σαλώνων, η μάχη της Χαλκομάτας κατά του Όμερ πασά, η θρυλική μάχη στο Ιστορικό χάνι της Γραβιάς με τον Όδυσσέα Ανδρουτσο, η μάχη των Βασιλικών κατά του Μπαϊράμ πασά μαζί με

τον Δουβουνιώτη και τον Πανουργιά... Κατά τα υπόλοιπα έτη έπολέμησε στη μονή του Προφήτου Ηλίου, στη Δομβραϊνα κατά του Μουσταφάμπεη, στα Σάλωνα κατά του Ισμαήλ μπέη, όπου και πληγώθηκε βαριά στην άριστηρή ώμοπλάτη, στα Τοπόλια των Σαλώνων. Κατά την μάχην αυτήν η παράδοσις αναφέρει ότι ο ήρωας, εύρεθείς με άδειαν όπλα, κρύφτηκε πίσω από μία έληά και, καθώς περνούσαν οι Τούρκοι Ιππείς, άρπαξε ένα άλλο

από την ούρά, το σταμάτησε και έριξε κάτω τον Ιππέα, τον όποιον και έσκότωσε. Το κατόρθωμα τούτο η λαϊκή μούσα το εξύμνησεν:

«... ο Φράγκος από την ούρα
έριχνε τους ντελήδες...»

Τέλος στη μάχη της Πέτρας, στη Βοιωτία, μαζί με τον Υψηλάντη, συνετέλεσε στην αίσια έκβασι της, γιατί, κατά την κρισιμώτερη στιγμή της μάχης, ρίχτηκε ακράτητος με τους άνδρες του κατά του έχθρου, τον όποιον και έτρεψε σε άτακτο φυγή, σκοτώνοντας τον Άγα, του όποιου και έλαβε την άργυροποίκιλη σπάθη, η όποια και σώζεται ακόμη.

Μετά την κήρυξη της άνεξαρτησίας της Ελλάδος ο ήρωας Δήμος Φράγκος έζησε στα Σάλωνα, μακριά από κάθε κίνηση, τιμηθείς για τις προς την Πατρίδα υπηρεσίες του με παράσημα και βαθμούς.

Ο Δήμος Φράγκος ήταν από τους ελάχιστους άγωνιστάς του απελευθερωτικού άγώνος, οι όποιοι άρνήθηκαν να πάρουν τα δοθέντα, παρά του άποκατασταθέντος Κράτους «Εθνικά φαλαγγιτικά» κτήματα.

Απλά και υπερήφανα, με τον άρμόζοντα σεβασμόν, άπάντησε στο Υπουργείο των Στρατιωτικών ότι «εύχαριστεί δια την τιμήν που του γίνεται, άλλ' ός τον έχουν παρητημένον από τα κτήματα. Έπολέμησε για την Πατρίδα και δεν της ζητά άμοιβήν».

Ο σεμνός ήρωας δεν έπεδίωξε την επιδεικτικήν δόξαν, ούτε θέλησε να διαφημισθή... Παρέμεινε, σαν άλλη άγνη Έστία, πιστός θεράπων των δύο του θεών, του Άρεως και της Έλευθερίας, μέχρι της ήμέρας που πέθανε σε βαθύ γήρας, με το βαθμό του υποστράτηγου, στην άγαπημένη του και έλεύθερη πατρίδα, τα Σάλωνα.

Κοσμάς Ι. Βέρριοις

Μιά ώραία κινέζικη παράδοσις

* ΠΩΣ ΦΥΤΡΩΣΕ ΤΟ ΤΣΑΪ *

Την παλιά εποχή, έδω και δεκατέσσερις αιώνες, λέει μία Κινέζικη παροιμία, ένας θεοσεβούμενος άνθρωπος που όνομαζόταν Ντάρμα, ξεκίνησε από τις Ινδίες κι έφτασε στην Κίνα για να διδάξει τους Κινέζους τις έντολες του άληθινού θεού.

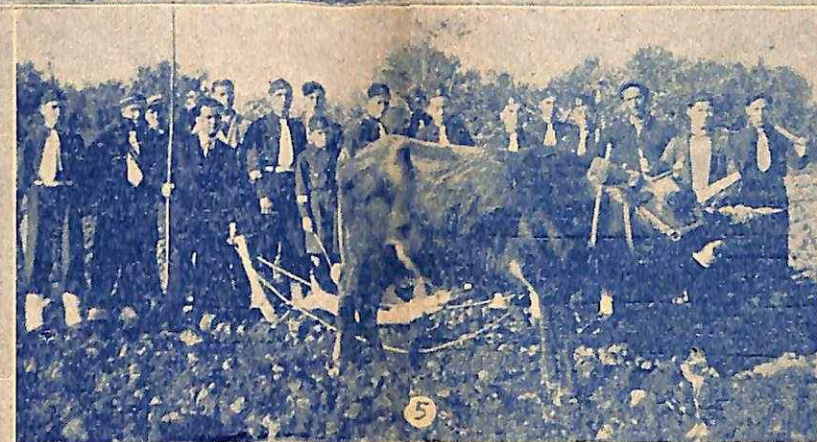
Ο Ντάρμα αυτός, προσευχόταν από το πρωί ως το βράδυ και για να δώσει το παράδειγμα στους άλλους ανθρώπους υπέβαλλε τον εαυτό του σε άπειρες στερήσεις. Νήστευε και παρακαλούσε μέρα και νύχτα το θεό να τον βοηθήσει στη μεγάλη του προσπάθεια. Πολλές φορές όμως η κόουρσι τον έπαιρνε και τότε κοιμόταν άφες πολλές. Για ν' άποφύγη τον ύπνο, ο άγιος αυτός άνθρωπος και να μπορη χωρίς διακοπή να προσεύχεται και να νηστεύη σκέφτηκε να ξεριζώσει τα

ματόκλαδά του και να τα θάψη μέσα στο έδαφος. Έπειτα από καιρό στο μέρος εκείνο που φύτεψε τα τσίνουρα των ματιών του ο εύσεβης εκείνος άνθρωπος, φύτεψε ένα ώ- ραίο και μυρωδάτο φυτό. Τότες, ο Ντάρμα, έκοψε τα φύλλα του φυτού αυτού και τα χρησιμοποίησε για τροφή. Άμέσως δοκίμασε μία ζωηρή έκπληξη. Η τροφή εκείνη του έδιωχνε τον ύπνο, του ζωογονούσε το μυαλό του και του έδιδε καινούργιες δυνάμεις. Χωρίς λοιπόν να χάσει καιρό συνέστησε στους όπαδαύς του να χρησιμοποιούν το φυτό αυτό για τροφή, κι έτσι διαδόθηκε η χρήςι του τσαγιού, σ' όλη την Κίνα.

Οι Όλλανδοί τυχοδιώκτες μετέφεραν τον 17ον αιώνα το τσαΐ από την Κίνα στην Ευρώπη.

1) Άνδρέας Κωστόπουλος εκ Νεοχωρίου Σερρών. 2) Ευ- αγγελία Τροά, εκ Λίμνης Βαθέος Σαμου. 3) Χαριτίνη Ξαν- θάκου, εξ Άρχοντοχωρίου Λακεδαιμόνος. 4) Τα τέσσαρα μικρά του Τηλ)τού Αιγίνης Θ. Μαθιούδη. 5) Γεωργάκης Πέππας, εξ Άμαρουσίου, Άττικής. 6) Σταύρος Σπανακής, εκ Πεδιάδος Κρήτης. 7) Γιαννάκης Ν. Σταμούλης.

1. Φαλαγγίτισσαι Ρεθύμνης κατά μίαν έκδρομήν των εις Χανιά.
2. Απόφοιτοι Γυμνασίου, μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Καβάλλας, εις έκδρομήν.
3. Ἡ Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Ἡγουμενίτης κατὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ἑνὸς νέου Τμήματος.
4. Μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναδάσωσης.
5. Ἡ Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Ρεθύμνης εἰς τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν.
6. Βαθμοφόροι Ε.Ο.Ν. Κολχικοῦ Λαγκαδά.
7. Ἐπιτελεῖς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Σπετσῶν.
8. Ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Ε.Ο.Ν. Μεσολογγίου.

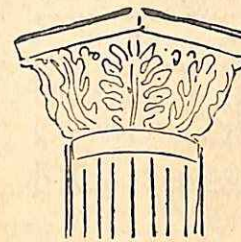

Ο Νομάρχης καί Γεν. Έπόπτης τής Ε. Ο. Ν. δμιλών πρὸς τοὺς βαθμοφόρους Λασηθίου.

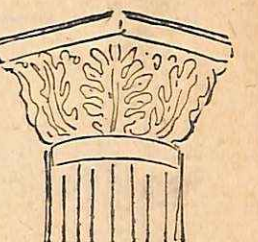

Τὸ Έπιτελεῖον τής Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. τής Ἀλεξανδρείας.

Γιὰ νὰ γνωρίσουμε τοὺς προγόνους μας

ΠΩΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΑΝ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

Πρὶν ἀκόμη ἀπὸ τὰ λεγόμενα ὁμηρικὰ χρόνια, βρίσκομε πὼς τὰ τραγούδια ἐψυχαγωγοῦσαν τοὺς συμποσιάζοντας. Ὁ Ὀδυσσεύς, ἐπὶ παραδείγματι, ὅταν τὸν ἐφιλοξένησεν ὁ Ἀλκίνοος τοῦ εἶπε:

«Θὰ εἶναι τερπνόν, γιὰ μᾶς, ν' ἀκούσωμε ἕνα τραγουδιστή. Τίποτε δὲν εἶναι πιο ὠραῖο ἀπὸ τὴ χαρὰ, ποὺ βασιλεύει μεταξὺ ἑνὸς λαοῦ. Ἀκόμη εὐχάριστο εἶναι νὰ βλέπῃ κανεὶς τοὺς συμποσιάζοντας νὰ κάθονται μὲ τάξι μπροστὰ στὰ τραπέζια, φορτωμένα μὲ ἄρτον καὶ κρέατα, ν' ἀκούῃ ἕνα τραγουδιστὴν τὴ στιγμὴ ὅπου ὁ οἰνοχόος ἀντλεῖ οἶνον ἀπὸ τὸν κρατήρα καὶ τὸν χύνει εἰς τὸν κύλικα».

Ἡ συνήθεια αὕτῃ διτηρήθη καὶ στὰ μεταγενέστερα χρόνια. Συγγραφεῖς, ποὺ τοὺς ἔλεγαν Ὀμηρίζοντες, ἐκαλοῦντο στὶς διάφορες γιορτές, γιὰ νὰ τέρπουν μὲ τὶς διηγήσεις των τοὺς διασκεδάζοντας. Καὶ παρουσιάζοντο ὠπλισμένοι, ἀπὸ τὸ κεφάλι ἕως τὰ πόδια, γιὰ νὰ διηγηθοῦνε ἕνα ἐπεισόδιο ἀπὸ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη. Καὶ ἡ διήγησις τῶν μεγάλων σκηνῶν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου συγκινοῦσε τοὺς ἀκροατάς, ὅταν μάλιστα συνωδεύετο μὲ μουσικὴ.

Ἀσχετα ὅμως πρὸς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος τραγουδιστάς, οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἐτραγουδοῦσαν ὅταν διεσκεδάσαν, εἴτε ὅλοι μαζὶ ἐν χορῶ, εἴτε ὁ καθένας μόνος του. Ἀλλοτε πάλιν ἦταν ἔθιμο νὰ τραγουδοῦνε χωριστὰ ὁ ἕνας ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλον, μεταθιβάζοντες ἀπὸ τὸ ἕνα χέρι στὸ ἄλλο ἕνα κλάδο μυρτιάς. Ἀργότερα, ἀντὶ μυρτιάς, δίνανε μιά στρογγυλὴ λύρα. Κι' ἐκεῖνος ποὺ ἤξερε νὰ παίξῃ τὸ ὄργανο αὐτὸ ἐτραγουδοῦσε παίζοντας λύρα συγχρόνως. Ὅσοι πάλιν δὲν ἤξευραν νὰ παίζουν, ἔδιναν τὴ λύρα στὸ διπλανό των.

Ἀπὸ τὰ παλαιὰ τὰ χρόνια, ἐξ ἄλλου, οἱ Ἴωνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κατ' ἀπομίμησιν τῶν Λυδῶν, συνήθιζαν νὰ ἔχουν στὰ συμποσιά των τὸν ἀργυρῶ-

ωντον, λεγόμενον, αὐλόν. Καὶ ἀπὸ τοὺς Ἴωνας ἡ συνήθεια αὕτῃ μετεδόθη εἰς τὰ νησιά κι' ἔπειτα εἰς τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα.

Οἱ ἐλεύθεροι πάλιν χοροί, ποὺ ἦταν ἡ ἀληθινὴ διασκέδασις τῶν Ἰώνων, συνεδύαζοντο μὲ τὴ μουσικὴ, ποὺ ἐνέπνεεν ἡ χλιδὴ καὶ ὁ τρυφήλος βίος.

Ἔτσι, στὸν 7ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ, οἱ τραγουδιστὰι τῶν συμποσίων ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ τοὺς Φρυγίους καὶ τοὺς Λυδοῦς, ποὺ ἀναλάμβαναν νὰ τέρψουν τοὺς διασκεδάζοντας μὲ τὴν περιπαθὴ μουσικὴν ἡ ὁποία συνήθιζοντο στὶς χώρες των.

Οἱ τραγουδιστὰι ὅμως αὐτοὶ δὲν προσεκαλοῦντο στὰ οἰκονομικὰ συμποσία, ἀλλὰ στὰ γεύματα καὶ στὰ δείπνα ἀνδρῶν, ποὺ διασκεδάσαν πολλὰς ὥρες συνεχῶς.

Ὅταν, ἐξ ἄλλου, ἔμπαιναν στὴν αἴθουσα τῆς διασκεδάσεως οἱ κοπέλλες καὶ τὰ ὄργανα τῆς μουσικῆς, ὅλοι οἱ διασκεδάζοντες ἐσηκώνοντο καὶ ἦταν ἔτοιμοι νὰ χορέψουν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ἀγαποῦσαν ἐξαιρετικὰ τὸ χορὸ καὶ θεωροῦσαν ἀπαραίτητον νὰ χορέψουν, ἔχαρκτηρίζαν δὲ ὡς ἀπολίτιστον ἐκεῖνον ποὺ δὲν ἤθελε νὰ χορέψῃ ὅταν τὸν προσκαλοῦσαν.

Πολλὰς εἰκόνας, ποὺ σόθηκαν, μᾶς δίνουν μιά ἰδέαν τῶν ἀρχαίων μικρῶν, ὅπως τοὺς ἔλεγαν, χορῶν. Ὁ Λουκιανὸς μάλιστα ἔλεγεν ὅτι ὁ χορὸς ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ ἔθιμα, ἐκφράζει ἀκόμη ὅλα τὰ πάθη τῆς ψυχῆς.

Γιὰ τὰ παιγνίδια πάλιν, μὲ τὰ ὁποῖα διασκεδάζαν οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας, βλέπομε ὅτι δύσκολα γίνεται διάκρισις μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐκείνων μὲ τὰ ὁποῖα διασκεδάζαν οἱ ἀρχαῖοι Ῥωμαῖοι. Ὁ Πολυδεύκης, στὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ ἔκθεσις τῶν παιγνιδίων τῆς ἀρχαιότητος, μᾶς περιγράφει τὸ παιγνίδι ποὺ σήμερὰ τὸ λέγε τὰ παιδιὰ «κρυφτό». Τὸ «κρυφτό» παίζοντο καὶ στὰ παλαιὰ τὰ χρόνια ἔτσι: Ἔστεκό-

ταν ἕνας ἀπὸ τοὺς παίκτας στὴ μέση καὶ τοῦ ἔκλειναν τὰ μάτια. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἄλλοι ἐπήγαιναν νὰ κρυφθοῦνε, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔπρεπε νὰ τοὺς βρῇ. Τὸ κρυφτό τῶν ἀρχαίων ἔμοιαζε μάλιν μετὰ τὴν τυφλόμυγα. Μιά σκηνὴ τοῦ ἀρχαίου «κρυφτοῦ» εἶναι ζωγραφισμένη σὲ μίαν ἀρχαίαν εἰκόνα τοῦ Πομπηίου.

Ἐπαίζαν ἀκόμη οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν τυφλόμυγα, τὴν ὁποῖαν ἔλεγαν «Μόινδα», καὶ ἡ ὁποία ὁμοιάζειν ἀπαράλλακτα μὲ τὸ παιγνίδι αὐτό, τὸ ὁποῖον παίζουν σήμερὰ τὰ παιδιὰ.

Τὸ παιγνίδι ἐξ ἄλλου, ποὺ ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι Μορμούλκειον, δὲν εἶναι παρὰ ὁ σημερινὸς Μπαμπούλας. Τὸ Μορμούλκειον ἐπαίζοντο ἔτσι: Κάποιος ἀπὸ τὴν συντροφίαν ἐφοροῦσε προσωπίδες ποὺ εἶχαν μιά ἀπαίσια θωρία καὶ ποὺ κατατρόμαζαν τὰ παιδιὰ.

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ ἔμοιαζε μὲ τὸ λεγόμενον «Κέφαλή τῆς Μεδούσης». Παίζοντο ἐκεῖνο ἔτσι: Ἐνα παιδί κρυβόταν πίσω ἀπὸ μιά πόρτα, κρατώντας ἕνα κεφάλι τῆς Μεδούσης καὶ παρουσιαζόταν ξαφνικὰ μπροστὰ στ' ἄλλα παιδιὰ καὶ ὁ τρόμος ἀπὸ τὸν ὁποῖο καταλαμβάνοντο οἱ φοβητοῦσες ἔκρινε τοὺς ἄλλους νὰ γελοῦν καὶ νὰ διασκεδάζουν. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ παιγνίδια αὐτὰ εἶχαν γιὰ σκοπὸ νὰ γελοιοποιήσουν τὴν ἰδέαν τοῦ φόβου στὰ παιδιὰ.

Ἀκόμη καὶ οἱ δεξιότητες συνήθιζοντο ἀπὸ τὰ παλαιὰ τὰ χρόνια. Καὶ ὅταν στὶς δεξιότητες συνητῶντο οἱ καλεσμένοι, ἔλεγαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον φράσεις φιλοφρονήσεως, ποὺ ἦταν: «Ἐργάζου καὶ εὐπράγεις» ἢ «Ἀσχοιοῦ ἐπιτυχῶς». Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ὅμως εἶχαν διαφόρους τρόπους χαιρετισμῶν, ἄλλον γιὰ τὸ πρῶτο καὶ ἄλλον γιὰ τὸ ἀπογευμα. Πολλὰς μάλιστα δεξιότητες καὶ προλήψεις σχετιζόνταν μὲ τοὺς χαιρετισμούς αὐτούς.

Ἀδ. Δ. Παπαδήμας

74 *Μαγειρικὴ* ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ

ΑΠΛΟΥΣ ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΤΡΗΜΑΤΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Εἰς προηγούμενον τεῦχος εἶπαμε πόσα δράμια λογαριάζοντο γιὰ κάθε μερίδα φαγητοῦ ἀπὸ κρέας, βούτυρο, ντομάτα κλπ. Οἱ λογαριασμοὶ αὗτοι καὶ τὸ ζύγισμά των γίνονται εὐκόλα ὅταν ἔχωμε ζυγαριάν. Ὅμως στὴν ἐσχόλῃ ἡ καὶ σὲ πόλιν ἀκόμα δὲν μπορούμε νὰ ἔχωμε πρόχειρὴν τὴν ζυγαριὰ ὅταν τὴν χρειαζοῦμε. Διὰ τοῦτο καλὸν εἶναι νὰ μάθωμεν καὶ τὸ εὐκόλωτατο μέτρον μὲ φλυτζάνια (μεγέθους τοῦ τσανιῆ).

Διὰ τὸ κρέας ὡς μέτρον μερίδος, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ζυγαριὰ,

εἶναι τεμάχιον μεγέθους μίας κανονικῆς παλάμης τῆς χειρὸς μὲ χόνδρος κατὶ περισσότερον αὐτῆς. Εἰς περιπτώσεις δὲ ποὺ περισσεύουν μικρὰ κομμάτια, διὰ νὰ τὰ συνενώσωμεν σὲ μερίδας καὶ μὴ σκορπίσωμεν μέσα στὸ καζάνι, τὰ δένουμε μὲ σπάγγο διωδερτρία κομμάτια μαζὶ, ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὰ περνάμε μὲ σασκοράφον — δι' αὐτὸ εἶπαμε στὸ προηγούμενον ὅτι εἶναι ἀπειρεὶς οἱ φορὲς ποὺ μᾶς χρειάζεται σπάγγο καὶ σασκοράφον στὸ σασκιδιὸν μᾶς νὰ ὑπάρχουν πάντα — καὶ ἔτσι τὸ εὐρίσκει ἡ κουτάλα εὐκόλα στὸ σερβίρισμα. Εἰς δὲ τὰ ἐντελῆς ψαχνὰ μέρη προσθέτομε ἕνα μικρὸ κομμάτι κοκκάλου.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΑ ΟΜΑΔΑ 100 ΑΤΟΜΩΝ

Φαγητὸν ἀρνὶ πιλὰφι. Κρέας ἀπὸ 75 δράμια τὴν μερίδα, ὁκάδας δέκα ὁκτώ περιπου. Ρυζὶ ἀπὸ 65 δράμια τὴν μερίδα, εἶναι δέκα ἑξ ὁκάδ. καὶ ἕκατὸ δράμια. Βούτυρο ἡ μαγειρικὸ λίπος, ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ πιλὰφι, χρειάζεται λίγον περισσότερον καὶ λογαριάζομεν κατὰ μερίδα 4 περίπου δράμια, ἦτοι τὸ ὅλον μιά ὁκά. Ντομάτες, ἐάν εἶναι φρέσκιες, ἕως πέντε ὁκάδες καὶ ἂν εἶναι μπελτές ἕως μισὴ ὁκά. Ἐπίσης κρεμμύδια ἕως μιά ὁκά καὶ ἀλάτι ἕως πέντε κουταλιές τῆς σούπας — κουτάλι σούπας δηλαδὴ.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΟΥ ΦΑΓΗΤΟΥ

Πρῶτα-πρῶτα θὰ κοπῇ τὸ κρέας εἰς μερίδας καὶ ἂν χρειάζεται πλύσιμο, θὰ πλυθῇ μὲ ἄφθονο κρῦο νερό.

Ἐν τῷ μεταξύ ἄλλη ὁμάς φροντίζει διὰ τὸ ἀνάμμα τῆς φωτιάς καὶ ἀφ' οὗ ἀνάψῃ καλὰ ἡ φωτιὰ καὶ δὲν βγάῃ πιά πολὺ καπνὸς τότε βάζουν ἐπάνω τὸ καζάνι μὲ τὸ βούτυρο μέσα ποὺ ἔχουν κόψει τὰ κρεμμύδια ψιλὰς φέτες καὶ τὰ ρίχνουν στὸ βούτυρο καὶ ἀνακατεῦν διαρκῶς σκεδόν μὲ μιά ἐξολινὴ μεγάλη κουτάλα ἕως ὅτου ἀρχίσῃ τὸ κρεμμύδι νὰ ξανθίσῃ. Τότε προσθέτουν τὸ πλυμένο κρέας καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἀνακατεῦν λίγον τὸ σκεπάζουν μὲ τὸ καπάκι καὶ τὸ ἀφίνουν ἔτσι ἐπὶ μισῇ σκεδόν ὥρᾳ νὰ μισοκαβουρδίσῃ ἀνακατεῦντάς το πότε-πότε. Τότε ἔχουν τὴν ντομάτα μπελτέ ἀναλυμένην μὲ δέκα πέντε φλυτζάνια νερό καὶ τὴν ρίπτουν μέσα, καθὼς καὶ τὸ ἀλάτι. Τὰ ἀνακατεῦν πάλιν λίγον καὶ ἀφίνουν ἔτσι νὰ βράσῃ τὸ κρέας, σκεπασμένο τὸ καζάνι, ἕως ὅτου μισοκαβουρδίσῃ τὸ κρέας. Ὅποτε θὰ προστεθῇ τὸ ρυζὶ.

Η Νέα Ίωνική Τέχνη

Μετά τον Τρωϊκό πόλεμο μία νέα τέχνη διάμεση μεταξύ Άνατολης και Ελλάδος σχηματίζεται και ώνομαστική Ίωνική. Η νέα Όλυμπιακή μυθολογία θριαμβεύει τώρα και μέσα στη ζωγραφική των αγγείων βρίσκει εύρυτατον πεδίο έκφρασης. Βγαίνουν τα Ροδιακά αγγεία σαν πρωτότυπη άνθησι, όπως φύτρωσαν μεγαλόπρεπα και υπέροχα τα τραγούδια του Όμηρου.

Η ανθρωπινή μορφή τώρα πιά κυριαρχεί στο κόσμημα και η ζωγραφική των αγγείων καταντᾷ θαύμα περιγραφής και μάλιστα, θα ἔλεγε κανείς, μία πραγματική Βίβλος, που ιστορίζει όχι με λόγια, αλλά με γραμμές και με χρώματα όλη τη ζωή του αρχαίου κόσμου. Ένας σωστός καθρέφτης της αρχαίας εποχής. Οι αναπαραστάσεις των ανάγλυφων τῶν ναῶν και τῶν ἀγαλμάτων δὲν ἀποτελοῦν ἀπὸ κάποια ἔπιψη παρὰ μία λεπτομέρεια, νὰ ποῦμε ἔτσι, ἐν συγκρίσει μετὰ τὴ ζωγραφικὴ τῶν ἀγγείων, ἡ ὁποία εἶναι μὴ δόλκερη, ζωντανή, ὁρατὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος. Ὡς καὶ πολλὰ ἐπεισόδια

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

τοῦ Ὁμήρου καὶ ἄλλα ἀπὸ τὰ δράματα τοῦ Ἀριστοφάνους τὰ βρίσκει κανεὶς κάπου-κάπου μὲ πρωτοφανὴ ἀκρίβεια. Ἡ ζωγραφικὴ αὐτὴ ξεχωρίζει εἰς δύο κυρίως περιόδους, τὴν ἀρχαϊκὴ καὶ τὴν κλασσικὴ, καὶ ἡ διαφορὰ διαφαίνεται στοὺς τύπους, καθὼς καὶ στὸν χαρακτῆρα τῆς διακοσμητικῆς γραμμῆς.

Ἀπὸ τὴν αἰσθητικὴ πλευρὰ ξεχωρίζονται τὰ Ἀθηναϊκά, τὰ Κορινθιακά, τὰ Μικρασιατικὰ καὶ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος (Σικελίας).

Τὸ κοιμητήριον τοῦ Διτύλου στὴν Ἀθήνα μᾶς ἀπεκάλυψε πλῆθος ἀγγείων τῆς θαυμαστῆς αὐτῆς τέχνης τῆς Ἀττικῆς ποὺ ἀνθῆσε τὴν ἐποχὴ τοῦ Σόλωνος. Αὐτὸ ποὺ χαρακτηρίζει κυρίως τὸ ἀττικὸ ἀγγεῖο εἶναι ἡ σειρὰ τῶν ζωνῶν του, γύρω στὴν ὁποῖαν ἐξελίσσονται ὅλες οἱ μυθολογικὲς παραστάσεις.

Ἄν μελετήσῃ κανεὶς βαθιὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἑλληνικὴ ζωγραφικὴ, θὰ δῇ ὅτι ὁ κύριος ἐκφραστικὸς τῆς σκοπὸς εἶναι ὁ ρεαλισμὸς, ἡ πιστὴ πραγματικότης τῆς ζωῆς μας, καὶ ἀποτελεῖ παράδειγμα τοῦ τί θὰ πῇ ρεαλισμὸς στὴν τέχνη.

Μολονότι ἡ ζωγραφικὴ αὐτὴ μᾶς δείχνει τὰ ἀπίστευτα ἐπεισόδια τῆς μυθολογίας, κατ' οὐσίαν εἶναι σωστός καθρέφτης τῆς ζωῆς τῶν ἀρχαίων. Γιατὶ μᾶς φανερώνουν τὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ τους, τὶς παλαίστρες, τὰ συμπόσια, τὶς θυσίες, τὶς συγκομιδές. Βλέπουμε πῶς ἐκαλλυπόζοντο οἱ γυναῖκες, πῶς παίρνανε νερὸ ἀπὸ τὴ βρύση οἱ

δοῦλες, πῶς οἱ γέροντες συζητοῦσαν στὴν Ἀγορὰ, πῶς οἱ τεχνίτες δουλεύανε στὸ ἐργαστάσιον, πῶς πολεμοῦσαν, κυνηγοῦσαν ψαρεύανε, καὶ πῶς παίζανε οἱ ἡθοποιοί, πῶς ἐνεδύνοντο, πῶς ἐκτενίζοντο κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μήπως τώρα αὐτὸ τὸ καθρέφτισμα τῆς ζωῆς δὲν εἶναι ρεαλισμὸς; Καὶ ὅμως κυττάζετε μὲ ποῖα πλαστικὰ μέσα ἀποδίδεται ὁ ρεαλισμὸς αὐτός. Κυττάξετε μὴ σκηνὴ ποὺ παριστάνει τὸν Δεῖπνον τοῦ Ἡρακλέους. Στὸ τραπέζι ἀπάνω δὲν βλέπουμε φαγητὰ κι' οὐτε καὶ ποτήρια γεμῆτα κρασί, ὅπως τὸ ἐκδηλώνουν κάποιοι ξένες βάρβαρες ζωγραφικὲς, ἀλλὰ μόνον βλέπουμε κοσμήματα ἀπὸ φύλλα σταφυλίων γύρω-γύρω στὴν εἰκόνα, τὰ ὁποῖα φτάνουν γιὰ νὰ υποβάλουν τὴν ἔννοια τοῦ θεματος.

Μερικὰ παριστάνουν ἱστορίες φοβερές, ὡς λ. χ. πολέμους μετὰ τὴν θηρίων καὶ τοῦ Ἡρακλέους, κι' ἄλλα παριστάνουν ἡμέρες τῆς εἰρηνικῆς ζωῆς, ὅπως τὸ βλέπουμε στὰ Κορινθιακά.

Ἡ ζωγραφικὴ αὐτὴ κατορθώνει μὲ μεγάλῃ τέχνῃ ν' ἀποδώσῃ τὴ μαλακότητα τῆς σάρκας μὲ ἀπλούστατες γραμμές, καθὼς καὶ τὴ ζωρότητα τῶν ματιῶν, τὴ λεπτότητα τῶν χειρῶν κ.τ.λ.

Τὰ μαλλιά καὶ ἐν γένει οἱ τρίχες εἶναι δουλεμένα μὲ κάθε λεπτομέρεια καὶ οἱ χειρονομίες τῶν εἰκονιζομένων ἐκφράζουν μὲ μεγάλῃ δύναμιν τὴν ψυχικὴ τους ἐνέργεια, διὰ μέσου τοῦ ἀξιοθαύμαστου διακοσμητικοῦ ταλέντου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. I. K.

Γιὰ νὰ γνωρίσουμε τὴν Ἑλλάδα

◆ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ ◆

ἀνθρώποι μόνον σπιτάκια προσφυγικά. Στὸ βάθος τῆς λεωφόρου ἕνα μεγάλο ἄσπρο κτίριο φαντάζει μέσα εἰς τὴς πρασινάδες του. Εἶναι τὸ νέο σχολεῖο τοῦ ποὺ κήκε πρὶν ἀκόμα λειτουργήσῃ. Μὲ θλίψι πληροφορεῖται κανεὶς αὐτὴν ἀτυχία.

Μπαίνουμε στὴν πόλι. Μία κλινὴ ἐξαιρετικὴ. Ὅλες οἱ στράτες γεμάτες ἀπὸ ζῶα. Στὴν μικρὴ κατὰσκια πλατεῖα τῆς ἀγορᾶς, κάτω ἀπ' τὸν πλάτανον, στοῖβες μεγάλες ἀπὸ λαχανικά. Ἐνας κόσμος πολὺ συμμορφωμένος μπαίνει ἀπὸ μαγαζὶ σὲ μαγαζὶ ἢ πηγαίνει νερὸ. Βρίσκω πολλοὺς γνωστὸς μου. Κρητικὸς ἀπὸ τοὺς πολέμους παντρεμένος κι' ἀποκαταστημένος ἐδῶ, Μελενικιώτης, Θρακιώτης, Μικρασιώτης. Ὅλοι οἱ δρόμοι ἀπὸ τὴ μικρὴ πλατεῖα ὡς τὴν μεγάλη τῆς ἀγορᾶς, ὅπου ὑπάρχουν μερικὰ πολὺ ἐπύρρωτα κέντρα, εἶναι πλημμυρισμένοι. Τὰ ἐμπορικὰ μεταφερμένα ἔξω στοὺς δρόμους, τὰ καφενεῖα, τὰ κουρεῖα γεμάτα. Κάθε Σάββατον εἶναι τὴν ἐξδομαδιαία ἀγορὰ του. Πολλὰ γωρὰ ὀρεῖται καὶ συνωστίζονται ἐδῶ μέσα.

Χωρικοί μὲ τὶς πολυχρωμὲς ἐνδυμασίες τους καὶ φτωχικὰ ντυμένοι πρόσφυγες Καυκάσιοι, στρατιωτικοὶ καὶ ἐντόπιοι, τὸ ζωοπρεπὺς κάθε ἐξδομάδα μὲ τὴ γραφικὴ αὐτὴ κίνησι.

Βρισκόμαστε στὴν ἐξοδο τῆς ἀγορᾶς ποὺ τελειώνει μὲ τὶς ὑλινες παράγκες τῶν σαμαράδων, καὶ τῶν πεταλωτῶν. ἐκεῖ ὅπου τὸ ἐπισκευασμένο σήμερα παλὸν πέτρινο γιοφύρι τοῦ Κρουσοβίτη δίνει τὸ τμήμα τοῦτο ποὺ περάσαμε μὲ τὸ ἀπέναντι παλαιὸ τμήμα. Ἐδῶ τὸ γυαλιστερό καλντερίμι γεμάτο βαριούς Ισκιούς, τὰ μαλακώματα, οἱ κληματαριές, οἱ ἔξω βγαλμένες στέγες, τὰ διακοσμητικὰ ὑπερβυρα, ὅτι τέλος χαρακτηρίζει μὴ πολλὰ τοὺς κρητικὸς συνοικίαν, μᾶς κινεῖ εὐχάριστα πρὸς τὸ παρελθὸν τὴν φαντασία. Μὲς ἀπὸ τοὺς κατασπρους τοίχους μὴ βρυσούλα χύνει τὴ νερά της, στὴ μέση τοῦ δρόμου. Μὲς ἀπὸ τὶς ἀνοικτὲς πόρτες βλέπει κανεὶς ὠραίες αὐλὲς λουλουδοστολισμένες.

Ἀνεβαίνω σιγὰ ὡς ἀπάνω στὴν ἐκκλησίαν τοῦ καὶ κοιτάζω κάτω. Βράχοι, νερά, γιοφύρια καὶ πολλὰ δένδρα. Πέρα πρὸς τὸ ἀντικρινὸν τμήμα ξεχωρίζει ἕνας τύμβος μὲ ὀδελίσκο. Εἶναι τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων.

Κατεβαίνω ἀπὸ πίσω, ἀπὸ

τοὺς νερόμυλους, καὶ μὲς ἀπὸ τὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ ἔναγγορίζω πάλι στὸ γιοφύρι. Ἀπὸ κάτω, στὴν ὁμαλὴ ὄχθῃ του, διακρίνω τώρα τὴν ἐγγραφή «Ἰάνθεον». Εἶναι τὸ μοναδικὸ θερινὸ κέντρο τοῦ Σιδηρόκαστρο. Τὰ Σαββατοκύριακα, τὸ καλοκαίρι, γιομίζει. Ἐνας κόσμος εὐθυμὸς διασκεδάζει. Μέσα στὶς κληματαριές καὶ τὰ φυλλώματα ποὺ φανταζοκοποῦν, μέσα σ' αὐτὸ τὸ φυσικὸ περιβάλλον, οἱ ξένες κυρίες τῶν ἀξιωματικῶν λησμονοῦν τὴν πλῆξί τῆς ἐπαρχίας. Ἡ διαμονὴ τους, ἐδῶ τὸ καλοκαίρι, δὲν εἶναι καθόλου δυσάρεστη. Τὸ Σιδηρόκαστρο εἶναι ἀληθινὰ ὠραῖο καὶ θὰ κρατήσῃ σταθερὰ στὴν πρόδοί του αὐτὴ ἀνμαζὶ μὲ τὴν ἀνάδειξί του λύση καὶ τὸ ζήτημα τῆς γεωργικῆς του ἐπαρκείας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

Υγρά και ξηρά πλευρίτις

Β'.

Μόλις λοιπόν ἐγκατασταθῇ τὸ μικρόβιο τῆς φυματίωσης στὸ ὑπεζωκός, λέγεται δὲ ὑπεζωκὸς μὴ διπλῇ λεπτῇ μεμβρᾶνῃ, ἡ ὁποία παρεμβάλλεται μετὰ πνεύμονος καὶ πλευρῶν, γίνονται μὴ φλεγμονή, δηλ. μὴ κοκκινίλα μεγάλῃ ὅπως τὸ ἀνεμοπύρωμα. Στὴν ἀρχή, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ νὰ βγαίνει ὑγρὸ, λέγεται ἡ πλευρίτις ξηρὰ καὶ ἀκοῦμε μὴ τριβή, ποὺ γίνονται μετὰ τῶν δύο πετάλων τοῦ ὑπεζωκὸς κατὰ τὴν ἀναπνοήν. Μετὰ τὸ ξηρὸν στάδιον ἀρχίζει τὸ ὑγρὸν, γερμίζει δηλ. ὅλος ὁ χώρος μετὰ πνεύμονος καὶ πλευρῶν ἀπὸ ὑγρὸ κιτρινωπὸ, ποσότητος ἄλλου ἄλλης καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀραιὸ σὰν νερὸ ἢ σὰν ζελατίναν πολὺ ἀραιωμένην. Συγχρόνως μὲ τὸ ὑγρὸ ἀρχίζει ἕνας πυρετός, ὁ ὁποῖος κυμαίνεται ἀπὸ 37,5 μέχρι 39,5 καὶ διαρκεῖ 15 ἕως 45 ἡμέρες. Συνήθως ὁ πυρετὸς ὑποχωρεῖ πρὸ τῆς ἀπορροφῆσεως τοῦ ὑγροῦ, καὶ ἄλλοτε διαρκεῖ καὶ μετὰ τὴν ἀπορρόφωσιν τοῦ ὑγροῦ ἢ παραμένουν δέκατα ἀπογευματινὰ ἐπὶ πολὺν καιρὸ. Αὐτὸ φανερώνει ὅτι ὁ πυρετὸς δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ ὑγρὸ, ἀλλὰ μὲ τὴ φλεγμονὴ ποὺ γίνονται στὸ ὑπεζωκός. Ἔτσι ἄλλωστε ἐξηγεῖται γιὰτὶ πολλὰς φορὲς ἔχομε μεγάλον πυρετὸ σὲ πλευρίτιδα, ποὺ ἔχει λίγο ὑγρὸ ἢ μικρὸ. Σὲ πλευρίτιδα μὲ μεγάλες ποσότητες ὑγροῦ τὸ ὑγρὸ διαρκεῖ ἀπὸ μὴ ἐξδομάδα μέχρι δύο μηνῶν τὸ πολὺ, προκειμένου περὶ παιδιῶν, εἰς τοὺς μεγάλους δὲ μὴ πορεῖ νὰ διατηρηθῇ καὶ χρόνια. Τὸ ὑγρὸ ἄλλοτε ἔχει τάσιν πρὸς ταχεῖαν ἀπορρόφωσιν καὶ ἄλλοτε ἐπιμένει ἢ ἀναπαράγεται ταχέως ὕστερα ἀπὸ κάθε παρακέντησι. Μετὰ τὴν τελείαν ἀπορρόφωσιν τοῦ ὑγροῦ παραμένει εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο μὴ πάχυνσις (συμφοῖσις). Καὶ τότε λέγεται ἡ ἀρρώστεια παχυπλευρίτις ἢ ξηρὰ πλευρίτις. Ὑπάρχουν πλευρίτιδες, ἀν καὶ αὐτὸ εἶναι μάλλον σπάνιον, ποὺ βγάζουν ἐλάχιστον ὑγρὸ καὶ δὲν γίνονται ἀντιληπτὰ ἢ δὲν βγάζουν καθόλου ὑγρὸ καὶ λέγονται ἀπ' ἀρχῆς ξηραὶ πλευρίτιδες, χωρὶς ὅμως νὰ διαφέρουν ἀπὸ τῆς ἄλλης ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν, τὴν πρόγνωσιν ἢ τὴν θεραπείαν. Τώρα γιὰτὶ ὁ κόσμος νομίζει ὅτι ἡ ξηρὰ εἶναι περισσότερο ἐπικίνδυνος ἀπὸ τὴν ὑγρά, ἢ γιὰτὶ νομίζει ὅτι μετὰ τὴν πλευρίτιδα ἐπακολουθεῖ φυματίωσις στοὺς πνεύμονας; Ξηρὰ ἢ ὑγρά πλευρίτις εἶναι φυματικὴ ἐπεξεργασία, ποὺ θέλει μεγάλῃ προσοχῇ καὶ ἐντονὸ ἐπιστημονικὴν θεραπείαν γιὰ νὰ γίνῃ γρήγορα καλὰ, διότι ἐξαντλεῖ καὶ σκοτώνει, ὅπως καὶ ἡ φυματίωσις τοῦ πνεύμονος. Ἐχουν δὲ μεγάλο δίκιο ὅσοι λέγουν ὅτι ἡ πλευρίτις εἶναι ὅπως ἡ ἀνοικτὴ φυματίωσις τῶν πνευμόνων καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ὑπολογίζεται καὶ νὰ θεραπεύεται ὅπως ἐκεῖνη. Ὅταν ἡ πλευρίτις βρίσκεται στὸ ξηρὸ στάδιον, δηλ. μετὰ τὴν ἀπορρόφωσιν τοῦ ὑγροῦ, ὅποτε λέγεται ξηρὰ, εὐρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῆς θεραπείας καὶ ἐπομένως εἰς τὸ πλέον εὐχάριστον σημεῖον τῆς ἐξελίξεως τῆς

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων

Ο ΟΡΚΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Ὁ ὄρκος εἶναι γέννημα τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων ἀναμεταξύ των. Γι' αὐτὸ τὸν χρησιμοποιοῦν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα ὅλοι οἱ λαοὶ καὶ αὐτοὶ ἀκόμα οἱ ἀπολίτιστοι.

Καθὼς εἶναι εὐνόητο, ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ ὄρκου εἶναι ἡ ἐλλείψις ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης στὴ φιλαλληθείαν καὶ εἰλικρίνειαν ἐκείνων ποὺ συνάπτουν συμφωνίες.

Ἐξετάζοντας τοὺς σκοποὺς, ποὺ ἐπεδιώκοντο μὲ τὸν ὄρκον, ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτάτη ἐποχὴ μέχρι σήμερα, διακρίνουμε σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἐπίστευαν ὅτι θὰ ἐτιμωρεῖτο ὁ ἐπὶ ὄρκος, τρεῖς κεφαλαιώδεις κατηγορίες.

Στὴν πρώτη ἐμφάνισι τοῦ ἡτο κατάρ, τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἐπεκαλεῖτο κατὰ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐκείνου ποὺ ὠρκίζετο, στὴν περίπτωσιν ποὺ κατέθετε ψέματα ἢ παρέστανε τοὺς ὄρκους τῆς συμφωνίας. Καὶ ἐπίστευαν ὅτι ἡ κατάρ αὐτὴ εἶχε μυστηριώδη μαγικὴ δύναμι, ποὺ δὲ ἐξέσπεσε κατὰ τὸν τυχόν ἐπὶ ὄρκου. Τὴν κατάρ τὴ συνδέσαν μὲ διαφορὰς συμβολικὰς πράξεις.

Ἐπειδὴ τῆς αὐτοκατάρας εἶναι μερικὲς φράσεις ποὺ χρησιμοποιοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα, καθὼς π.χ. «ἀν μὲ καμὴ τ' ἀστροπελέκω», «ἀν ἄσφα τὰ παῖδιά μου», «ἀν μὴ τὰ χαρῶν», «μὰ τὸ φῶμι» καὶ ἄλλες τέτοιες.

Στὴν ἰδίαν κατηγορίαν πρέπει νὰ περιλάβουμε καὶ τὴν θεοκρίσιαν, ποὺ τὴν χρησιμοποιοῦν καὶ στὴν ἐποχὴ μᾶς πολλοὶ ἀπολίτιστοι λαοί. Κατ' αὐτὴν ὁ κατηγορούμενος πίνει δηλητήριο ἢ πίνει ἀναμμένα σίδηρα ἢ πατεῖ στὴ φωτιά ἀνυπόδητος μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἂν εἴναι ἀθῶος δὲν θὰ πάθῃ καμμίαν βλάβην. Ἀργότερα, μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν πίστιν σὲ ἀνώτερες δυνάμεις, διεισφορῶν ἡ δεύτερη κατηγορία τοῦ ὄρκου. Στὴν κύρωσιν δηλαδὴ τῶν συμφωνιῶν ἐπεκαλοῦντο τὴν συμμετοχὴ καὶ τὴν μαρτυρίαν κάποιου θεοῦ ἢ ἥρωα, ποὺ δὲ ἐξέσπεσε τὴν ἐκδικητρίαν ὀργὴν καὶ τιμωρίαν κατὰ τοῦ ἐπὶ ὄρκου, γιὰτὶ μὲ τὴν ἐπιπορία τοῦ ἐξείναι καὶ ἀσέβεια στὸ θεὸ ἢ τὸν ἥρωα, τὸν ὁποῖο ἀπὸ κοινὸν ἐπεκαλέσθησαν στὴ συμφωνίαν ταῦ. Ἔτσι ὁ ὄρκος ἐπῆρε μὴ ἐπιστημώτερη μορφή, γιὰτὶ τὴν τήρησιν τοῦ ἐποπτεῖται τὸ θεῖον.

Συχνὰ ὁ ὄρκος ἀναφέρει τὴν ἐπὶ κλησιν τῶν ἡρώων «Αἰ γὰρ Ζεὺς τὸ πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων».

Στὴ Γ δὲ ραφιδία τῆς «Ἰλιάδος» ἔχομε τὴν παραστατικώτερη μορφή τῆς ἐπεκαλέσεως ποὺ ἠκολούθηε τὴς συμφωνίας, ποὺ ἠσφαλίζοντο μὲ ὄρκους. Μετὰ τὴν συμφωνίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Τρώων νὰ κριθῇ ἡ τύχη τοῦ πολέμου μὲ μονομαχίαν μετὰ τὸν Μενελάου καὶ Πάρι, οἱ κήρυκες ἔφεραν τὰ ἀρνία, ποὺ δὲ ἐθυσίαζοντο, ἀνακάτεψαν στοὺς κρατήρες τὸ κρασί κι' ἔχυσαν νερὸ στοὺς παριστάμενους βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων γιὰ νὰ πλύνουν τὰ χεῖρά τους. Ἐπειτα ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῶν πολυχρύσων Μυκηνῶν κι' ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων, ἔκοψε τριχὲς ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν ἀρνίων καὶ τὶς ἐμοίρασε διὰ τῶν κηρύκων στοὺς ἀρχηγούς τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων. Σηκώνοντας δὲ τὰ χεῖρά του καὶ στρέφοντας τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀγγέλλει τοὺς ὄρκους τῆς συμφωνίας κι' ἐπεκαλέσθη ὡς μάρτυρες καὶ φύλακες τῶν ὀρκῶν.

νόσου, ἐνῶ ἡ ὑγρά φανερώνει τὴν ἀρχὴν τῆς νόσου καὶ ἐπομένως ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀποφθεῖς ἡ ξηρὰ εἶναι καλλίτερα τῆς ὑγρᾶς καὶ ὄχι ὅπως νομίζουν χειρότερα. Ἐπειτα γιὰτὶ ἔχουν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ πλευρίτις θὰ φέρῃ ἀργότερα τὴν φυματίωσιν στὸν πνεύμονα, ἀφοῦ, ὅπως εἴπαμε καὶ στὴν ἀρχή, τὸ μικρόβιον φεύγει ἀπὸ τὸν πνεύμονα καὶ πηγαίνει στὰ πλευρά καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ πλευρά στὸν πνεύμονα, ἔαν δὲ γίνεται ἀργότερα στοὺς πνευμοπαθεῖς φυματίωσις, τοῦτο γιὰτὶ δὲν γιαιτρεῦθηκαν καλὰ ἀπὸ τὴν πλευρίτιδα, ἢ ὁποία ἐξηγήθησε τὸν ὀργανισμό καὶ ἔτσι ἡ ἀδυναμία ποὺ προϋπήρχε ἀνεπτύχθη κατὰ τὴν φυματίωσιν τοῦ πνεύμονος. Ἐάν ὅμως ἐθεραπεύετο καλὰ ἡ πλευρίτις καὶ ἐτονώνετο ὁ ὀργανισμὸς τότε, δὲν θὰ διέτρεχε ποτὲ τὸν κίνδυνον νὰ γίνῃ φυματίωσις. Δη-

κων τὸ Δία, τὸν Ἥλιο, τοὺς ποταμούς, τὴ γῆ κι' ὅλους τοὺς χθονίους θεούς. Κατόπιν ἔσφαξε τὰ ἀρνία καὶ καθέναν ἀπὸ τοὺς παριστάμενους ἀρχηγούς, Ἑλλήνες καὶ Τρῶες, χύοντας μὲ κύπελλα κρασί στὰ θύματα εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια: «Δία, πολυένδοξε, μέγιστε, καὶ σεις οἱ ἄλλοι θεοὶ ἀθάνατοι. Εἴθε νὰ χυθοῦν σάν τὸ κρασί αὐτὸ τὰ μαυὰ τὰ δικά των καὶ τῶν παιδιῶν τῶν ἐκείνων, ποὺ θὰ παραδοῦν τοὺς ὄρκους».

Κι' ἐν γένει σὲ κάθε συνθήκῃ ἐμπορικῇ, πολιτικῇ ἢ θρησκευτικῇ οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ ἐπεκαλοῦντο ὡς μάρτυρες τοὺς θεούς, ἐπισφραγίζοντας τὴν ἐπεκαλέσεως τῆς συμφωνίας μὲ σπονδὰς καὶ θυσίας, κατὰ τὶς ὁποῖες ὅμως δὲν ἐπρώγοντο τὰ θύματα, καὶ μὴ διάφορες συμβολικὰς πράξεις, ποὺ μᾶς δείχνουν τὰ ἔθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν κατάρ.

Μία βάρβαρη συμβολικὴ πράξι κατὰ μίαν συμφωνίαν τῶν Λυδῶν καὶ τῶν Μήδων ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος. Οἱ πρέσβεις τῶν δύο αὐτῶν λαῶν γιὰ ἐπισφράγισιν τῆς συμφωνίας ἐχάραξαν μὲ αἰχμηρὰ ὄργανα τοὺς βραχίονες τῶν καὶ ἐγγλύψαν τὸ αἷμα ποὺ τρέφε ἀπὸ τὴν αἰχμή.

Στὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν θρησκείαν ὁ ὄρκος ἐθεωρεῖτο παιδί τῆς θεοποιήσεως Ἡρίδος. Καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ὠρκίζοντο σὺς ἀνδρικές θεότητας, καὶ ἰδίως στὸ Δία, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ στοὺς ἥρωας Ἡρακλῆα καὶ Θησεῖα, οἱ δὲ γυναῖκες σὺς γυναικείας, καὶ πρὸ πάντων στὴν Δήμητρα, τὴν Περσεφόνην, τὴν Ἑκάτη καὶ τὴν Ἀφροδίτην.

Ἀπὸ τὴν δεύτερην αὐτὴ μορφή ἐπῆγε ἡ

τρίτη κατηγορία τοῦ ὀρκου ποὺ ὀφειλόταν σὲ

κάθε ἐπίσημῃ ἐμφάνισιν τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ

συνδέεται μὲ καθήκοντα, ὀφειλόμενα καὶ δι-

καιώματα.

Μεταξὺ τῶν ἠθικολόγων ὅμως παρουσιάζεται διαφωνία ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν ἢ μὴ τοῦ ὄρκου. Ἄλλοι μὲν ὑποστηρίζουν τὴν κατήρησιν, γιὰτὶ μειώνει τὴν ἠθικὴ ὑπόστασιν κι' ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ γίνονται στοὺς ἀσυνείδητους ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως ἀσεβείας, ἄλλοι δὲ, ποὺ εἶναι καὶ οἱ περισσότεροι, τὴ διατήρησιν, γιὰτὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν εἶναι φραγμὸς κατὰ τοῦ κακοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς κατὰ ὑψηλὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς εἶσαν τὸν ἀνθρώπου σὲ κρίσεις στιγμῆς σὲ ἀνώτερες σφαίρας τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς ἠθικῆς.

Ὁ αἴτιον εὐκατὰ ἡ ἠθικὴ ἀπόψωσις τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔφτανε στὴν ἀναθίσιν συνειδήσεως τοῦ καθήκοντος, στὴν ἀγάπην καὶ τὸ σεβασμὸν πρὸς τὴν φιλαλληθείαν καὶ σὲ τόσο μεγάλον ἀποτροπισμὸν τοῦ ψεύδους, ὥστε νὰ μὴ ἐκδηλώνεται καὶ ἡ ἐλαχίστη δυσπιστία στοὺς λόγους τοῦ καὶ νὰ μὴ παρατηρητὰ καὶ ἡ ἐλαχίστη παρέκκλισις ἀπὸ τὸ καθῆκον σὺς πράξεις του. Ἄλλ' ἂν ἡ ἀνθρώπινη βασιλίς τὴν ἀνιδεοσκα κλίμακα τῆς προόδου, δὲν ἐννοῖ τὴν μηχανικὴν, ἀλλὰ τὴν ψυχικὴν, καὶ πιστεύει στὴν ἀκατάλυτὴν δύναμιν τῶν ἠθικῶν ἀξιών, ὑπάρχει ἔτις νὰ πραγματοποιηθῇ στὸ ἀπώτερον μέλλον ἡ θεὰ ῥῆσις τοῦ Χριστοῦ: «Ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι μὴ θύσας ὅλους, ἀλλ' ἔστω ὁ λόγος ὑμῶν ναι καὶ οὐ, τὸ δὲ περισσὸν ἐκ τοῦ παννὸς ἔστω».

ΤΑΚΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Γυμνασιάρχης

λαδὴ ἡ πλευρίτις ἐπιδρα εἰς τὸν ὀργανισμόν ὅπως ἡ ἐλλογία ἢ ἄλλη ἀρρώστεια μακρὰ, ποὺ ἐξαντλεῖ τὸν ὀργανισμόν καὶ ἀπὸ τὸ μικρόβιον βρίσκεται ἐξωστὸς καὶ ἀναπτύσσεται στὸν πνεύμονα ἀπὸ τοὺς ἀδένες ἢ ἀπὸ τὴν μικρὴν ἐστία ποὺ ὑπάρχει στὸν πνεύμονα ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ μόλυνσιν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν πλευρίτιδα. Τέλος, ἄλλο σημεῖον σταθερὸ τῆς πλευρίτιδος εἶναι ὁ πόνος, ὁ ὁποῖος ἄλλοτε εἶναι ἐντονὸς καὶ ἄλλοτε μικρός. Ἐδράζεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ πᾶσιν ἡμιθωράκιον, ἀν καὶ ὑπάρχουν περιστατικὰ μικρῶν παιδιῶν ποὺ πονοῦν στὴν κοιλίαν, ἀντὶ νὰ πονοῦν στὸ πλευρὸ, ὅποτε εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ σύγχυσις. Στὸ ἐπόμενο θὰ μιλήσωμε γιὰ τὴν θεραπεία τῆς πλευρίτιδος.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Το λεξιλόγιον τών σκύλων

ΕΝΑΣ 'Αμερικανός, ο κ. Βίλφρεντ Φούνκ, ασχοληθείς επί έτη με την νομοσύνη τών ζώων, είναι εις θέσιν να βεβαιώση ότι οι σκύλοι αντίλαμβάνονται όλα όσα τους λέγει ο άνθρωπος, και άπαν· τούν μάλιστα εις αυτά, άλλ' ότι το λεξιλόγιόν τους περιορίζεται εις έξήντα περίπου λέξεις.

Εννοείται ότι υπάρχουν και σκύλοι διαθέτοντες πλουσιώτερον λεξιλόγιον. Πάντως όμως, δεν καταλαβαίνουν περισσότερα από όσα καταλαβαίνει ένα βρέφος δεκαοκτώ μηνών. Τα σκυλιά καλής ράτσας αντιλαμβάνονται έως 250 λέξεις, ενώ τα προερχόμενα από διαφόρους διασταυρώσεις και αδέσποτα δεν καταλαβαίνουν παραπάνω από δέκα.

Γράψιμο με νερό

ΘΑ σάς φανή περίεργον, και όμως ημπορείτε περίφημα να γράψετε με το νερό, όπως γράφετε με την μελάνην, όχι όμως σε οποιοδήποτε χαρτί. Πρέπει προηγουμένως να βρέξετε το χαρτί εις μίαν διάλυσιν θειούχου σιδήρου. Έπειτα, όταν στεγνώση καλά, να το πασπαλίσετε με λεπτήν σκόνην τανίνης, την οποίαν πιέζετε με ένα ταμπόν διά να κολλήση καλά επάνω εις το χαρτί.

Τότε ημπορείτε να γράψετε εκεί επάνω, με καθαρό νερό. Η γραφή θα είναι μαύρη, όσων να είχε γίνει με μελάνην.

Οι χοτζάδες

ΟΤΑΝ τα τελευταία χρόνια ο βασιλεύς της 'Αραβίας 'Ιμπν Σαούντ εισήγαγε στη χώρα του το τηλέφωνο, συνάντησε μεγάλη αντίδρασι από μέρους τών χοτζάδων. Οι άπλοικοι αυτοί άνθρωποι πίστευαν πως το τηλέφωνο ήταν έφευρες του διαβόλου. Οι πιστοί μουσουλμάνοι αρνούντουσαν να χρησιμοποιήσουν την διαβολικήν έφευρσιν. Τότε ο 'Ιμπν Σαούντ σκέφτηκε τον έξης τρόπο για να έξουδετερώση την αντίδρασι τών χοτζάδων. Κάλεσε όλους τους χοτζάδες και τους είπε πως αν πραγματικά το τηλέφωνο ήταν διαβολικό σύνεργο, θα λόγια του Κορανίου δεν θα

μπορούσαν να μεταδοθούν με το μηχανημα. Ποτέ ο διάβολος δεν θα δεχόταν να διαβιβάση τά ιερά λόγια του προφήτου. Έβαλε λοιπόν στην μίαν άκρη του τηλεφώνου ένα χότζα και στην άλλην έναν άλλον. Ο ένας χότζας άρχισε να διαβάη το ιερό Κοράνιο και ο άλλος άκουε. Τα λόγια του Προφήτου διαβιβαζόταν με το μηχανημα. Έπομένως δεν μπορούσε νδναι διαβολικό μηχανημα. Έτσι έπαυσε η αντίδρασι τών χοτζάδων.

Οι κουκουβάγιες

ΕΝΑ από τα πολύ περιέργα πουλιά είναι και οι κουκουβάγιες, και γενικά όλα τα είδη που ανήκουν στην οικογένεια τών νυκτοβίων αυτών πουλιών, όπως ο γκιώνης κλπ. Όλα αυτά τα πουλιά θεωρούνται από μια κακή πρόληψιν σαν προάγγελοι κακού και το κρώξιμό των, που δεν είναι βέβαια καθόλου ευχάριστο, γιατί μοιάζει σαν μοιρολόι ή κραυγή πόνου, θεωρείται από το λαό σαν κακός ολώνος. Έξ αιτίας της αντιλήψεως αυτής τα πουλιά αυτά καταδιώκονται άμειλίχτα.

Ός τόσο τα νυκτόβια αυτά πουλιά που ή εμφάνισίν των δεν έχει καμμία απολύτως σχέση με την τύχην του ανθρώπου, είναι έξαιρετικά χρήσιμα κι έξυπνηρετικά για τον άνθρωπο, ιδίως το γεωργό, γιατί τρέφονται από παντίκια, άρουραίους,

φίδια, σαύρες κι ένα σωρό άλλα μικρά ζώα καταστρεπτικά για τη γεωργία κι επικίνδυνα για τον άνθρωπο. Πρέπει λοιπόν να προστατεύονται κι όχι να καταδιώκονται. Η πρόληψιν πως το κρώξιμό τους, ιδίως του γκιώνη, είναι κακός ολώνος, δεν έχει καμμία απόλυτα βάσι.

Τα παράξενα της φύσεως

ΕΙΣ την Αυστραλίαν φύεται ένα παράξενο μανιτάρι που αυξάνει κάτω από τη γη, όπως οι πατάτες, και που το μέγεθος του φτάνει πολλές φορές το μέγεθος της κεφαλής μικρού παιδιού. Το μανιτάρι αυτό αποκαλείται από τους Ιθαγενείς ψωμί της Αυστραλίας ή ψωμί της γης. Ο Μπέρκλεϋ που πρώτος μελέτησε το παράξενο αυτό μανιτάρι του έδωκε το επιστημονικό όνομα «Μυλίττα Λουστράλις». Οι Ιθαγενείς το χρησιμοποιούν αντί για ψωμί. Όταν όμως μεγαλώσει αρκετά γίνεται σκληρό σαν ξύλο.

Οι κάλτσες

ΟΙ άρχαίοι δεν χρησιμοποιούσαν κάλτσες. Οι κουμπές κυρίες της Ρωμαϊκής εποχής περιέβαλλαν τα πόδια τους με λεπτούς κομπούς επιδέσμους. Ο πρώτος που έφευρε τις κάλτσες είναι ο Άγγλος Ουίλλιαμ Ράιντερ το 1564. Οι κάλτσες αυτές είχαν πλεχθή με βελόνια.

Η μύρτα και οι Βαθυλώνιοι

ΟΥΔΕΝ καινόν υπό τον ήλιον είπε κάποιος σοφός, και το σητόν αυτό διαπιστώνεται καθημερινά. Ίδου λοιπόν πως οι άρχαιολόγοι μας πληροφορούν ότι και η μύρτα ήταν γνωστή από τους άρχαίους λαούς και οι Βαθυλώνιοι την χρησιμοποιούσαν άφθόγως. Οι άρχαιολόγοι άνεκάλυψαν μάλιστα σε μια πλάκα οδηγίας για τον τρόπο, με τον όποιον οι άρχαίοι Βαθυλώνιοι κατεσκεύαζαν την μύρτα. Η μύρτα εκείνη δεν διέφερε από τη σημερινή παρά μόνο κατά το άρωμα, γιατί οι Βαθυλώνιοι χρησιμοποιούσαν άλλο τόδο άρωματισμού του ποτού των.

Η μικρότερη φυλακή

Η ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ φυλακή στον κόσμο, βρίσκεται στο κράτος του Βατικανού. Άποτελείται μονάχα από δυο δωμάτια, που άλλωστε παραμένουν διαρκώς κενά. Ώστόσο ή φυλακή αυτή που ποτέ δεν έχει κρατούμενους, έχει δική της βιβλιοθήκη, αίθουσα λουτρού και αίθουσα γυμναστικής!

Τα μαργαριτάρια

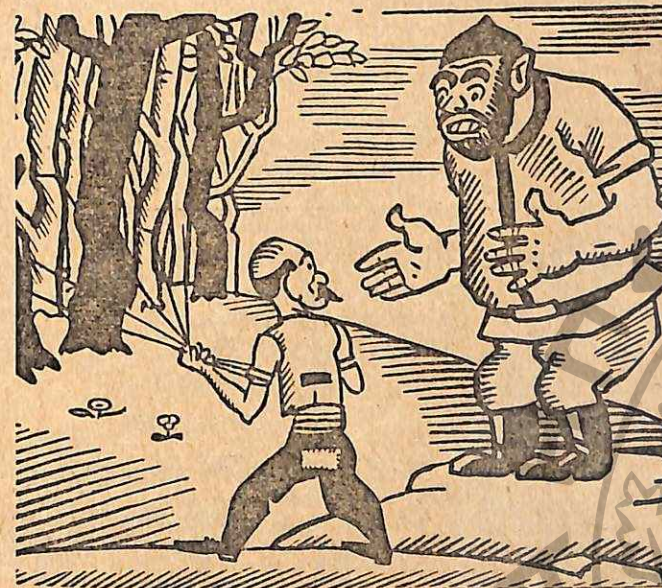
ΟΛΟΙ ξέρουμε πως τα μαργαριτάρια, τα πολύτιμα αυτά πετράδια, βρίσκονται μέσα στη σάρκα ώρισμένου είδους θαλασσινών όστρακοδέρμων. Το μαργαριτάρι δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια κύστις που δημιουργείται στη σάρκα τών θαλασσινών αυτών πρωτογενών ζώων, από κάποιο βλαβερό για τα ζώα αυτά μικρόβιο. Το μικρόβιο αυτό γεννάται στον οργανισμό ώρισμένων ψαριών και συγκεκριμένα στις ηλεκτροφόρες ρήνες, τα κοινώς λεγόμενα σαλάχια. Τα μικρόβια αυτά όταν γεννηθούν στη ρήνη άποσπώνται από το σώμα της και μολύνουν τα θαλάσσια νερά. Πολλά άπ' αυτά καταφεύγουν στο σώμα τών μαργαριτοφόρων όστράκων. Έκει φωλιάζουν και κατατρώγοντας τη σάρκα του δυστυχημένου αυτού ζώου, δημιουργούν μια πληγή και την ώραία κύστι, που οι άνθρωποι, χρησιμοποιούν για κόσμημα.

Ο Μπαλωματής κι οι Δράκοι

Ήταν ένας μπαλωματής και τον λέγαν Λάζαρο. Μια μέρα, εκεί που μπάλωνε, μαζώχθηκαν πολλές μυίγες· τραβεί κι' αυτός ένα πάτο σόλας και σκοτώνει σαράντα μυίγες. Τότες πήγε κι' έφτιαξε ένα σπαθί και γράφει: «Με μια τραβηξιά σκότωσα σαράντα ψυχές». Κι' άφοι τ'όφτιαξε το σπαθί, κίνησε να πάη στην ξενιτιά. Και σαν πήγε δυο μέρες μακριά από τον τόπο του, βρήκε ένα πηγάδι κι' έπεσε κοντά του κι' έκοιμήθηκε. Εκεί καθόντουσαν οι δράκοι. Τότες ήρθε ένας δράκος να πάρη νερό, κι' είδε το Λάζαρο που κοιμότανε· είδε και 'κείνα που ήτανε γραμμένα στο σπαθί του· και πήγε και τ'όπε και στούς άλλους. Οι άλλοι του είπαν να του πη να γίνουν φίλοι. Πήγε ο δράκος και τον φώναξε και του είπε να γίνουν φίλοι. Κι' ο Λάζαρος του λέει πως δέχεται. Και γινήκαν φίλοι και καθόνταν μαζί.

Μια μέρα του είπαν οι δράκοι να πηγαίνουν με την άράδα για νερό, καθώς και για ξύλα. Πήγαν οι δράκοι για ξύλα και για νερό. Ήρθε κι' η άράδα του κύρ Λάζαρου, να πάη να φέρη νερό. Οι δράκοι είχαν ένα άσκι που κουβαλούσαν το νερό κι' έπαιρνε διακόσιες όκάδες. Ο Λάζαρος με μεγάλη δυσκολία πήγε το άσκι άδειο στο πηγάδι κι' έπειδή δε μπορούσε να το φέρη γεμάτο δεν τό γέμισε, μόν' έσκαβε όλόγυρα στο πηγάδι. Οι δράκοι, σαν άρνησε ο Λάζαρος, φοβήθηκαν κι' έστειλαν ένα να πάη να δη τί γίνηκε. Ο δράκος πήγε και του είπε:

«Τί κάνεις αυτό, κύρ Λάζαρε;». «Δε μπορώ, του λέει, κάθε μέρα ναρχομαι να παίρνω νερό. Θα φέρω μια και καλή όλο το πηγάδι, για να γλυτώσω!». «Για όνομα του Θεού, κύρ Λάζαρε, του λέει, μη γιατί θα φοβάμε από τη δίωκα και πηγαίνουμ' έμεις στην άράδα σου».

Ήοθε ή άράδα του Λάζαρου να φέρη και ξύλα. Κι' έπειδή δε μπορούσε να φορτωθή ένα δέντρο καθώς οι άλλοι δράκοι, έδενε όλα τα δέντρα με σχοινιά. Και σαν άρνησε ως το βράδυ, έστειλαν πάλι οι δράκοι ένα δράκο να δη τί κάνει. «Τί κάνεις αυτό, κύρ Λάζαρε;», του λέει. «Θέλω να φέρω όλο το ρουμάνι μια φορά, για να γλυτώσω». «Μη! κύρ Λάζαρε, του λέει, γιατί θα φοβήσουμε άπ' το κορό· πηγαίνουμε έμεις στην άράδα σου». Και πήρε ο δράκος το δέντρο και το πήγε.

Ύστερ' από κάμποσον καιρό είπαν οι δράκοι να τον σκοτώσουν· κι' άποφάσισαν το βράδυ να τον χτυπήσουν όλοι, με μια τσεκουριά. Ο Λάζαρος τ' άκουσε και το βράδυ έβαλε ένα κούτσουρο και το σκέπασε με την κάππα του. Το βράδυ χτύπησαν το κούτσουρο όλοι από μια και τ'όκαναν κομμάτια νομίζοντας το για το Λάζαρο. Άφοι άποκοιμήθηκαν οι δράκοι, ο Λάζαρος πήρε το κούτσουρο και τ'όριξε έξω και πλάγιασε. Προς τα ξημερώματα, έδόγγυζε και τον άκουσαν οι δράκοι και τον ρώτησαν: «Τί έχεις;». Κι' αυτός τους είπε ότι κάμποσοι ψύλλοι τον τσίμπησαν. Οι δράκοι πάντευαν ότι ψύλλους ένόμιζε τις τσεκουριές και την άλλη μέρα του λένε αν έχη παιδιά, γυναικά, κι' αν θέλη να του δώσουν ένα ταγάρι φλουριά και να γυρίση στο σπίτι του. Ο Λάζαρος τους λέει τότε πως έχει ευχαρίστησι, και θα πάρη κι' ένα δράκο άπ' αυτούς να του τά φέρη τα φλουριά στο σπίτι του. Πήρε το δράκο φορτωμένο με το φλουρι και τράβηξε στο σπίτι του.

Στο δρόμο που πήγαινε, λέει του δράκου: «Στάσου να πάω να δέσω τα παιδιά μου, να μη σε φάνει!». Πήγε κι' έδενε τα παιδιά του με κάτι σκοινιά παλιά και τους είπε: «Όταν θα δητε το δράκο, να φωνάζετε: Θέλω με κρέας άπό δράκο». Κι' όταν πλησίασε ο δράκος, φώναξαν τα παιδιά: «Θέλω με κρέας άπό δράκο». Ο δράκος με μεγάλη τρομάρα άφησε τα φλουριά κι' έφυγε.

Στο δρόμο που πήγαινε ο δράκος, ηδρε μια άλεπού και τον ρώτησε γιατί είναι τρομαγμένος τόσο. Κι' αυτός της είπε πως μόλις γλυτώσε, και θα τον έτρωγαν τα παιδιά του κύρ Λάζαρου. «Άπ' τα παιδιά του κύρ Λάζαρου έστιάχτηκε; του είπε, αυτός είχε δυο κόττες και τη μια του την έφαγα γθές και την άλλη θα πάω να του τη φάω τώρα· κι' αν δεν πιστεύης, έλα κοντά μου να ιδής· δέσου άπ' την ούρά μου». Δέθηκε ο δράκος άπ' την ούρά της άλεπούς και πήγε να ιδη. Καθώς πλησίαζαν στο σπίτι του Λάζαρου, αυτός έφύλαε με το ντουφέκι, γιατί έστιάζονταν άπ' τους δράκους. Σαν είδε την άλεπού, που έρχονταν μαζί με το δράκο, της λέει: «Δε σου είπα να φέρης μόνον αυτόν το δράκο, αλλά να τους φέρης όλους». Αυτό άκούοντας ο δράκος έγινε άφαντος κι' άπ' τη μεγάλη του τήβια, που τραβούσε την άλεπού, ψόφησε. Έτσι γλυτώνοντας από τους δράκους, ο κύρ Λάζαρος έφτιασε το σπίτι του λαμπρό κι' έζησε καλά.

* ΚΑΤΑΔΙΚΑΙ ΖΩΟΝ *

ΕΙΝΑΙ γνωστόν ότι εις τον Μεσαίωνα τα ζώα έθεωρούντο υπεύθυνα για τις κακές τους πράξεις σε βάρος τών ανθρώπων, δικαζόνταν και έτιμωρούντο με βαρείες ποινές. Παραθέτομεν μερικές τέτοιες χαρακτηριστικές άποφάσεις:

Στά 1120 ο έπίσκοπος της Λαόν άφώρισε τις κάμπιες που κατέστρεφαν τα δένδρα.

Στά 1386 ένα γουρούνι καταδικάστηκε σε θάνατο και κρεμάστηκε από το δικαστήριο της Φαλαίζ γιατί σκότωσε κάποιο παιδί.

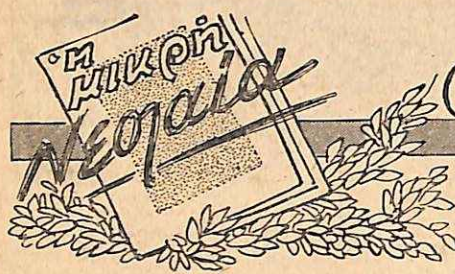
Στά 1499 το δικαστή-

ριο του Μπωβουά στη Γαλλία άπεφάσισε να κοπούν τα κέρατα κάποιου ταύρου, που είχε χτυπήσει κάποιο νεό.

Στά 1554 ο έπίσκοπος της Λωζάννης καταδικάζει μ' άφορισμό τις βδέλλες γιατί κατέστρεφαν τα ψάρια του ποταμού.

Στά 1585 καταδικάζονταν σ' έκτοπισμό οι κάμπιες που είχαν κατακλύσει την περιοχή της Βαλένθιας.

Κατά τον 17ον αιώνα άκολούθησαν 35 καταδικές ζώων και τον 18ον καταδικάστηκε μόνο μια άγελάδα.

Ο ΚΗΨΟΣ

Το παραμυθάκι μας

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Κάποτε στην Κόρινθο ήταν Βασιλιάς ο Περίανδρος, ένας από τους επτά σοφούς της πατρίδος μας.

Μαζί του είχε πολλόν καιρό ο ποιητής και μουσικός Άριονας. Ο Άριονας είχε ταξιδεύσει στην Ιταλία, όπου ήταν πολλές πόλεις ελληνικές. Γι' αυτό και την έλεγαν Μεγάλη Ελλάδα.

“Υστερ’ από κάμποσο καιρό έμπηκε σ’ ένα πλοίο για νά έπιστρέψει στην Κόρινθο. Στο δρόμο οι ναύτες απέφασαν νά του πάρουν τὰ χρήματα και νά τόν ρίξουν στη θάλασσα.

Ο Άριονας τούς ειδή νά κρυφολογούν και έκατάλαβε τὸ σκοπό τους. Σὲ λίγο δυὸ ναύτες τὸν ἐπλησίασαν.

“Ο ένας είχε τὰ χέρια πίσω του καὶ ἔβαστο ἕνα σχοινί. Ο ἄλλος τοῦ ἔπηρε ὅλα τὰ χρήματά του. Τὸν ἄρ-

παξαν ἔπειτα νά τόν ρίξουν στὴ θάλασσα.

—“Αφήστε με τοῦλάχιστον, τοὺς εἶπε, νά παίξω τὴ λύρα μου καὶ νά προσευχηθῶ. “Ἐπειτα μὲ ρίχνετε.

Τὶ εἶχαν νά χάσουν; Τὸν ἄφησαν. Ο Ἄριονας ἔπηρε τὴ λύρα του, ἐτραβήχτηκε στὴν πρύμνη τοῦ καραβιοῦ καὶ ἄρχισε νά παίξει τὰ πιὸ γλυκά τραγούδια ποὺ ἤξερε. Δὲν ἔπερασε πολλὴ ὥρα καὶ ἕνα κοπάδι δελφίνια ἔβγηκαν στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας ἔπηδούσαν καὶ ἔκαμναν χίλια παιχνίδια, χαρούμενα καὶ εὐτυχισμένα. Ποῦ νά ξανακούσουν τέτοια μουσικὴ σ’ ἄλλωρὰ νερά ποὺ ἔζούσαν;

Τὰ δελφίνια δὲν ἔξεμάκρυναν. Ἐπερικύκλωσαν τὸ καράβι καὶ ἔταξιδευαν μαζί του. Καὶ ὁ Ἄριονας πρὶν νά τὸν προφθάσουν οἱ ναῦτες, ἔρριχτηκε στὴ θάλασσα μονάχος του καὶ ἔκολυθοῦσε δίπλα στὰ δελφίνια. Σὲ λίγη ὥρα ὅμως ἔκουράστηκε καὶ ἔμεινε πίσω ἀπ’ αὐτά.

Καὶ τότε τὰ εὐγενικά ζῶα τὸν πήραν καβάλλα καὶ τὸν ἔβγαλαν στὸ ἀκρωτήριο Ταίναρο χωρὶς νά πάθῃ τίποτε.

“Απὸ κεῖ πήγε ὁ Ἄριονας πὲρὸς τὴν Κόρινθο. Τὸ πλοῖο εἶχε φθάσει πολὺ πρωτύτερα ἐκεῖ. Ο Περίανδρος ποὺ ἔπεριμενε τὸ φίλο του, ἐρώτησε τοὺς ναύτες τί ἀπέγινε. Καὶ κεῖνοι τοῦ εἶπαν πὼς εἶναι καλά, ἀλλὰ ἐπρότιμηση νά μείνῃ λίγο ἀκόμα στὴν Ἰταλία. Ποῦ νά φαντασθοῦν πὼς ὁ Ἄριονας ἦτο ζωντανός!

Σὰν ἐγύρισε ὅμως ἀργότερα καὶ αὐτὸς στὴν Κόρινθο, ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβὰ τὸ ἔγκλημά των.

ἤθελαν... Ο Λεμονῆς ἔπρεπε νά πεθάνῃ...

Ἐξαγριωμένοι τότε οἱ μαῦροι ἔπесαν ἐπάνω στὸν Λεμονῆ καὶ τὸν ἔδεσαν χειροπόδαρα...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4ον

ΤΟ... ΞΥΠΝΗΜΑ!

“Απὸ τὴν τρομάρα του ὁ Λεμονῆς εἶχε λιποθυμήσει...

Οἱ ἄγριοι τὸν εἶχαν ὀδηγήσει κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ των στὴ σπηλιά των θησαυρῶν...

Ἐκεῖ ἄφιναν τὰ κόκκαλά των ὅλοι οἱ καταδικαζόμενοι σὲ θάνατο...

Ἐκεῖ μέσα ἔρριξαν καὶ τὸν καὶ μὲν τὸν Λεμονῆ, ἀνάμεσα στὰ φίδια, στοὺς σκορπιούς, στὶς ἀράχνες, στὰ ποντίκια καὶ στοὺς θησαυρούς.

Σὰν ἐλιποθύμησε ὁ Λεμονῆς καὶ εἶδε γύρω του ἀνατρίχασε ἀπ’ τὴν τρομάρα του: Τὰ ρούχα του τὰ ροκανίζαν τὰ ποντίκια, οἱ σκορπιοὶ ἔκαναν περίπατο πάνω στὰ πόδια του καὶ δυὸ μεγάλες βασιλικὲς κόμπρες τὸν ἔβλεπαν μὲ τὰ πρασινωπά των μάτια, ἔτοιμες νά τὸν δαγκώσουν

τῶν σκαπανέων

KARABI ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΑ ΠΤΕΡΑ

Καράβι ἀνοίγει τὰ πτερά,
τὴν ἄγκυρα σηκώνει,
καρaboκῆρς στέκεται
κρατῶντας τὸ τιμόνι.

Καράβι, στὰ ταξίδια σου
θὰ βρῆς λιμάνια χίλια.
Θ’ ἀκούσης «καλῶς ὠρισε»
ἀπὸ χιλιάδες χεῖλια.

Μὴν τὰ πιστεύης! “Απιστες
εὐχές, ποὺ ἀγέρας παίρνει
καὶ τὶς σκορπᾷ στὸ δρόμο του
καὶ πίσω δὲν τὶς φέρνει.

Τὸ μόνο «καλῶς ὠρισε»,
τὴ μόνη εὐχὴ ποὺ πιάνει,
θὰ τὴν ἀκούσης στὸ πτωχὸ
τοῦ τόπου σου λιμάνι.

Ι. Πολέμης

ἔξυπνα... κουτὰ

Νίκος.— Σ’ ἀφίνει ὁ μπαμπᾶς
σου, Μπέμπη, νά κόβης φουτίκια;
Μπέμπη.— Πῶς, μ’ ἀφίνει!...
Ἄλλὰ ὅταν δὲν μὲ βλέπη!

“Ο Πέτρος καὶ ὁ Κώστας πηδοῦν.
“Ο πρῶτος, ποὺ περνᾷ τὸν δεῦτερο
στὸ πῆδημα, τοῦ φωνάζει θριαμβευ-
τικά:
— Κώστα! σὲ περνῶ δυὸ πόδια!
Καὶ ὁ Κώστας:
— Τὸ ξέρω. Εἶσαι τετράποδο!

Ρώτησαν μιὰ μέρα τὸν Παῦλο:
— Πῶς ὀνομάζεσαι;
— Ὀνομάζομαι σὰν τὸν πατέρα μου.
— Κι’ ὁ πατέρας σου;
— Σὰν καὶ μένα.
— Κι’ οἱ δυὸ σας λοιπὸν πῶς ὀνο-
μάζεσθε;
— Ὁ ἕνας σὰν τὸν ἄλλον.

“Ο Διδάσκαλος.— Σχημάτισε
τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ αἵξ.
“Ο Μαθητῆς.— Ἐξη παρὰ τέ-
ταρτο!

“Ο μικρὸς Σκαπανεύς
Ἰωάννης Κ. Κράκαρης.

Τὸ μαγικὸ ταξίδι...

Μυθιστορηματάκι παραμυθάκι...

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Τίποτα δὲν ἔμεινε ποὺ νά μὴν κἀκε-
κι’ οἱ παράγκες καὶ τὰ πολύτιμα
σύνεργα τοῦ Λεμονῆ ὅσα μπόρεσε νά
πάρῃ ἀπ’ τὸ καράβι... ὅλα, ὅλα γί-
νηκαν στάχτη!

Οἱ ἄγριοι ἔτρεξαν καὶ κρύφθηκαν
σὰν τρελλοὶ μέσα στὴ ζούγκλα τὰ
θηρία τρομαγμένα ἀπ’ τὴ φωτιὰ ρί-
χτηκαν σ’ ἕνα ξεφρενιασμένο δρό-
μο καὶ οὐρλιαζαν καὶ ἔφευγαν...

“Ὅταν ὁ Λεμονῆς σὲ λίγο γύρισε
στὸ χωριὸ δὲν βρῆκε πέτρα πάνω
στὴν πέτρα... Καταστροφή!

“Ο Λεμονῆς πήγε νά σκάσῃ... Πῶς
διάβολο τώρα θὰ ἔφευγε μὲ τὸν θη-
σαυρὸ του; Καὶ νᾶταν μόνον αὐτό!

“Ο ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς, ποὺ ἐδῶ
ποὺ τὰ λέμε δὲν τὸν παραχώνευε
γιατὶ τὸν εἶχε ἐκθρονίσει ὁ Λεμονῆς,
μάζεψε τοὺς μαῦρους του καὶ τοὺς
εἶπε ὀρθὰ-κοφτὰ ὅτι αἰτία τῆς κα-
ταστροφῆς ἦταν ὁ Λεμονῆς ποὺ τὰ
κακά πνεύματα τοῦ δάσους δὲν τὸν

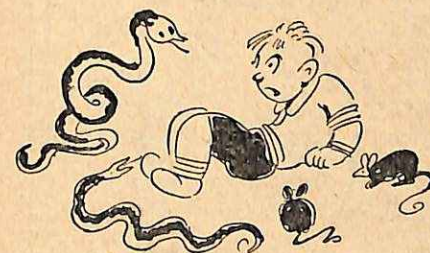
Σοῦ ἀπαντῶ λοιπόν: Νά κά-
μης ὅ,τι ἔκαμες καὶ πέρυσι. Οἱ
Τάκηδες ποὺ δὲν διαβάζουν, φυ-
σικά θὰ τιμωροῦνται πάντα γιὰ
τὴν ἀμέλειά τους καὶ σὺ δὲν ἔ-
χεις καμμιά ὑποχρέωσι νά τοὺς
δίδῃς τέτοιου εἴδους βοήθεια,
γιατὶ ἔτσι τοὺς βοηθεῖς νά ἀπα-
τοῦν τὸ, δάσκαλό τους. Στὸ σκο-
λειὸ ὅπως καὶ στὴ ζωὴ πρέπει
πάντα νά ἀγωνιζώμαστε τίμια.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

καὶ νά τοῦ δώσουν τὸ θάνατο...

Καὶ νά σκέπτεται ὁ Λεμονῆς ὅτι
βρισκόταν μέσα στὸν κρυψῶνα τοῦ
θησαυροῦ...

Καθόταν πάνω σὲ χρυσάφια καὶ

Νά! ἡ κόμπρα τὸν πλησιάζει.

πολύτιμα πετράδια καὶ ὅμως τὰ χέ-
λια του εἶχαν στέγνωνει ἀπὸ τὴ δί-
ψα... Πόσο μετάνιωσε ὁ Λεμονῆς
ποὺ εἶχε ἐκκινήσει νά κυνηγήσῃ θη-
σαυροῦς...

Ἄς μάθαινε καλλίτερα μιὰ δου-
λειὰ σὰν τὸν πατέρα του, νά βγάξῃ
κι’ αὐτὸς πλούσια-πλούσια τὰ ἔξο-
δά του...

Νά, ὁ πατέρας του δὲν τράβηξε
ποτέ καμμιά ἀπὸ τὶς περιπέτειες ποὺ
εἶχε τραβήξει ὁ Λεμονῆς!

Ζοῦσε ἡσυχὰ στὸ σπιτάκι του, χω-
ρὶς τρομάρες καὶ κινδύνους καὶ λα-
χάρεις!...

“Ἀχ, ὁ Λεμονῆς δὲν εἶχε μυαλό.
Λογάριαζε χωρὶς τὸν ξενοδόχο.

Γιατὶ ἂν ἦταν εὐκόλο νά βρῇ κα-
νεὶς ἕναν θησαυρὸ, ὅλος ὁ κόσμος
θὰ πήγαινε νά τὸν βρῇ.

Ἄλλὰ ἦταν ἀργὰ πιά!

“Ο Λεμονῆς θὰ πέθαινε τώρα δαγ-
κόμενος ἀπὸ τὴν κόμπρα καὶ θὰ πέ-
θαινε μέσα σὲ τρομερὴ ἀγωνία...

Νά ἡ κόμπρα τὸν πλησιάζει... Ἡ
διχαλωτὴ τῆς γλώσσα εἶναι ἔτοιμη
νά τὸν σκοτώσῃ... Πλησιάζει...
“Ὦχ νάτην, ὀρμᾷ...

— Μαμά μου! ἔμφωνίζει ὁ μικρὸς
Λεμονῆς καὶ... ξυπνᾷ!...

Μὰ τί λοιπόν, δὲν βρίσκεται μέσα
στὴν κρυψῶνα τοῦ θησαυροῦ; Δὲν
τὸν ἐδάγκωσε ἡ κόμπρα;

Βρίσκεται στὸ δωμάτιό του μπρο-
στὰ σ’ ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίο, μπροστὰ
στὸ «Μαγικὸ ταξίδι»... Τί χαρά!

“Ο πατέρας του καὶ ἡ μητέρα του
τρέχουν κοντά του καὶ γελοῦν...

— Τί σοῦ συνέβη Λεμονῆ; Σ’ ἔφα-
γαν μήπως τὰ θηρία;

“Ο Λεμονῆς γελᾷ. “Ἐχει τόσο ὑπο-
φέρει, ἔστω καὶ στὸν ὕπνο του, μ’
αὐτὲς τὶς περιπέτειές του, ὥστε πᾶν
πιά, γιαιτρεῦτηκε ἀπὸ τὸ πάθος
του...

Δὲν θέλει πιά περιπέτειες, βαρέ-
θηκε!

Κι’ ἀπὸ τότε ὁ Λεμονῆς, ὅταν τὸν

Βρέθηκε μπροστὰ σ’ ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίο.

ρωτοῦν τί δουλειὰ θὰ κἀνῃ σὰν με-
γαλὼν, δὲν λέει πιά πῶς θὰ γίνῃ
... ἐξερευνητής. Γιατὶ ὁ Λεμονῆς ἔ-
παθε καὶ διδάχτηκε.

ΤΕΛΟΣ

Αίνιγμα

Χτυπώ - χτυπώ
δίχως να σέ πονώ,
μ' αν πάω να χτυπώ
χάθηκες στο λεφτό.
Τί είναι;
Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Από τ' αντίθετα

Από τ' αρχικά των αντιθέτων των ζητούμενων λέξεων να εύρεθι το όνομα ελληνικής νήσου.
1) Κακός. 2) Ξηλώνω. 3) Ταραχή. 4) Αρχή. 5) Νύκτα.

Λεξιγριφος

Ένα γράμμα δένεις
μ' ένα μέρος του κορμιού
και εύθης άμέσως παίρνεις
ποιητή του αρχαίου καιρού.
Α. Ι. ΑΝΔΡΙΝΟΣ

Ερωτήσεις

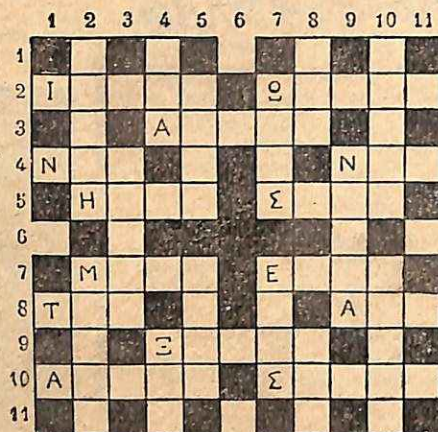
- Ποιά δρη δέν γράφον-
ται;
- Ποιό θηρίο περιέχει
άνθη;
- Ποιό θηρίο άποτελείται
άπό ένα υ;
- Ποιά νήσος λέγει ότι
έγινε;
- Ποιά πόλις λέγει ότι
έδεσε;
- Ποιά φρούτα άποτε-
λούνται άπό ρόδα συνηθι-
σμένα;
- Ποιό φρούτο παραπο-
νείται για το λάδι;
- Ποιά φρούτα μās συνι-
στούν συνεχώς την φυλα-
ρία;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 18ου ΦΥΛΛΟΥ

Αίνιγμα: 'Η πένη.
Ακροστιχίς: "Ομηρος(Ο-
λυμπος, Μαϊάνδρος, 'Ηλίας, Ρό-
δος, Όρις, Σέρραι). Α να-
γοματισμός: ύμνος— δ-
πνος, Μεταμόρφωσις: δ-
ηλος— δόλος— Πόλος— Πόρος.
Και Πόρος— Πόνος— Τόνος—
Τήνος.
Δευτεροστιχίς: Παύλος
(άΠιστος, Σαμψών, Αγγών, 'Ελ-
λας, Γολγοθάς, 'Α Σία) ο Διάδο-
χος.
Κρυπτογραφικόν: Τηλέ-
μαχος, Μαλέας, Στέμμα, τιμή, μα-
λοχος, μήλα, μάχη, ήχος.
Μαγικά λέξεις: Ρόδια
(Σταυρο ΔΙΑΜΑΝΤΗ).
Απορίες: 'Η Κίμωνος, δ-
ταν προσάλλω... ή θήρα, το
Δρέπανον, τον Άλκυον.
Λάθη: 1 Το κόκκινο για να
κοσκινίση, 2 τη μύτη του, 3 δρ-
μήν—έκτύπησε μία μύγα...

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

«ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ»

Οριζοντίως:
2) Όνομασία 'Ελ-
ληνικής κατά την άρ-
χαιότητα χώρας της
Μικράς 'Ασίας — Εί-
ναι άρεστά εις όλους.
3) Μυρίζει πολύ ώ-
ραία. 4) Νότα Εύρω-
παϊκής μουσικής —
Δέν άρνείται ποτέ...
5) Το κύριον πρόσω-
πον ενός μυθιστορή-
ματος, αλλά και ο
παλληκαράς... — 'Α-
θλαστής, άκέραιος. 7)
Το άλφάβητο πού χρη-
σιμοποιείται για την
μετάδοσι των τηλε-
γραφημάτων — Καυ-
γας, αλλά και θεά

των άρχαίων 'Ελλήνων. 8) Λέξις άπό περίφημον Σπαρτιατικήν φρά-
σιν — Ποταμός της 'Ελλάδας. 9) Όπλον το όποιον έφεραν, ύπό δια-
φόρους μορφάς, πάντοτε οι στρατιώται, 10) Ρήμα πού μās θυμίζει
τά... αυτιά — 'Η βάσις της διατροφής μās.

Καθ'έτως: 2) Δέν είναι λανθασμένη — Μās θυμίζει τον πόλε-
μο, αλλά και τις άπόκρηες... 3) Δέχεται τα πλοία όταν έπικρατή
τρικυμία και όταν το λιμάνι είναι μακριά. 4) 'Αριθμητικόν... το
μολύβι, τη χοφτα κλπ. 5) Οι άρχαίοι έπίστευαν ότι κατοικεί στον
Όλυμπο, αλλά οι σύγχρονοι τον βλέπουν στον ούρανό και στην Β.Δ.
Ευρώπη... — Κουνώ. 7) Μέρος του σώματος — Είναι μολυσματική
έστια. 8) 'Αρχαία θεά — Ναυτικόν παράγγελμα. 9) Τα εύρισκόμενα
εις ένα άπό τα τέσσερα σημεία του όρίζοντος, 10) 'Εθνικός εύργέ-
της — Νήσος του δυτικού Αιγαίου.

Α. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Οι μαγικοί αριθμοί

Οι αριθμοί, των οποίων ή
λογική είναι άπλη όσο και
άναμφισβήτητος, έχουν ως
τόσο και τα περίεργά τους.
"Ένας άπ' τους «μαγικούς»
αριθμούς είναι και ο 3367,
ο όποιος όταν πολλαπλασι-
ασθί με το 33 δίδει γινόμε-
νον άποτελούμενον άπό έξη
1 στη σειρά! 'Ο ίδιος άρι-
θμός άν πολλαπλασιασθί
με το άθροισμα του 33+33
(66) μās δίδει γινόμενον
μέ έξη 2! Και άν συνεχώς
αυξάνουμε τον πολλαπλα-
σιαστή κατά 33 (ο πολλα-
πλασιαστές θά μένη πάν-
τα ο ίδιος), θά βρούμε γι-
νόμενα κατά σειράν, άπό έ-
ξη 3, έξη 4, έξη 5 κ. ο. κ.

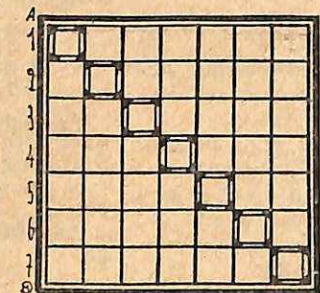
Δηλαδή:

3367 X 33 = 111111
3367 X 66 = 222222
3367 X 99 = 333333
3367 X 132 = 444444
3367 X 165 = 555555
3367 X 198 = 666666
3367 X 231 = 777777
3367 X 264 = 888888
3367 X 297 = 999999

Δέν είναι περίεργο; Για
να πεισθίτε, δέν έχετε πα-
ρά να κάμετε τους πολλα-
πλασιασμούς.

Δ. ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΣ

Δικτυωτόν

Οριζοντίως:

1. Κάτοικος χώρας της
'Ελλάδος.
 2. Θαλασσινός ήρωας της
'Επαναστάσεως του 1821.
 3. Ωραιότητα ελληνική
νήσος.
 4. Όρεινή χώρα της Κεν-
τρικής Ευρώπης μεταξύ Αύ-
στρίας και 'Ιταλλας, περι-
λαμβάνουσα το άκρον άνα-
τολικόν τμήμα των κυρίως
'Αλπεων.
 5. Το άστρο του Βορρά
(... άστήρ).
 6. Όρος της 'Αττικής.
 7. Ακρωτήριο της Στε-
ρεάς 'Ελλάδος.
- Διαγωνίως Α—Β: Χώ-
ρα της Β. 'Αφρικής.

Πήλη ενδυμεία

ΤΟ ΒΙΟΛΙ ΤΟΥ!

'Αργά την νύκτα ξυπνώ ο Μπέ-
μης, κάθεται στο κρεβάτι και φω-
νάει:
— Μπαμπά διψώ!
— Μ' ένοχλείς, πέσε και κοι-
μήσου.
"Επειτα άπό λίγο ο Μπέμης έ-
πανέρχεται:
— Μπαμπά δέν βαστώ πιά! Θέ-
λω ένα ποτήρι νερό.
— "Αν δέν ξανακοιμηθίς, ά-
μέσως θά σηκωθώ να φέρω τη
βέργα, να σε δείρω, άπαντά θυ-
μωμένος ο πατέρας του.
Τότε ο Μπέμης:
— Πολύ καλά μπαμπά! Μιά δ-
μας και θά σηκωθίς να με δείρnis
είναι μία εύκαιρία να μου φέρnis
ένα ποτήρι νερό.

ΤΙ ΣΚΟΤΩΣΕ

— Πήγα στο κυνήγι μία φρεά
μονάχα, είναι όμως πολλά χρόνια
τόρτ.
— Κατάλαβα, κατάλαβα, θά
δυσταρεστήκατε, όπως όλοι οι
πρωτόπτεροι, γιατί δέν σκοτώσατε
τίποτε...
— Με συγχωρείτε! Σκότωσα...
έναν άγροφύλακα.

ΣΟΒΑΡΑ ΑΠΕΙΛΗ!

'Ο ποντικός: Για τε-
λευταία φορά σοο λέγω να
μου άφήσης την ουρά μου.
"Άσε την, γιατί δέν ξέρω τί
θά γίνηί...

ΣΩΣΤΑ

Δάσκαλος: Τί ήταν ο Βαρ-
θάκης;
Μάθητής: "Αγαλμα στον κή-
πο του Μουσείου.

Γνωρίζετε:

1. Ποίος άθλητής έθριάμ-
θευσεν εις τους δρόμους άν-
τοχής κατά τους Όλυμπια-
κούς άγώνες του 1924 (Πα-
ρίσιοι) και του 1928 ('Αμ-
στερνταμ);

2. Σε πόσες περίπου ώρες
διασχίζουν τα έπιβατικά άε-
ροπλάνα την άπόστασι ά-
πό Θεσσαλονίκης εις 'Αθή-
νας;

3. Ποίος Βασιλεύς ήνω-
σεν όλους τους 'Ελληνες
και τους ώδήγησε σ' έναν
άπ' τους μεγαλύτερους θρι-
άμβους πού εγνωρίσεν ως
τώρα ή 'Ιστορία;

4. Ποίος άπό τους Ευρώ-
παίους θαλασσοπόρους πα-
ρέκαμψε πρώτος το άκρω-
τήριο της Καλής 'Ελπίδος
της Ν. 'Αφρικής;

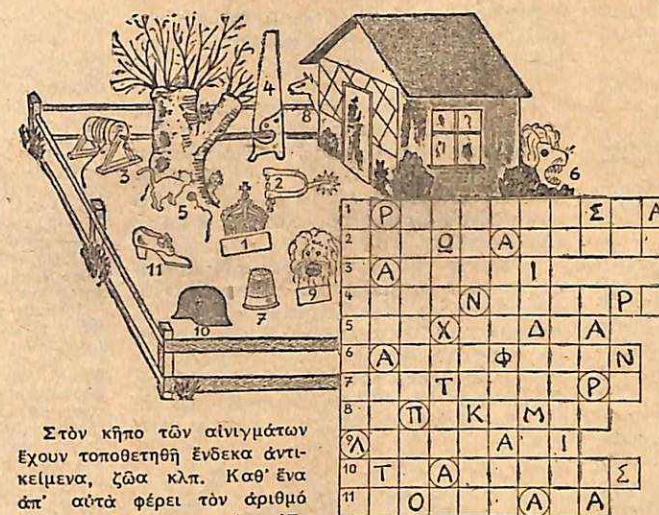
Πτερωτόν γράμμα

Αί κάτωθι ζητούμενα λέ-
ξεις έχουν άπό ένα γράμμα
κοινόν, το πτερωτόν, το ό-
ποιον άπαντάται Ιον εις την
πρώτην λέξιν, 2ον εις την
δευτέραν, 3ον εις την τρίτην
και ο. κ. ε.

1) Όπλον. 2) Τόνος. 3)
Νήσος του Αιγαίου. 4) Βα-
σιλεύς. 5) Πτηνόν.

Π. Ι. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

Στον κήπο των αινιγμάτων
έχουν τοποθετηθί ένδεκα αντί-
κείμενα, ζωα κλπ. Καθ' ένα
άπ' αυτά φέρε τον αριθμό
του και παριστάνει κάτι. 'Ε-
ξαιρετικώς ο αριθμός 5 πα-
ρουσιάζει μία σκηνή: δύο γατάκια
που παίζουν με την κουβαρίστρα.

Το πρόβλημα είναι το εξής: Στα τετράγωνα του σχήματος πού
βρίσκεται στο κάτω δεξιό μέρος του κήπου, πρέπει να τοποθετηθουν
λέξεις σχετικές με τις εικόνες του κήπου. Π. χ. στην πρώτη γραμμή
οριζοντίως (1) θά τοποθετηθί μία λέξις με 11 γράμματα πού θα
είναι ή όνομασία του αντικειμένου ή μία λέξις πού θα έχη στενή ση-
μασία μ' αυτό, δηλ. με την κορώνα (1).

Θέλετε ένα παράδειγμα; "Αν υπήρχε στον κήπο ένα βιβλίο, θα
μπορούσε να γραφί μία άπ' τις έξής λέξεις: βιβλίο, βιβλιοπώλης,
βιβλιοθήκη, άναγνώστης και... και...

"Επειδή ή άσκηση είναι αρκετή δύσκολη, γράψαμε σκορπιστά
2 ή 3 γράμματα άπό κάθε λέξι.

Ζωγραφική

Τοποθετήσατε ένα διαφα-
νές χαρτί επάνω στην εικό-
να. Και έπειτα, έχοντας ύπ-
όψιν τους αριθμούς, χρωμα-
τίσατε τα μέρη της εικόνας
ως έξής:

"Οπου ύπάρχει:
1 με κιτρινοπράσινο,
2 με κόκκινο,
3 με κόκκινο άνοικτό,
4 με μαύρο.

Τα μέρη της εικόνας πού
έχουν 0 θά μείνουν λευκά.
"Εννοείται ότι ή χρωμα-
τιστή εικόνα θά σχηματισθί
στο διαφανές χαρτί.

Κρυπτογραφικόν

12345678 = Ποιητής.
67478 = Νήσος.
15478 = Ποταμός.
458 = Φωτίζει.
234252 = 'Ασιατικ. χώρα.
123478 = Όρος.
535 = Πρόθεσις.

Σ. Κ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ακροστιχίς

Τα άρχικά των κάτωθι
ζητούμενων λέξεων άποτε-
λούν όροσειράν της 'Ελλά-
δος.

1) Πρωτεύουσα ευρωπαϊ-
κού κράτους. 2) Χώρα της
'Ασίας. 3) Κράτος της Β.
Ευρώπης. 4) Νήσος του Αι-
γαίου, ιερά κατά την άρ-
χαίότητα. 5) Κράτος της Δ.
Ευρώπης. 6) Πόλις της Πε-
λοποννήσου.

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Μαγική εικόνα

— Μπαμπά, Νιόνια, Πέτρο,
θά πάμε να κάνουμε;
— Μά τί να κάνουμε, επί
τέλους;
— Σας το είπα!

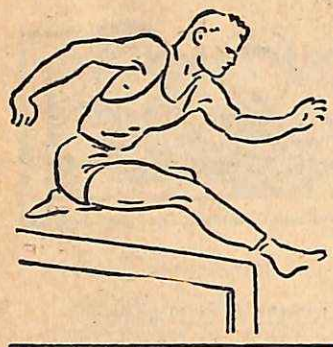
Ν. Κ. ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 18ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρολέξον: 1 Νεο-
λαία—Μεταξάς 2 ΕΑ—ας—Λαν-
—ΕΤ', 3 αϊς—ΕΟΣ ('ΕΛΛ. 'Ο-
ρειθ. Σύνδεσμος), 4 δς—Σύρος
τε, 5 "Εσσην—ών—Σατήρ, 6 Α.
Ε.—Π. Π., 7 Ρήνος—σπανέ, 8
στάρι—παλτό, 9 λά—μή—σε—
τα, 10 σματάς, 11 σταμάτα—ό-
ράματα. Καθέτως 1 νεωτερισμός,
2 ΕΑ, 3 Αδελφία, 4 λά—σε—
'Ηρα, 5 Αία—νάνι—σά, 6 'Ισις
—ΕΟ—μάτ, 7 Εώα—σχήμα, 8
ροή, 9 Ε.Ο.Ν.—αστό, 10 έλος
—ΠΠ—έαρ, 11 τας—ΣΠΑΠ—σά,
12 άν—τφ—ναί, 13 πετρέλαια,
14 ές, 15 σταυροφορία.

Δικτυωτόν: 1 Παλαιόν, 2
'Αλέκτωρ, 3 'Απόλλων, 4 Στα-
ρος, 5 Κιβωτός, 6 Μακεδόν, 7
βιβλίον. Α—Β: Πλούτων, Γ—Δ:
Βαδύλων.

"Ο σταυρός: Όριζοντίως 1
Παριστερά, 2 έσω—ΥΙ, 3 άρ-
σας, 4 γά—ρακι, 5 άστυνοία.
Καθέτως 1 Πράγα, 2 Ρας, 3 ρέ,
4 έσ—εθ, 5 Σδ, 6 ρθ, 7 Σάι,
8 ρούκι, 9 αίτια.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

του 23ου Υποτομέως κατήλθεν εις τον άγωνα με όκτω μόνον παίκτας έναντι ένδεκα της αντίπαλου της.

ΚΙΛΚΙΣ.— Συνητήθησαν δις εις φιλικόν άγωνα προπονήσεως αί ποδοσφαιρικών ομάδες της Υποδιοικήσεως Άξιου μετά της ομάδος της Φαλαγγος Ευζώνων με τέρματα 4—1 κατά την πρώτην συνάντησιν και 4—2 κατά την δευτέραν τοιαύτην.

— Κατά την συνάντησιν των ποδοσφαιρικών ομάδων του λόχου Γοργόπης μετά της ομάδος του λόχου Εύρωπου νικήτρια άνεδείχθη ή πρώτη με τέρματα 4—0.

— Η ποδοσφαιρική δμάς του λόχου Εύρωπου, έξ άλλου, ένίκησε τήν ομάδα του λόχου Τούμπας με τέρματα 4—0.

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης).— Την 21 παρελθόντος μηνός έτελέσθη εις την έδραν της Περιφερειακής Διοικήσεως Ασσηθίου Άγιον Νικόλαον ό άγών άνωμάλου δρόμου Α' Κατηγορίας Φαλαγγιτών μεταξύ των Σχηματισμών αυτής με τ' άκόλουθα αποτελέσματα.

Α') Άγών άτομικός: 1) Κασάνης Δημήτριος 18' 5/10 Σητείας, 2) Μεραμβελιωτάκης Ιωάν. 18' 20" Σητείας, 3) Κλώντζας Κωνσ. 18.25" Κρητσάς, 4) Κατσούλης Άλ. 18.45" Σητείας, 5) Μηλάκης 19' Άγ. Νικολάου, 6) Συμεάκης Ιωάν. 19' 15" Κρητσάς.

Β') Όμαδικός άγών: 1η) Όμάς Σητείας, βαθμοί 29. 2α) Όμάς Άγίου Νικολάου, βαθμοί 26.

Μετά την τέλεισιν των άγώνων έγινεν ή άπονομή των βραβείων.

ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Ένα από τά μέσα πού διαθέτει ή Ε.Ο.Ν. γιά νά δημιουργήσιν τά σώματα των παιδιών μας καλοφτιαγμένα, σκληραγωγημένα και δυνατά, είναι οι εκδρομές.

Και δέν συντελουν οι εκδρομές μονάχα στη βελτίωσι τοσ σωματικού τύπου των παιδιών μας, μά πλουτίζουν και την ψυχή τους με άρετές.

Με τίς εκδρομές τά παιδιά μας γίνονται άλύγιστα στη θέλησι, γιατί στίς εκδρομές πολλές φορές καταβάλλουν προσπάθεια κι επίμονη γιά νά νικήσουν τίς φυσικές δυνάμεις, πού αντίδρουν στούς σκοπούς της εκδρομής ή γιά νά νικήσουν την άδελιότητά τους, τη δειλία τους και γενικά την άνημπορία τους μπροστά σ' όλη τη δύναμι πού τούς ζώνει.

Στήν εκδρομή τά παιδιά μας μαθαίνουν νά είναι προσεκτικά, νά υπολογίζουν μόνα τους λογικά τίς δυνάμεις τους και νά μνή τίς ξεπερνούν. Μαθαίνουν νά λαβαίνουν διάφορες προφυλάξεις άπέναντι στον κίνδυνο και νά τον προσβλέπουν.

Στίς εκδρομές τά παιδιά μας μαθαίνουν νά είναι καρτερικά στίς δοκιμασίες, γιατί είναι πιθανόν νά συμβή κάποτε νά χάσουν τό δρό-

μο, νά κουρασθούν, ή νά μείνουν χωρίς ψωμί και χωρίς νερό. Έκεί θά εκτιμήσουν τίς σωματικές τους και τίς ψυχικές τους Ικανότητες και θ' άποκτήσουν αύτοσυνείδησι, θά δούν πώς υπάρχουν άλλα παιδιά πιο γερά, πιο σβέλτα, πιο γρήγορα και με μεγαλύτερη από αυτά άντοχή και θά αποβάλλουν την υπερβολική τους αίστοπεοίσησι.

Και τ' άνάποδο. Τά δειλά παιδιά, τά συνεσταλμένα, πού έχουν γιά τον εαυτό τους ταπεινή ιδέα, θά ίδούν πώς έχουν δυνάμεις και Ικανότητες πού πρώτα δέν ήξεραν πώς τίς είχαν κι' έτσι θά κερδίσουν αύτοσεβασμό και αύτοπεποίθησι.

Στίς εκδρομές τά παιδιά μας θά καλλιεργήσουν την τάσι νά χρησιμοποιούν τίς Ικανότητές τους γιά την έξυπνήρησι τοσ συνόλου.

Μερικά παιδιά θά στήσουν αντίσκηνα, άλλα θά κουβαλουν νερό, άλλα θά τρέχουν νά φέρουν εύλα κι' άλλα θά μαγειρεύουν.

Στίς εκδρομές θά συνήθισουν στην αύτοθυσία και στην αύθόρμητη αύταπάρνησι. Θά φορτωθούν πρόθυμα τά σακκίδια των άδυνάτων, θά μοιραστούν τό ψωμί τους με τούς συναγωνιστές των, θά βοηθήσουν τούς άμνητους και άδύνατους σέ δύσκολα περάσματα και σκαρφαλώματα και θά προσφέρουν σέ ραγδαία βροχή τό μοναδικό τους άντίσκηνο.

Έτσι στά παιδιά θά γίνη συνείδησι ή άλληλεξάρτησι και θά δεθούν άγνά και Ισχυρά μεταξύ τους.

Στίς εκδρομές θ' άποκτήσουν και τό συναίσθημα της εύθύνης, πού είναι ή βάση κάθε λευτεριάς.

Ένας Φαλαγγίτης ποτέ δέν θά κρύψη την κόυρασί του πριν ξεκινήσιν ή ομάδα του, ή θά προσέξιν νά μνή τραυματισθή, γιατί θά βραδυπορήσιν και θά ανάγκασιν και τούς άλλους νά χάσομερήσουν ή νά τόν στείλουν πίσω με συνοδεία.

Θά νοιώσουν επίσης την άπόλαυσι πού δίνει στον γερό άνθρωπο τό έδωμα της δραστηριότητός του και θά μάθουν νά βρίσκουν τη χαρά στη δουλειά. Έτσι οι εκδρομές θά βοηθήσουν τούς νέους νά λυτρωθούν από τίς μικρόχαρες και ψυχοφθόρες συνήθειες.

Σπούδα είναι επίσης ή επίδρασις των εκδρομών στο συναίσθημα. Η τέφρι, ή ευχαρίστησι και ή χαρά ζωγραφίζονται στά πρόσωπα των παιδιών. Αίτια της χαράς αυτής είναι ή ευχαρίστησι πού προέρχεται από την έναλλαγή των τοπίων και την ωραιότητα της φύσεως, ή αύξηση της ζωικής ένεργειας και ή άπόδοσι των παιδιών στη φύσι.

Τέλος στίς εκδρομές τά παιδιά μας πού διψούν και λαχταρούν νά γνωρίσουν με όλα, θά γνωρίσουν και θά λατρεύουν τό χωμα τους, τό χωμα τό ελληνικό, πού ποτίστηκε με αίμα γιά νά ζήσομε έμεις ελεύθεροι.

Γιά τούτο τελειώνοντας αίσθανομαι την άνάγκη νά εκφράσω την εύγνωμοσύνη μου στον Άρχηγό μας, τον Ιωάννη Μεταξά, πού μάς έδωσε την εύκαιρία με την Ε.Ο.Ν. νά δηγήσομε τίς φάλαγγες των παιδιών μας στο ύπαιθρο, στην ύγεια και τη χαρά.

Α. Μ. ΜΠΕΡΚΕΤΗΣ

Δρομείς της 201ης Φάλαγγος Ε.Ο.Ν. Καρδίτης κατά τούς άγώνας άνωμάλου δρόμου 5000 μέτρων.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οι Σχηματισμοί Πρωτεύουσας

Εισαγωγή

Εις την μεγάλην αίθουσαν των τελετών του Πανεπιστημίου έγένητο τελετή επί τη έορτή των Τριών Ίεραρχών, παρουσία της Α.Μ. του Βασιλέως, της Α.Β.Υ. του Διαδόχου, του Άρχηγού και των μελών της Κυβερνήσεως, εις ήν παρέστησαν επίσης αί Άρχαι της πόλεως, ή Σύγκλητος και οί καθηγηταί του Πανεπιστημίου, καθώς και πλήθος κόσμου, ίδια δέ φαλαγγιτών-φοιτητών, έκ μέρους των οποίων ή εισοδος και έξοδος των επίσημων έγένητο δεκτη διά θερμότητων έκδηλώσεων ένθουςιασμού. Εις τούς έπισήμους απέδωσαν τιμάς λόχοι της Υποδιοικήσεως Πανεπιστημίου παρατεταμένοι πρό των προπυλαίων και έντός της αίθουσας.

Μετά την προσφώνησιν του Πρυτάνεως κ. Φωτεινού ό καθηγητής κ. Άντωνιάδης εξέδωσαν τον πανηγυρικό της ημέρας. Τέλος ή χορωδία της Ριζαρείου Σχολής έψαλε τό τροπάριον των Τριών Ίεραρχών και τό Πολυχρόνιον.

— Ο Διευθυντής του Υγειονομικού της Δ.Α.Σ., συνεχίζων τά μαθήματά του πρὸς τά μέλη του Υγειονομικού Τμήματος της Υποδιοικήσεως Παντείου, ώμίλησε την προπαρελθοῦσαν Πέμπτην περί της χρησιμότητος και των σκοπών της υγιεινής. Προσέτι περιέγραψεν έν συντόμῳ την ανατομικήν κατασκευήν και την φυσιολογικήν λειτουργίαν του ανθρώπινου οργανισμού.

— Εις γενικήν συγκέντρωσιν των καλλιτεχνικών τμημάτων της Υποδιοικήσεως μας, ή όποια έγένητο την 2 τρέχ. εις τό έντευκτήριον της Δ.Α.Σ., ώμίλησεν ό Διευθυντής του Καλλιτεχνικού Τμήματος της Υποδιοικήσεως Πανεπιστημίου με θέμα: «Η μουσική στά σπάργανά της». Ο ώμιλητής εξέθεσε την εμφάνισιν της μουσικής εις τούς λαούς της αρχαιότητος και την έξαιρετικήν καλλιέργειαν αυτής υπό των αρχαίων Έλλήνων.

— Την 31ην παρελθ. μηνός εις την έβδομαδιαίαν συγκέντρωσιν άπάσης της δυνάμεως της Υποδιοικήσεως Άνωτέρων Σχολών ώμίλησεν ό Ιατρός κ. Χόρτης περί φυματίσεως, άναπτύξας τον τρόπον της μεταδόσεως της νόσου και τά προληπτικά μέτρα, τά όποια δέν νά λαμβάνονται. Έξήρε δέ Ιδιαίτερώς τά διοικητικά και νομοθετικά μέτρα της Έθνικής Κυβερνήσεως ύπέρ της καταπολεμήσεως της έπαράτου ταύτης νόσου.

Εισαγωγή

Τό ίδρυμα της «Φανέλλας του Στρατιώτου», υπό την έπίτιμον προεδρίαν της Α.Β.Υ. της Πριγκηπίσεως Διαδόχου, έστειλε θερμότην εύχαριστήριον έπιστολήν εις την Διοικήτριαν και τάς Φαλαγγίτισσας της Δ.Α.Σ.Θ. γιά

τά ζεστά γάντια πού έπλεξαν και έστειλαν στούς Άκρίτας μας.

Έξεδόθη τό β' τεύχος του «Δελτίου Κινήσεως» της Δ.Α.Σ.Θ. του μηνός Φεβρουαρίου, ή ύλη του είναι πλουσιωτέρα του πρώτου, από τάς εργασίας δέ πού συνεχώς οι Φαλαγγίτισσες στέλλουν έλπίζομε νά έξελιχθή άκόμα περισσότερο.

Τά αποτελέσματα του α' διαγωνισμού της Δ.Α.Σ.Θ. άνεκοινώθησαν. Οί μελέτες έν όλῳ ήσαν τριάντα μία (31), έκ των όποιων 15 του Πανεπιστημίου, 3 της Παντείου, 3 της Α.Σ.Ο.Ε.Ε., 6 του λόχου Ψυχικού, 3 του λόχου Πειραιώς και 1 της ομάδος της Γυμναστικής Άκαδημίας.

Όλες πλούσιες εις περιεχόμενον και ώραία γραμμένες, έφεραν εις δύσκολον θέσιν την κριτική έπιτροπή.

Την έβδομάδα αυτήν εις τάς συγκεντρώσεις των Σχολών άνεπτύχθησαν τά θέματα: «Περί Θρησκείας» και «Περί Οικογενείας».

Ότῳ έτελείωσεν ή άνάπτυξις των βασικών αρχών επί των όποιων στηρίζεται τό Κράτος της 4ης Αυγούστου.

Επίσης άνεπτύχθη με μεγάλην έπιτυχίαν ή όμιλία: «Περί Έθνικού καλλιτεχνικού συναίσθηματος».

Την παρελθοῦσαν Παρασκευή διωργανώθη ψυχαγωγία στον «Όικον Φοιτητρίας» υπό της Προέδρου του Συμβουλίου Κας Λέλας Ι. Μεταξά. Οι Φαλαγγίτισσες του Όίκου συγκινημένες εύχαρίστησαν την Καν Πρόεδρο γιά τό μεγάλο ένδιαφέρον πού δείχνει πάντα γι' αυτές.

Διά την 25ην Μαρτίου ή Δ.Α.Σ.Θ. προκήρυσσε διαγωνισμόν με θέμα: «Ηρωες της Ηρωίδας της Έλληνικής Έπαναστάσεως», την βιογραφίαν των ή ώρισμένα γεγονότα. Η μελέτη νά ή είναί άκτενής, νά περιέχεται δηλαδή εις ένα περίπου φύλλον διαγωνισμού.

Οί μελέτες θά σταλούν μέχρι την 10ην Μαρτίου στο ΙΙΙ Γραφείο.

Την παρελθοῦσαν Κυριακήν έγένητο εκδρομή στην Μονή Κλειστών. Παρ' όλο πού είναι άρκετή ή πορεία, στην εκδρομή έλαβε μέρος μεγάλος αριθμός Φαλαγγιτισσών. Αυτό δείχνει πώς οι Φαλαγγίτισσες άγαποῦν τίς εκδρομές και ότι την Άνοιξιν θά μπόρσωμεν νά κάωμεν περισσότερες και μεγαλύτερες άπ' αυτές.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Λόχος έξ 150 Φαλαγγιτισσών του Άμαλίου έξέδραμε την προπαρελθοῦσαν Κυριακήν 28 Ιανουαρίου εις Βούλαν. Αί Φαλαγγίτισσαι έπέσκεψθησαν τά παιδικαία του Πατριωτικού Ίδρύματος, εις τά όποια προσέφεραν γλυκίσματα και καραμέλλες. Η χορωδία του λόχου σκόρπισε την χαρά παντού με τά τραγούδια της και τά ποιήματά.

Τό άπόγευμα έπηκολούθησε ψυχαγωγία και παιγνίδια καθ' ομάδας και

όμιλία υπό της άρχηγού της εκδρομής.

Την 30ην Ιανουαρίου έγινε τό μεγάλο Συμβούλιον Τομεαρχών και Υποτομεαρχών εις τό Κέντρον της Έκπαίδευσως.

Τό Συμβούλιον παρηκολούθησεν ή Περιφερ. Διοικήτρια Πρωτεύουσας.

Όραιότητα ύπηρεξεν ή τελετή της άπονομής των Νοσοκομειακών Διπλωμάτων υπό της Περιφερ. Διοικητρίας. Αί άπόφοροι Φαλαγγίτισσαι με μεγάλην συγκίνησιν έλαβον ταῦτα, ένθουςιασμένοι πού άνελάμβανον ένα τόσον εύγενές καθήκον.

Επίσης έγινεν ή άπονομή των βραβείων υπό της Διευθυντοῦ του ΙΙΙ Γραφείου εις τάς συμμετασχούσας του διαγωνισμού πού είχε προκηρύξει ή Διεύθυνσις του Τύπου διά την συγγραφήν διηγήματος έπ' εύκαιρία των έορτών των Χριστουγέννων και Νέου Έτους.

Τό κουκλοθέατρον έδωσε δύο παραστάσεις την λήξασαν έβδομάδα, την μίαν εις την Α.Ε.Κ. και την άλλην εις τό «Πάλλαξ» Πειραιώς με ώραίατά έργα.

Πλουσιώτατον είναι τό πρόγραμμα της Ραδιοφωνίας.

Εις τάς τέσσαρας Υποδιοικήσεις ή κίνησι είναι ζωηροτάτη. Άπαντες οι Υποτομείς παρακολουθοῦν τακτικώτατα τά καθωρισμένα μαθήματα, κάνουν πολλές εκδρομές εκπαιδευτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρος, παρακολουθοῦν μαθήματα νοσοκομειακά, παθητικής άεραμύνης και υγιεινής.

Τμήματα του 5ου και 5β' Υποτομέως παρηκολούθησαν σεμνότερα την κηδείαν της Α.Β.Υ. Πρίγκηπος Χριστοφόρου, ό δέ 1ος και 2ος Υποτομείς έξέδραμον εις Χαλκίδα, όπου έτυχον λαμπράς υποδοχής υπό της Διοικητρίας Χαλκίδος. Εις την Χαλκίδα έπεσκέψθησαν τό Ιστορικόν φρούριον, όπου και έγινεν όμιλία διά τον πορθμόν του Εύριπου. Άξιοθαύμαστος είναι ή χειρονομία Φαλαγγιτισσών και Σκαπανισσών του 16ου Υποτομέως, αί όποιαι προσέφεραν 1000 δραχμάς ύπέρ των μαθητικών συσσιτίων. 50 Φαλαγγίτισσαι έλαβον μέρος εις την έορτήν της θεμελιώσεως των έργων του άποχευτικού άγωγού.

Μεγάλη έπιτυχία έσημείωσεν ή παράστασις ή δοθείσα εις τό Δημοτικόν θέατρον Πειραιώς του έξαιρετικού ώραιου παιδικού έργου «Η πενταμορφη και οι 7 νάνοι». Εις τό έργον έλαβον μέρος Φαλαγγίτισσαι και Σκαπανισσαι του 10ου Υποτομέως της Υ.Θ.Π. Την παράστασιν παρηκολούθησεν ή Περιφ. Διοικήτρια Πρωτεύουσας, ό Υπασιπιστής του Κ.Ε.Ν. και άλλοι βαθμοφόροι.

Μεγάλη χαρά έκδροπισαν αί Φαλαγγίτισσαι του 1ου Υποτομέως της Υ.Θ.Π. με διάφορα ώραίατά τραγούδια και ποιήματα εις τούς ύποτρόφους του Χατζήκυριακείου Όρφανοτροφείου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΡΡΕΝΩΝ
ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Είς δ' αλλους τούς σχηματισμούς της Π. Δ. Α. 'Αττικοβοιωτίας ήρχισεν έντατική στρατιωτική προπαίδευσίς, καθώς και στελέχως της δήλης έντεταγμένης δυνάμεως. Προς τόν σκοπόν τούτον ο Περιφερειακός Διοικητής, συνοδευόμενος υπό τού Διοικητού 'Υποδιοικήσεως Έλευσίνας και Μεγάρων, και ο Α' επίτελης μέτα τού Διοικητού 'Υποδιοικήσεως Θηβών, επέθεώρσαν άπαντας τούς σχηματισμούς τών ως άνω 'Υποδιοικήσεων, δώσαντες τάς καταλλήλους άδηγίας διά τήν στελέχωσιν τών τμημάτων και έπιμελήντες ιδιαιτέρως τήν στρατιωτικήν προπαίδευσιν. 'Ηδη έπερατώθη ή έντασις και στελέχως της 'Υπ' ασεως Θηβών. Προς τούτο, έπίσης, ο Α' επίτελης έπεσκέφθη άπαντας τούς σχηματισμούς της Περιφέρειας Θηβών.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΔΡΑΜΑ.— Κατά τάς τακτικές συγκεντρώσεις τών μελών της Ε. Ο. Ν. Δράμας εγένετο θεωρητική και πρακτική εκπαίδευσίς επί τη βάσει τού καταρτισθέντος Προγράμματος 'Εκπαιδεύσεως Βαθμοφόρων, ύποψηφίων βαθμοφόρων, Φαλαγγιτών και Σκαπανέων.

'Υπό τού Φαλαγγίτου τού Σχηματισμού Ε. Ο. Ν. Βώλακος 'Υποδιοικήσεως Κάτω Νευροκοπίου Ραδίου Νικολάου έδωρήσαν εις τήν Ε. Ο. Ν. Βώλακος μία πολυτελής βιβλιοθήκη και είδη γραφείου.

'Οαούτως ο κ. Κωνσταντίνος Τάντος, ιδιοκτήτης πλυντηρίου αυτοκινήτων έν τη πόλει της Δράμας διέθεσε τάς εισπράξεις δύο ήμερών ύπερ της Ε. Ο. Ν. της πόλεως μας.

Συνεχίζονται μέ έπιτυχίαν τά μαθήματα-εξιδιοικητών και της Χορδίας 'Υποδιοικήσεως Δράμας έν τώ 'Οίκο Φαλαγγίτου', ως και τά μαθήματα της Φιλαρμονικής τών τμημάτων Δράμας, Δοξάτου, Προσωπιάνης, Χωριστής και Πετρούσας.

ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ.— Δι' ήμερησίας Διαταγής της 'Υποδ' ασεως έπληρώσαν ο επίτελης τού ΙΙΙ Γραφείου Μιχ. Σωτηρίου και οι Φαλαγγίται Τοπολίκας, Πιτυκιάς και Βακαρότης, διότι, παρά τώ δριμύ ψύχοσ όπερ έπικράτει, κατέβαλον έξαιρετικά προσπαθείας, μεθ' ομάδος παρεπιδημούντων έξ 'Αθηνών Φαλαγγιτών, προς κατάσθεσιν έκραγείσης πυρκαϊδας.

'Ηρχισαν τά πρωτοδουλία τού τετάρτου τού Ι Τάγματος 'Εμμανουήλδου οργανωμένα έλευθερά μαθήματα ευρωπαϊκής μουσικής διά τούς Φαλαγγίτας, συνεχίζονται δέ μετά μεγάλης έπιτυχίας. 'Επιζητείται ότι έντός έλαχίστου χρόνου τ' αποτελέσται τή έργασίς ταύτης θά γίνωσιν αισιόθιτα.

Τήν 22αν παρελθόντος ήρχισε λειτουργούσα παρά τη 'Υποδ' ασει σχολή βαθμοφόρων, της οποίας τά μαθήματα θέλουσι παρακολουθήσει πάντες οι βαθμοφόροι άπό τού λοχίτου. Κατά τήν ένάρξιν ώμίλησεν ο 'Υποδ' ασης κ. Παπασπύρου, έφ' εξής δέ θέλουσι διδάξει οι επίτελεις κ. κ. Σωτηρίου, Δηματάκης και Νάκτας και οι Δ' αται τών Φαλαγγιτών. Τό πρόγραμμα ταύτης περιλαμβάνει Πολιτικήν Διαφώτισιν, 'Οργανισμόν 'Εσωτερικής 'Υπηρεσίας κ. ά.

'Εντατικα συνεχίζονται αι προετοιμασίαι διά τήν ένάρξιν σειράς είκοσιέντες διαλέξεων κατά Κυριακάς, δοθησόμενων υπό τών συνεργατών της Ε. Ο. Ν. διαφωτιστικού περιεχομένου. Τήν ένάρξιν θέλει κάμει ο Σεβασμιότατος Σιδηροκάστρου κ. Βασιλείας, Πρόεδρος τών Συνεργατών, μέ θέμα ήθικού περιεχομένου.

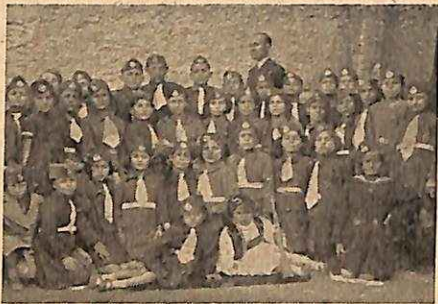
ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ (Χαλκιδικής). — Κατά τών παρελθόντων ήμέρων, έκτός τών τακτικών μαθημάτων, ως τό δριμύτης της 'Εκπαιδεύσεως, εγένετο και ώμίλια προς τούς Φαλαγγίτας και Σκαπανείς υπό άνωτέρων Βαθμοφόρων της Ε. Ο. Ν. και λοιπών συνεργατών επί θεμάτων έθνικού και κοινωνικού περιεχομένου.

Παραλλήλως έσυνεχίσθησαν αι άθλητικοί προπονήσεις και αι έκδρομοι ως και ο άνελλιπής έκκλησιασμός. 'Εξακολουθούν έπίσης τά μαθήματα τών βαθμοφόρων και ή εκπαίδευσίς τών τραυματιοφορέων.

Οι κατώτεροι βαθμοφόροι άσκούνται συστηματικώς εις τήν έκτέλεσιν στρατιωτικών κινήσεων τών Τμημάτων τών υπό τήν έπιθεψιν τών άνωτέρων τών.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.— Μέ τό άρξάμενον νέον έτος, νέα ζωή και έντατική δράσις παρατηρείται εις τούς σχηματισμούς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Καστοριάς.

Όύτω κατά τό διάστημα τού παρελθόντος μηνός εις τάς Φαλαγγας 164, 166, εις τό τάγμα Βογατσικού, τόν λόγον Λαχανοκήπων, εις τήν ομάδα Μηλίτσας, τόν λόγον 'Ασπροκλίσιας, τό τάγμα Βασιλειάδης και τό τάγμα Μακροχωρίου, εγένετο διαλέξεις έθνικού περιεχομένου, μαθήματα άσπυγελίας, ώδικής διά τόν καταρτισμόν χορωδίας και άνάυσις τού κεφαλαίου 'Μοιάδες 'Οργανώσεως' έκ τού κα-

'Ακρίται Σκαπανείς τού Ιου Τάγματος Ε.Ο.Ν. Σιδηροκάστρου.

νοισμού. 'Εξ άλλου εις τήν 166 Φαλαγγα καταρτίσθησαν συνεργεία χειροτεχνίας, τά όποία θά συμμετάσχουν δι' έργων τών εις τήν κατά Μάρτιον γεννησόμενην εις 'Αθήνας 'Εκθεσιν Λαϊκής Τέχνης, τήν όποιαν οργανώνει ή Ε. Ο. Ν.

— 'Ομάς Θηλέων της 'Υποδιοικήσεως Καστοριάς διενήργησε βοηθούμενη και υπό άρρένων συναγωνιστών λίαν έπιτυχώς, έρανον ύπερ τών μαθητικών συσσιτίων.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ.— Οι Σχηματισμοί της Διοικήσεως παρουσίασαν λίαν ικανοποιητικήν κίνησιν άπό πάσης άπόψεως. Αι συγκεντρώσεις τών εγένετο τακτικώτατα εις δ' αλλους τούς Σχηματισμούς κατά τάς όποιās άλλοτε μέν εγένετο ώμίλια και διαλέξεις συμφώνως προς τό μηνιαίον πρόγραμμα της Διοικήσεως, άλλοτε δέ άσκήσεις στρατ. προπαίδευσως τών μελών, ποικιλλόμεναι διά άθλητικών αγωνισμάτων και άθλοποιδιών. 'Επίσης εις τάς τελευταίας ταύτας συγκεντρώσεις τών Σχηματισμών διδάσκονται και άπαντες οι 'Ελληνικοί και τοπικοί χοροί.

'Εκτός τούτων άπαντες οι Σχηματισμοί κατόπιν διαταγής της Διοικήσεως τά μέγιστα συμβάλλουν εις τό έργον τών τοπικών απογραφικών έπιτροπών της Γεωργικής 'Απογραφής. 'Εκ παραλλήλων Σχηματισμοί τινές άνέλαβον τήν πρωτοβουλίαν έράνων ύπερ τών πλημυροπαθών της Λακωνίας. 'Απαντες οι Σχηματισμοί και όποι τά μέσα έπιτρέπουν έτοιμάζονται διά τήν 'Εκθεσιν της Λαϊκής τέχνης μέ διάφορα έργα.

ΓΥΘΕΙΟΝ.— 'Η 'Υποδιοικήσις Ε. Ο. Ν. Γυθείου προσέφερεν ύπερ τών μαθητικών συσσιτίων της πόλεως δραχμάς (5.208) πέντε χιλιάδας διακοσίας οκτώ. Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Γυθείου, 'Επίτιμος Πρόεδρος της 'Επιτροπής τών μαθητικών συσσιτίων, συνεχάρη τών 'Υποδιοικητήν Γυθείου διά τήν εύγενή ταύτην προσφοράν. Φαλαγγίται της 83ης Φαλαγγος Γυθείου έφύτευσαν εις τό προσάυλιον τού Γυμνασίου τής πόλεως περί τούς έκτατον εύκαλόπτους άποσπασμένους τά συχαρητήρια τού κ. Γυμνασιάρχου και τών κ. κ. Καληγιάντων. Τήν 21ην παρελθόντος έδόθη συναυλία οργανωθείσα υπό της Δ' ασεως τού Μουσικού Τμήματος Γυθείου μέ πρόγραμμα ποικίλον.

ΠΑΠΑΔΙΑΝΙΚΑ.— Είς συγκέντρωσιν τού Σχηματισμού Παπαδιανικών ώμίλησεν ο 'Ο-

μαδάρχης τού Σχηματισμού 'Επ' ας της προσωπικής έργασίας και τών όφελών έκ ταύτης και περί τού ότι οι Φαλαγγίται πρέπει νά δίδουν τό παράδειγμα και νά είναι πρωτοπόροι εις κοινωφελή έργα.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΒΟΙΩΝ.— Είς 'συγκέντρωσιν της Τετταρχίας Νεαπόλεως-Βοιών εγένετο εκμάθησις σημάτων Μόρας ('Ελληνικών άλάφ-όητων, χρόνος μεταδόσεως, θέσις και σταθμοί). 'Υπό της Τετταρχίας εγένετο ήμερησία εκπαιδευτική έκδρομή εις θέσιν 'Αμμιότα Παλαϊοκάστρου, ένθα παρασκευάσθη ύφ' έκάστης 'Ομάδος κεχωρισμένως συσσίτιον. Κατά τήν διάρκειαν της έκδρομής εγένετο διάφορα παιχνίδια διαγωνιστικά και ψυχαγωγικά, έθνικοί χοροί και έθνικά άσματα. 'Επίσης εγένετο και έτέρα εκπαιδευτική έκδρομή τού 'Ορειβατικού τμήματος της Τετταρχίας εις θέσιν Παραδεισίου, ένθα εγένετο και πάλιν υπό τών ίδιων Φαλαγγιτών παρασκευή συσσιτίου. 'Η έκδρομή αυτή άφ' ης τάς καλλιτέρας τών έντυπώσεων εις τούς συμμετασχόντας Φαλαγγίτας.

ΦΑΡΑΚΑΟ - ΒΟΙΩΝ.— Σκαπανείς και Σκαπάνισσαι τού Σχηματισμού τούτου μέ επί κεφαλής τήν Διδασκάλισσαν Μαροέλλου προέβησαν εις τήν φύτευσιν κρομμύων εις τόν Σχολικόν τούς κήπον.

ΛΑΧΙΟΝ - ΒΟΙΩΝ.— Είς συγκέντρωσιν τού Σχηματισμού Λαχίου-Βοιών ώμίλησεν ή διδασκάλισσα Καραμούδη μέ θέμα «ΑΙ πρώται βοήθειαι».

ΓΚΟΡΤΣΑ.— Παρουσιασθέντες εις τόν Διοικητήν Ιίας Τετταρχίας Ε. Ο. Ν. Γκορτσάς οι 'Αδελφοί Σεφερλή παρεχώρησαν δωρεάν οίχημά τους προς στεγάσιν τών Γραφείων της Τετταρχίας. 'Ο Διοικητής της Τετταρχίας άφ' ενός και ο κ. Περ. Διοικητής ως και ο Γενικός 'Επίτιμος συνεχάρησαν αυτούς διά τήν εύγενή ταύτην προσφοράν τών. 'Εκτός τούτων παρουσίασθησα έπίσης εις τόν Διοικητήν της Τετταρχίας Γκορτσάς ή κυρία Ευγενία Κομα Γεωργιότση έδώρησε μίαν σημαίν πλήρη, μίαν σάλπιγγα και μίαν στολήν Φαλαγγίτου διά τόν Σχηματισμόν της Ιδιαιτέρας της Πατρίδος Ζουπλίνης. Οι Διοικηταί τών Σχηματισμών, ο Περ. Διοικητής και Γενικός 'Επίτιμος συνεχάρησαν αυτήν διά τήν εύγενή πράξιν της.

ΛΙΓΙΟΝ.— 'Η 'Υποδιοικήσις 'Εθν. 'Οργανώσεως Νεολαίας Αιγίου εδύς μετά τήν εγκατάστασιν της εις τό νέον κτίριον επί της όδοσ Μητροπόλεως ήρχισεν έντατικήν κίνησιν και δράσιν.

Μετά τήν διοργάνωσιν τών έπιτελικών γραφείων και τήν άνάθεσιν της διευθύνσεως τούτον εις τά κατάλληλα προς τούτο πρόσωπα και τήν δημιουργίαν τριών πλήρων Φαλαγγών, ήρχισε και ή στρατιωτική προπαίδευσίς τών 1.500 Φαλαγγιτών και Σκαπανέων που αποτελούν σήμερα τήν δύναμιν της 'Υποδιοικήσεως.

Ταύχρονα μέ τήν στρατιωτικήν και άθλητικήν εκπαίδευσιν τών μελών ήρχισε και ή άνά τά χωρία της έπαρχίας μας έξόρμησις τού τμήματος διαφωτίσεως της 'Υποδιοικήσεως. Είς Βαλιμήτικα και Τεμένη οι νέοι και αι νέαι έσπευσαν άθρόως νά προσέλθουν εις τάς Φαλαγγας της Ε. Ο. Ν. Ιδρυθέντων εις τάς έκτός τών ύπαρχόντων τμημάτων 'Αρρένων και Θηλέων εις τάς ως άνω Κοινότητες.

'Επίσης και εις όλα τά όπόλοια χωρία της έπαρχίας παρατηρείται μία τεραστίη προσπαθεια και εύγενής άμικλα προς δράσιν. Πρό ήμερών εις τό κέντρον της Ε. Ο. Ν. εγένετο συγκέντρωσις τών εργατών και έργατριών τού έργοστασίου Χαρτοποιίας, προς ός ώμίλησεν ο Διευθυντής τού Γραφείου Διαφωτίσεως κ. 'Αθ. Παναγόπουλος μέ θέμα «'Η Φιλεργατική πολιτική τού Νέου Κράτους και ή θέσις τών 'Εργατών εις τήν Ε. Ο. Ν.».

Τήν συγκέντρωσιν έτίμησαν διά της παρουσίας των ο 'Υποδιοικητής Ε. Ο. Ν. κ. Θ. Μάλιος, ο συνεργάτης της Ε. Ο. Ν. και έπιθεωρητής τού έργοστασίου κ. Εύαγγελάτος και οι επίτελεις της 'Οργανώσεως. Είς τήν συγκέντρωσιν προσήλθον άπαντες οι έργαταί και έργατριά τού 'Εργοστασίου, όττινες ποικιλότροπος έξεδήλωσαν τόν ένθουσιασμόν τών και τήν ευγνωμοσύνην τών προς τόν Μεγάλον 'Αρχηγόν και τό Νέον Κράτος.

Αί διαλέξεις προς τάς εργατικάς και άγροτικάς τάξεις της έπαρχίας μας θά συνεχισθούν μέ έντατικήν προσπάθειαν.

Κινήσεις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Συνεχίζονται κανονικώς τά μαθήματα ειδικότητων, ήτοι γεωργικής εκπαίδευσως, συνδέσεων, διαδιδάσεως κλπ. 'Επίσης έξηκολούθησεν ή εκπαίδευσίς τών Φαλαγγών βάσει τού λογιόντος προγράμματος. Προετέθησαν ώραι άσκήσεων καθ' έκάστην Κυριακήν.

Ο Περιφερειακός Διοικητής τό δεύτερον δακήμερον ήλθανος μετέβη εις τό χωρία Κυπαρίσσων, 'Αγριουσιέας και Φυλιάδας. Είς τά όποια συνέστησε τάς πρώτας ομάδας Ε. Ο. Ν. όρίσας και τά πρόσωπα, άτινα θ' αποτελέσουν τά στελέχη.

'Εν συνεχεία ο κ. Περιφερειακός Διοικητής μετέβη εις Νίκαιαν, ένθα προέβη εις έπιθεωρήσιν της Τετταρχίας. 'Επίσης ώμίλησε προς τούς άξιωματικούς περί εκπαίδευσως και υπέδειξε τόν τρόπον της συντάξεως Μητρώου, της τηρήσεως τών διαφόρων βιβλίων κλπ.

'Η συγκέντρωσις τών αξιωματούντων εις τά Γραφεία της Περιφερειακής, όπου συζητούνται και άναλύονται θεωρητικά προβλήματα, εξακολουθεί και άποδίδει άριστα αποτελέσματα.

Είς τά σχολεία ολοκλήρου της Περιφέρειας, μέσης και δημοτικής 'Εκπαιδεύσεως, ήρχισαν τά μαθήματα της 'Εθνικής και κοινωνικής διαφωτίσεως υπό τών συναγωνιστών και συνεργατών καθηγώντων και δημοδιδασκάλων. Δραστηριότης και προσπαθεια άσκιους εξακολουθεί εις όλας τάς 'Υποδ' ασεις. Είς τό Συκούριον ήρχισεν ή γεωργική εκπαίδευσίς τών μελών της Ε. Ο. Ν. υπό τού Κοινοτικού Γεωπόνου.

ΕΠΙΣΚΟΠΗ

ΛΑΜΙΑ.— Παρά τήν έπικρατήσαν κακοκαιρίαν εις τά περισσότερα τμήματα της ΙV Διοικήσεως εξακολούθησεν κανονικώς ή συγκέντρωσις και ή 'Εκπαίδευσίς τών Φαλαγγιτών και Σκαπανέων συμφώνως προς τό καταρτισθέν πρόγραμμα 'Εκπαιδεύσεως.

Τήν 18ην παρελ. μηνός ο Περιφ. Διοικητής συνοδευόμενος άπό τών Α' Επίτελης της Διοικήσεως επεθεώρησεν τήν Τετταρχίαν Στυλίδος και ώμίλησε προς τούς Φαλαγγίτας περί τών υποχρεώσεων τών προς τήν Ε. Ο. Ν.

Ο Διοικητής 'Υποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Δομοκού επεθεώρησε τά τμήματα ΙΙΙ Τετταρχίας, Μελιτάας, Μακρολειδάδου, Παλαΐας, ένθα έγιναν τοπικά συγκεντρώσεις Βαθμοφόρων και Διοικητών Ταγμάτων.

Συμφώνως προς τό πρόγραμμα έγιναν αι όρισθείσας ώμίλιας προς τούς Φαλαγγίτας περί 'Υγιεινής τού σώματος υπό άπαιτών όριωθέντων προς τούτο. 'Επίσης ώμίλησαν και Εκπαιδευτικοί επί θεμάτων 'Εθνικής και 'Ηθικής 'Αγωγής και Γεωπόνου περί Γεωργίας.

'Εξακολουθεί ή εξέτασις τών Φαλαγγιτών υπό Ιατρών και ή συμπληρώσις τών δελτίων ύγιειας προς παρακολούθησιν συστηματικήν της σωματικής εξέλιξεως και καταστάσεως τών Φαλαγγιτών και Σκαπανέων.

Οι Φαλαγγίται της 'Υποδ' ασεως Φθιώτιδος παρακολούθησαν Κινηματογραφικήν παράστασιν ειδικώς δι' αυτούς δοθείσαν. 'Επίσης και οι Σκαπανείς παρακολούθησαν άλλην Κινηματογραφικήν παράστασιν κατάλληλον δι' αυτούς.

Τήν 24ην παρελ. μηνός ο 4ος Λόχος Φαλαγγιτών διενήργησεν τών έρανών εις τήν πόλιν ύπερ τών σεισμοπαθών της φίλης Τουρκίας. 'Ο Λόχος είχε διαίρεσθ ή έκς ομάδας και περιηλάθε τά καταστήματα και τάς οικίας έν στολή μέ επί κεφαλής 'Αξ' ας της Ε. Ο. Ν.

ΑΓΡΙΝΙΟΝ.— Είς όλα τά τμήματα καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια διά τήν έθνικήν και ήθικήν τών νέων διαπαιδαγώγησιν συμφώνως προς τάς κατευθύνσεις και ιδεολογικάς αρχάς τού Νέου Κράτους, διά τακτικών ώμιλιών και διαλέξεων.

Όύτως εις τήν Φάλαγγα 'Αγρινίου ο θεολόγος κ. Λαζαρίδης καθ' έκάστην Κυριακήν άναπτύσσει περικραπός τού Εύαγγελίου έξαιρών τήν ευεργετικήν επί τού 'Ελληνικού 'Εθνους επίδρασιν της Χριστιανικής Θρησκείας.

'Αποδίδεται έπίσης σημασία και εις τήν πρακτικήν τών νέων μόρφωσιν και γίνεται προς αυτούς μαθήματα παροχής πρώτων βοηθειών,

παθητικής άεραμύνης, σηματοδοσίας κλπ. και ειδικώτερον γεωργικά τοιαύτα διά τήν έπιστημονικήν και έντατικήν καλλιέργειαν της γής.

Είς διάφορα τμήματα εγένετο διαλέξεις παρά γεωπόνων σχετικάς προς τήν γεωργικήν έξόρμησιν. Είς τήν Φάλαγγα 'Αγρινίου άνέλαβον οι Γεωπόνοι της Περιφέρειας εις διαδοχικά μαθήματα, ίνα διδάξωσι συστηματικώς μαθήματα άφορώντα τήν βελτίωσιν τών έγχωρίων προϊόντων ως και τήν εισαγωγήν νέων μεθόδων καλλιέργειας τού αίτου και άλλων γεωργικών ειδών.

ΙΚΡΗΤΗ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Πρό ήμερών ο Περιφερειακός Διοικητής συνοδευόμενος υπό τού Α' Επίτελους και τού ύπασιστου τού μετέβησαν εις τόν παρά τήν θέσιν 'Αλυμάνι Μετόχι άγρόν, παραχωρήθηνα υπό τού Δήμου Ρεθύμνης εις τήν Ε. Ο. Ν. 'Αρρένων δι' υποδειγματικήν καλλιέργειαν. Είναι έκ τών καλλιτέρων τών περί άγρών και έχει μένει πρό δεκαετίας άκαλλιέργητος. Τούς άνωτέρω συνδέουσιν ο Διμ. Πάρεδρος κ. Παπαδάκης δίδων πάσαν πληροφόρησιν περί τού άγρού, της άποδοτικότητος τού κλπ.

Ο 'Υποδιοικητής και πρώτος 'Επίτελης της Περ. Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. 'Αρρένων Ρεθύμνης μετέβησαν προς έπιθεωρήσιν τού Τμήματος Ε. Ο. Ν. 'Αρρένων εις Ρουσόσσιτι. Μετά τήν έπιθεωρήσιν ώμίλησεν ο 'Υποδιοικητής προς τούς Φαλαγγίτας, Σκαπανείς και τό συγκέντρωθέν πλήθος 'Επ' ας τών σκοπών της Ε. Ο. Ν. και τό μέχρι σήμερα έπιτελεσθέντος έργου έν τώ Νομώ Ρεθύμνης. 'Εν συνεχεία ώμίλησεν ή Συνεργάτις διδασκάλισσα τού χωρίου τούτου 'Επ' ας της Οικογενείας άπό της Σκοπιάς της Άγς Αυγούστου.

Είς 'Επισκοπήν εγένετο ώμίλια υπό βαθμοφόρου περί «Θρησκείας, Οικογενείας, Φιλοπατρίας κλπ.».

Είς Ρουσότικα εγένετο σπορά τό εις θέσιν «Καμινολακκος» ύποδειγματικό άγρού και έλαβε χώραν διαλέξεις 'Επ' ας τού λιπάνσεως σιτηρών και συλλογής έλασιόκρπου και ώμίλια επί τού «Επιτελεσθέντος έργου υπό τού 'Εθνικού Κυδερνήτου».

Είς Κάτω Μολλίκαις και Μετόχια εγένετο υπό τού Διοικητού τού Τμήματος διαλέξεις μέ θέμα «'Η Πειθαρχία και τά αποτελέσματα αυτής έν τη 'Οργανώσει και τη Κοινωνία».

Είς Πιγήν και Λουτρά έφάλησαν τά κάλανα, τό προϊόν τών όποιων διετέθη ύπερ τών άπορών οικογενειών και τών συσσιτίων. 'Οαίως εις Μέρανα και Νέον 'Αμάριον. Είς Μέρανα εγένετο ώμίλια μέ θέμα «ΑΙ τρεις σπουδαιότεροι 'Αρχηγοί αλήθειας, έργαστα άποφασίς».

Πρωτοβουλία και έξόδοσι τού Τμήματος τούτου έκότη ή Βασιλοπότητα προσκλήσειαν τών Τοπικών 'Αρχών.

Είς Νέον 'Αμάριον έφτευθήσαν πενήτηνonta καλλωπιστικά δένδρα.

Είς Νισαορί έφτευθήσαν 250 πεύκα και 85 κυπάρισσοι.

Είς 'Αγίαν Παρασκευήν εγένετο ώμίλια 'Επ' ας Πειθαρχίας».

Είς 'Ανώγεια ήνοιχθησαν 300 λάκκοι διά τήν έν καιρώ δεινροφύτευσιν.

Είς 'Αλλοειδες έλαβε χώραν όργωμα και σπορά καλλιστοικού αίτου και φύτευσιν δεινροβυλίων. 'Εγένετο ώμίλια γύρω από τούς σκοπούς της 'Οργανώσεως και τά όφελήματα τών Φαλαγγιτών.

ΤΑΜΝΗΣΙΑΣ

ΧΑΛΚΙΣ.— 'Υπό τού 'Ομαδάρχου Σκαπανέως Στυλ. Ποδάρα της 45ης Φαλαγγος «Βάκη» Χαλκίδος διενήργηθη έρανός ύπερ τών σεισμοπληκτών της Τουρκίας μετάξύ τών μικρών Σκαπανέων της 'Ομάδος όστις απέδωσε τό ποσόν τών δραχμών 70. 'Ο άνωτέρω 'Ομαδάρχης όλος αιδωρόμητος προέβη εις τήν έν λόγω ένέργειαν, άναπτύξας έκ παραλλήλου διά θεριμών έκδρομών τό καθήκον τών Φαλαγγιτών και Σκαπανέων καθώς και όλων τών 'Ελλήνων άπέναντι τών έκ τών σεισμών πληγέντων φίλων και συμμάχων Τούρκων.

Τήν πράξιν αυτήν τού 'Ομαδάρχου πληροφόρησεν ο Φαλαγγάρχης κ. Περέσιος τόν έκάλεσε και τόν συνεχάρη, και δι' ήμερησίας Διαταγής τού έπένεσε τήν πρωτοβουλίαν τού,

συστήσας προς όλους όπως μιμηθούν τό άριτόν παράδειγμα τού άνωτέρω 'Ομαδάρχου.

ΚΥΜΗ.— Καθ' όλας τάς έπισκοπές τελετάς και έορτάς ή Ε. Ο. Ν. Κύμης παρέσθη μέ επί κεφαλής τούς βαθμοφόρους της εις αύτάς, συντελέσασα εις τήν έπιθετικώτεραν διεξαγωγήν αυτών. 'Ομοίως υπό τήν έπιθεψιν τού Διοικητού της Φάλαγγος κ. Δημ. Βαρή Γυμνασιάρχου, έξετελέσθη όλοκλήρου τό πρόγραμμα εκπαίδευσως. 'Επίσης εγένετο ώμίλια μέ θέματα σχετικάς προς τήν Πατρίδα, υπό τών Συνεργατών κ. κ. Λέκκα, Χ. Φαφούτη, Ι. Αυγούστου. 'Ομοίως ο Τετταρχής κ. Νικ. Καραπας ώμίλησε μέ θέμα «'Η άξία της λατρείας διά τήν ζωήν».

ΣΚΥΡΟΣ.— 'Εφτευθήσαν υπό μελών τού τμήματος 180 μικρά πεύκα. 'Εγένετο προς τά μέλη τού τμήματος έπιδείξεις άνεμοπορικών πτήσεων. 'Επίσης ο Συνεργάτης κ. Γ. Πέσκος ώμίλησε περί της Ιστορίας της άνεμοπορίας και άεροπορίας.

ΣΥΡΟΣ.— Είς τήν 'Υποδιοίκησιν Σύρου εξακολουθούν κανονικώτατα τά μαθήματα, αι διαλέξεις και αι ώμίλια συμφώνως προς τάς όποδείξεις της Κεντρικής Διοικήσεως. Οι άνηκόντες εις τήν Ε' τάξιν τού Γυμνασίου Φαλαγγίται παρέστησαν κατά τήν 12ην παρελθ. εις τήν κατάσθεσιν στεφάνων εις τών άνδριάντα τού Μισούλη και τήν προτομήν τού Κανάρη, γενομένην υπό τών μαθητών της Σχολής 'Εφεδρών 'Αξιωματικών Σύρου επί τη λήξει τών μαθημάτων της περιόδου.

Η δύναμις 'Υποδ. Σύρου έπωφεληθείσα της επί τά βελτίω μεταβολής τού καιρού έξέδρασε τήν 17ην ήλθανος υπό τήν ήγεσίαν τού 'Υποδιοικητού Νικηφόρου Τούτου εις 'Αγιον Δημήτριον, ένθα μετά ήμωρων άνάψαντιν έπικολούθησαν παιδιαί τών Φαλαγγιτών. 'Ολίγον πρό της άναχωρήσεως ο κ. 'Υποδ' της άνέπτυξεν εις τούς Φαλαγγίτας και Σκαπανείς τήν ύπ' άριθμ. 1323 έγκ. Διαταγήν τού Κυβερνητικού 'Επιτρόπου 'Επ' ας ύποβολής άνεμοφόρων κλπ.».

'Η Φάλαγγ έπατήληθεν εις τήν πόλιν τό έσπέρας. Τήν 18ην ήμεραν μικρά δύναμις έξ είκοσι Φαλαγγιτών ήρχολήθη μέ τήν φύτευσιν μικρών πεύκων εις τό Γυμναστήριον της πόλεως.

Κατά τό μεταξύ 1-15ης 'Ιανουαρίου διάστημα εγένετο εις τούς σχηματισμούς Θηλέων 'Ερμουπόλεως μαθήματα Στρατιωτικής προπαίδευσως υπό τού 'Ανθυποασπιστού κ. Γλυνού, Χορωδίας υπό τού Καθηγνήτου της Μουσικής κ. Κηρίπη, Οικονομική και ψυχολογία υπό τών Συναγωνιστών κ. Α. Σιδερή, Δίδος Κοκκολάτου και 'Υγιεινής εις τών ούλων Βαθμοφόρων υπό τού 'Ιατρού Συναγωνιστού κ. Α. Σιδερή.

ΤΗΝΟΣ.— Είς τήν 'Υποδιοίκησιν Τήνου εις συγκέντρωσιν γενομένην εις τόν στρατώνά έγνωστοποιήθη ο θάνατος της σεαστής δεσποίνης 'Αννης Κατηλιανού, μητρος της ερίτιμης κ. Λέλας Μεταξά, αύτογού τού 'Αρχηγού της Κυβερνήσεως. 'Αναγνώσεις της ήμερησίας διαταγής υπεβλήθησαν τηλίκως τά συλλυπητήρια εις τάς οικογενείας τών τέκνων της μεταστάσης, εις δέ τά γραφεία της Ε. Ο. Ν. άνηρτήθη μερίστως ή σημαία επί τριήμερον εις ένδειξιν πένθους.

Τήν ήμέραν καθ' ήν εγένετο ή μετακοινή της σορού εις τόν 'Ιερών Ναόν της Ευαγγελιστρίας, τιμητική φρουρά έκ Φαλαγγιτών έτάχθη περί τό φέρετρον, τήν κηδείαν δέ ήκολούθησεν άπασα ή Φάλαγγ καταθέσασα βαρύτιμον στέφανον.

ΑΙΓΙΝΑ.— Ο Περιφερειακός Διοικητής 'Αττικοβοιωτίας, συνοδευόμενος υπό τού 'Επιτελείου τού, άφίχθη τήν ήμεραν της έορτής Τριών 'Ιεράρχων εις Αίγινα. Τόν κ. Περιφερειακόν Διοικητήν υπεβόηθησαν οι άρχηγοί τών τοπικών σχηματισμών, αι άρχαί της πόλεως και πλήθος κόσμου. Τιμάς απέδωκε λόχος Φαλαγγιτών. Μετά ταύτα έλαβε χώραν πανηγυρική έορτή τών σχηματισμών της Ε. Ο. Ν., κατά τήν όποιαν έξεφωνήθησαν λόγοι, εις τούς όποιους έτονόηθη ιδιαιτέρως ή σημασία και ή άποστολή της 'Εθνικής 'Οργανώσεως Νεολαίας, ως και ή θέσις αυτής εις τό Κράτος της Άγς Αυγούστου.

Τό άπογεύμα έλαβον χώρων άθλητικοί άγώνες και διάφοροι άλλαι έπιδείξεις έκ μερόε τών μελών τών σχηματισμών της Ε. Ο. Ν.

'Η δλη έορτή έσπείσμεν έξαιρετικήν έπιτυχίαν. Τόσον ο Διοικητής μετά τών έπιτελών τού, όσον και οι λοιποί πορευθέντες άπέκομισαν τάς πλέον καλώς έντυπώσεις.

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ. — Έλάσαμε το παρυσάκι, που μας έστειλες. Δεν είναι άσχημο. Αλλά γιατί το έγραψες στις δύο όψεις του χαρτί; Ξαναγράψε το κανονικά — δηλ. μόνο στη μία πλευρά της κόλλας — και ξαναστείλε το. Είναι μικρό και δεν θα σε κουράσει. Πρόσεξε και μερικά λαθάκια, που κάνεις. Κάπου γράφεις «οι στρατιώτες» αντί «οι στρατιώτες» με περισπωμένη. Ξέχασες τον στοιχειώδη κανόνα «μακρόν πρό βραχέος περισπάται»; Δεν είναι πολύ δύσκολο πράγμα να γράφει κανείς και να κάνει... λιγότερα ορθογραφικά λάθη. Ξέρω, πως η ορθογραφία της γλώσσας μας είναι, αν όχι η δυσκολότερη, χωρίς άλλο όμως μία από τις δύσκολες ορθογραφίες. Και είναι φυσικό τα παιδιά όταν γράφουν να κάνουν λάθη. Με λίγη όμως προσοχή θα κάνουν λιγότερα. — ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΣΟΥΡΗ. Ωραίο το δακτυλογραφημένο γράμμα σου. Μπράβο για όλα γράφεις για τον Άρχηγό και την 4ην Αυγούστου. Θα μας ευχαριστούσε πολύ περισσότερο αν μας έγραφες «ειδοίχθης», που θα πή με το ίδιο το χέρι σου. Έχωμε πολλή περιέργεια να βλέπουμε το γραφικό χαρακτήρα των σκαπανέων. Έπειτα, Έλενη, τι τα θές; Άλλη έντο-

ΤΑ ΛΙΜΑΝΑΚΙΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 587)

τόν Βόλον, ή Μαριώ ή Μαλλίνα. Ό ναύτης, κατά διαταγήν του κυβερνήτου, έρριψε το βαρύ τουτο πράγμα εις την θάλασσαν. Και μαζί με τ' άλλα σίδερα, έπηγε και το ψαλίδι στον πατον. Ω, να το έβλεπεν ή Μαριώ ή Μαλλίνα, πως κατεποντίζετο ούτω το ψαλίδι της, πόσα θα έκοθεν ή γλώσσα της έναντίον του καπετάν 'Ηλίας.

Πλην από 'πάνω από τα σίδερα και το ψαλίδι, εις την ίδιαν δέσμη, ήσαν κ' οι κουντοῦρες οί κόκκινες, μυτερές, της Μαργαρώς της Πασσίνας. Έξ άπρσεξις του ναύτου, έπήγαν κ' οι κουντοῦρες μαζί με τα σίδερα. Ό καπετάν 'Ηλίας έπρόφθασε και τας εϊδεν έν άκαρπεί, ως περωτάς, πολλόμενας πριν βυθισθούν εις το κύμα. Ω, πόσον έλυπηθή! Και τί λόγον θα έδιδεν εις την γειτονίαν του, την Μαργαρώ της Πασσίνας;

Τό μόνον πράγμα έξ όλων των παργγελιών, το όποιον έκ προθέσεως έρριψαν εις την θάλασσαν, ήτο ή «σθάρνα», οίονει χερσαία σχεδιά από χονδράς σανίδας, δεμέναις με σίδερα, ή αγορασθεΐσα κατά παραγγελίαν του ζευγηλάτου Γιάννη του 'Αντώνου. Και την ώραν όπου ή βρατσέρα ήρχισε τέλος να στεγάζεται από τον άνεμον και να εισέρχεται εις τόν λιμένα, βασιλευμα ήλίου, ένω παρέκαμπτε τό Καλαμάκι, τόν κάθον όστις κλείει έκ δυσμών τόν λιμένα, ό καπετάν 'Ηλίας του έφάνη ότι έβλεπε μίαν κάπον και μίαν ανθρώπινην κατατομήν ίσταμένην επί του βράχου και χειρονομούσαν προς τό μέρος της βρατσέρας. Έπίστευσεν ότι θα ήτο ό Γιάννης ό 'Αντώνου, όστις βεβαίως ήρώτα τόν κυβερνήτην άν του έφερε την σθάρναν. Αλλά την φωνήν την έπαιρνεν ό άνεμος.

Όταν όμως ή βρατσέρα έπλησίασεν, άμα ένύκτωσεν, εις τόν βράχον του 'Επάνω Μαχαλά, ό 'Ηλίας της Μπαμπλίνως ήκουσεν εύκρινώς την όξειαν φωνήν της Μαργαρώς της Πασσίνας, της γειτονίσσης του:

— Θυμήθηκες να μου φέρης τις κουντοῦρες, καπετάν 'Ηλίας;

πως κάνει το γράμμα σάν είναι γραμμένο με το χέρι. Νά και ένα σχετικό παράδειγμα: ό 'Αρχηγός μας έστειλε πρό καιρού ένα γράμμα στη μεγάλη μας ήθοσιό Κοτοπούλη και τη συγχαιρόταν για την τριακοναετηρίδα της ιδρύσεως του θιάσου της. Το γράμμα αυτό είναι έκτεθειμένο σε μία προθήκη στο θέατρο Κοτοπούλη, για να το διαβάσει κι ό κόσμος. Ό 'Αρχηγός έγραψε ό ίδιος, με το χέρι του, ξέροντας πως έτσι θα ευχαριστούσε άκόμη πιο πολύ τη μεγάλη καλλιτέχνη. Στο μέλλον γράψε μας λοιπόν «ειδοίχθης», χωρίς τη μεσοάδην... δακτυλογράφου. Και νά... το γραμματάκι σου έχει κάμποσα λαθάκια. Ποιός φταίει γι' αυτά; Σ ύ; ή... δακτυλογράφος σου; ή... ή γραφομηχανή; Αν φταίη ή γραφομηχανή αλλάξέ την με άλλη μάρκα, που να κάνει λιγότερα λάθη! Σύμφωνοι; — Π. ΛΕΚΙΔΗΝ. Ωστε αυτό που μας έστειλες είναι «ένα από τα ποιήματά σου», που πάει να πη πως έχεις γράψει πολλά. Μπράβο. Κι' είσαι, λέει, δέκα χρονών. Δημοσιεύμε έδώ το πρώτο τετράστιχο:

Ξέθομαι τό Βασιλιά μου,
άναψή τον Άρχηγό
και τί μέρα περιμένω
να με πάρουν στο στρατό.

Εδω, Λεκίδη, Σίγουρα θα είσαι «υποδειγματικό» σκαπανάκι. — ΕΜΜ. ΚΑΖΥΡΗΝ. Δεν έλάσαμε, παιδί μου, τέτοιο ποίημα. Έκοιτάζαμε παντού. Μά τίποτα! Μήπως νομίζεις πως τό έστειλες; Ψάξε κι' εσύ στο συρτάρι σου, μέσα στη σάκκα σου, ανάμεσα στα φύλλα των βιβλίων σου. Πολύ μας έστενοχώρησε με τό γράμμα σου. Πάντως να είσαι βέβαιος πως εμείς δεν τόχουμε. Ξαναγράψε το, άν τό θυμάσαι. Και να δής που... θα όγη καλύτερο από την πρώτη φορά. — Δ. ΚΡΙΝΟΝ. Περιμένουμε ό τι σου υπεδείξαμε να γράφης. Μπορείς να πας στα Γραφεία της Μητροπόλεως να σου δώσουν τα στοιχεία, δηλαδή να σου πούνε τα καθέκαστα της εύρεσης. Έχει έκδοθή και ένα σχετικό βιβλιαράκι. Μπορείς να τό συμβουλευθής. Μάθετε, παιδιά, να έρευνάτε από τώρα, που είσθε μικροί. Ρωτάτε τους μεγαλύτερους, προσπαθήτε να βροίκατε τις σωστές απαντήσεις στα ερωτήματά σας, έτσι κι αν πρόκειται να κοπιώσετε. Από τόμα σκαπανέως και φαλαγγίτου δεν πρέπει ν' άκουσθή έκείνο τό δέληριο (καταστρεπτικό) «δέν βαρύνεσαι!...» — ΑΝΝΑ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ. Πολύ ωραία ή φωτογραφία σου. Αλλά... βγή, κες μαζί με... τί νταντά σου! Πές μας κι' εσύ ταιριάζει να τη δημοσιεύσουμε στον «Κήπο των σκαπανέων» με τα λόγια. Αλλά μικρά σκαπανίσσα «Αννα Γρηγοροπούλου κι' ή νταντά της»; Δεν καταλαβαίνεις. Άνισόλα, πως έκείνα τα σκανταλιάρικα σκαπανάκια θα σε κοροϊδέψουν; Στείλε μας καμμιάν άλλη, που να είσαι μοναχή. Και πρόσέξε να χαμογέλας. Όχι αυτό τό καταστροφισμένο ύφος. Τα σκαπανάκια τα θέλει ό 'Αρχηγός γελαστά, χαρούμενα παντοτεινά χαρούμενα και μόνο χαρούμενα! Γι' αυτό κοπιάζει, γι' αυτό εργάζεται και τόπο συλλογίζεται μέρα νύχτα: πως να σες έξασφαλίσή τη χαρά. Δεν πάει λοιπόν να του παρουσιάσώμαστε κατασφηνές, χωρίς να ύπάρχη λόγος. Δόξα τό Θεό δέ σου λείπει τίποτα. Ακόμη και νταντά έχεις! — ΒΑΣ. ΣΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ. Μη τό ξανακάνεις αυτό! Τώρα — έτσι μεταξύ μας, Βασιλάκη — τί θα καταλάβης να δής δημοσιευμένο ένα ποίημα της την ύπογραφη σου και να ξέρης πως δέν έγγραψες, μα πως τό «άντιγράψες»; Είμαστε βέβαιοι χίλια στα έκατό πως δέν τόχκαμε με κακό σκοπό. Δηλαδή με πονηρία. Σ ύ — είσαι τόσο μικρούλης — θα νομίζης πως τα ποιήματα, που δημοσιεύονται στη «Νεολαία» τα βρίσκουν αυτοί που τα στέλνουν από άλλα περιοδικά ή βιβλία, τ' αντιγράφουν και τα στέλνουν. Εί όχι! Δεν είν' έτσι. Κοπιάζουν, σκέπτονται, χαλούν χαρτί και μελάνι, ζώνουν και ξαναζώνουν τί μύτη του μολυβιού των και τό κεφάλι τους για να κατεβάσει ιδέες. Έτσι γράγεται ένα ποίημα. Τώρα που τόμαδες... δοκίμασε. — ΑΡ. ΛΙΑΚΟΥΡΑΝ.

Άλλος πάλι εσύ, Άριστέϊδη! Αντιγράφεις «έξυπνα» και κουτά από τόν πρώτο τόμο της «Νεολαίας» και τα στέλνεις να τα δημοσιεύσωμε από την άρχή για να τα διαβάσουν, λέει, και οι καινούργιοι άναγνώστες. Μας ύπόχρεϊσαι μάλιστα πως άμα δημοσιεύσωμε αυτά θα μας... αντιγράψης άλλα. Σ' ευχαριστούμε για τόν κόπο και την προθυμία σου κάτι να κάμης κι' εσύ για τό περίοδικό σας, αλλά καθώς καταλαβαίνεις δέν μας άρσκει ή ιδέα σου. Απορρίπτω, μάλιστα, πως σου κατέθηκε στο κεφάλι αυτό. Βάλε με τό νοῦ σου τί θα γίνονταν, άν άρχιζαμε να ξαναδημοσιεύσωμε όλα τα παλιά άρθρα, μυθιστορήματα, διηγήματα, για να τα διαβάσουν οι καινούργιοι άναγνώστες. Δεν γίνεται αυτό. Άριστέϊδη. — ΔΗΜ. ΠΕΤΡΟΥ. ΝΗΝ. Μ π ρ α β ο ι... Δέ μπορείς να φαντασθής τί όρατα λόγια θάκουγες από τό πουλάκι, άν είχε λαλιά κι' ήξερε... έλληνικά!... Έσώσεσ μία άγνή ύπαρξόλα. Ποιός έξερει; Ίσως τό πουλάκι αυτό να ήταν μητέρα ή πα-

τέρας, να είχε δυό, τρία, πέντε, έπτά παιδιά, που θα μένανε όρφανά. Δημητράκη, ή «Νεολαία» σου λέει: — Είσαι ένα πρώτης τάξεως παιδί. Προσπάθησε μονάχα να μείνης πάντα τέτοιο. Τό πως, θα σου τό πουν οι γονείς σου. — ΠΑΝ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΝ. Μη πιστεύεις. Πάνο, στα όνειρα. Δεν είμαστε όνειροκρίτες ή γιατροί, μα σου λέμε τόπο: κάποιο βαρύ φαγητό θα έφαγες από βραδύς. Για θυμήσου. Κι' άν όχι, τότε θα ήσουν πλαγιασμένος προύμντα, τί στιγμή που είδες τόνειρο. Επίεξες την καρδιά σου, δέν κυκλοφορούσε κανονικά τό αίμα σου και νά!... λιοντάρια, άράπηδες, πεσίματα από ψηλά κι' άλλες τέτοιες καμικές ιστορίες. Ξέχασε τό όνειρο κι' άν σου συμβή να ξαναδής τό ίδιο, βλέπε τό χωρίς να ροδάσαι. Τ ζ α μ π α κινηματογράφος, καμμένη Πάνο, έτσι να λες και να ξεκαρδίζεσαι στα γέλια. Άκούς έκεί να μας γράφη δόκλορη γράμμα για τό γελοίο έκείνο όνειρο! — Α. ΛΑΚΙΩΤΗΝ. Έπηρεσε τη ζωγραφία, που μας έστειλες. Μπράβο σου. Ζωγραφίζεις πολύ ωραία. Σε συγχάρουμε και για την ιδέα σου να δώσης τό όνομα του 'Αρχηγού στο θεωρηκό, που ζωγράφισε «Ιωάννην της Μεταξάς». Χαριτωμένο και τό λουλούδι που βάσεις να ξεφυτρώη από τί θάλασσα. Κάποιος, που είδε τη ζωγραφία σου, είπε: — Μα πως είναι δυνατόν να ξεφυτρώη λουλούδι μέσα από τί θάλασσα; Τό δώσαμε την άπάντη, που έπρεπε: Μάθε, φίλε, πως οι σκαπανείς είναι άξιοι για κάθε καλό και όρατο... Ακόμη και τί θάλασσα θα κάμουμε ν' άβυσσος!... — ΓΙΑΝΝΑΚΗΝ ΚΡΑΚΑΡΗΝ. Θεού χαράς είσαι στη φωτογραφία, που μας έστειλες. Βεβαίως και θα δημοσιευθής. Αλλά δέ μας λες, κύριε Γιαννάκη, τ' άστερία που έχεις στο πηλίκιο τό ζωγράφισε ό φωτογράφος με μολύδι; Έτσι θα είναι, γιατί σάν καλός σκαπανέας που είσαι, θα ξέρης πως δέν μπορεί ό καθένας να βάλη όσα άστέρια τραβά ή όρεξίς του. Πρόσεξε μη σου κάνουν καμιά παρατήρησι. Ξηλώσε τα για καλό και για κακό και φύλαξέ τα γι' άργότερα. Άσφαλώς θα ρήθι μία μέρα, που θα τό πάρης με την άξία σου. Νά τό ποιήμα σου:

Ένδοξέ μας Βασιλέα,
Ένδοξέ μας Μεταξά
Σεις έμπνεύσατε τό θάρρος
στών Έλλήνων τα παιδιά
Μικρούλης είμαι, μα πηγαίνω
στην Ε. Ο. Ν. με τί στολή μου
κι' ό μπαμπάς μου με καμάρι
λέει: Αυτό 'ναι τό παιδί μου.

Έ'εχο τό ποιηματάκι σου. ΝΙΚ. ΣΚΑΦΙΔΑΝ. Σ' ευχαριστούμε για τα καλά λόγια σου. Από τό ποιήμα σου «Στί γλυκεία μας Νεολαία» δημοσιεύμε τό πρώτο τετράστιχο:

Όταν εσύ ξεπρόβαλές άπ' τό βαθύ σκοτάδι
και σήκωσες τό κεφάλι σου, που ήτανε σκυφτό,
τότ' ένας άλλος άνθρωπος σε ήπρε με τό χάδι
και σ' έφερε άπ' τόν στρατό τό δρόμο, στόν καλό.

ΒΑΡΒΑΡΑΝ ΔΑΒΙΑ. Η λύσις του αίνιγματος σωστή. Θα την δημοσιεύσωμε σε καποινό τεύχος, όταν θα μας έχουν άπάντησει κι' άλλοι. — ΝΙΚ. ΠΑΜΟΥΤΣΟΝ. Τό ίδιο. Βρήκες τό αίνιγμα. — ΛΕΩΝ. ΤΑΓΚΑΛΑΚΗΝ. Γιατί έρωτάς, Λεωνίδα; Δεν ξέρεις, λοιπόν, πως ή «Νεολαία» βγαίνει για σας τους σκαπανείς και τους φαλαγγίτας; Νά μας στείλεις την έκθεσί σου. Θα τη διαβάσωμε ευχαρίστως και θα σου πούμε τη γνώμη μας. Πες στη μητέρα σου ότι διαβάσαμε όσα γράφει κι' έκείνη τό γραμματάκι σου και τη συγχάρουμε για τό ωραία ιδανικά της. — ΕΛΠΙΔΑ ΔΙΔΑΧΟΥ. Με 'γεια τό ραδιόφωνό σας. Πολύ καλά κάνει ό πατέρας σου και δέ σ' άφίνει να μείνης μετά τό φαγητό γι' ν' άκούς ραδιόφωνο. Σ ύ μπορείς να παρακολουθής την «ώρα του παιδιού» και τό σταθμό της Ε. Ο. Ν., που τόσα ωραία πράγματα μεταδίδει για τους σκαπανείς και τους φαλαγγίτες. Τα παιδιά πρέπει να κοιμούνται νωρίς και άρκετές ώρες. Τό λέγει και μία παροιμία: «ό ύπνος τρέφει τα παιδιά». — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΦΡΑΓΚΙΔΗΝ. Τι παραπάνω; Νομίζω είναι αρκετά: βαμβάκι, γάλα (άσπρος, όπως τη λένε οι γιατροί κι' οι φαρμακοποιοί), ένα μπουκαλάκι ιώδιο, ένα μπουκαλάκι καθαρό οινόπνευμα (άσπρο) και μερικοί επίδεσμοι (μπάντες). Τό προτιμώτερο όμως είναι να προσέχετε, όταν τρέχετε, ώστε να μη πέφτετε και κτυπάτε. Τι λες κι' εσύ; — ΛΟΥ. ΛΟΥΝ ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΟΥ. Μας γράφεις «από τό ύπνο», που περισσεύει έρωφα μία στολή σκαπανίσσας και στην κοιλία μου, για να μη ζηλέψη όταν με βλέπη έμένα με τί στολή. Μπράβο σου, Λουλού. Για ν' αγαπάς τόσο πολύ τα πράγματα, είναι βέβαιο πως θ' αγαπάς πολύ-πολύ περισσότερο όσα έχουν ψυχή κι' αισθάνονται. Πως τη φωνάζεις την κοιλία σου; Γράψε μας για να ξέρωμε κι' εμείς τόνομα της. — ΑΛΕΞ. ΚΟΝΤΟΝΑΣ ΣΗΝ. Σκαπανέα! Ό μαδάρχηρ 10ου (Υ)τομέως 'Αθηνών, ή άποσταλείσα φωτογραφία θα δημοσιευθής με την σειράν της.

Τύποις: «ΠΥΡ ΣΟΥ» Α. Ε.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α. Ε. ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ΟΥΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Λειτουργεί συνεχώς από της 9ης π. μ. μέχρι της 7ης μ. μ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΣ ΟΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Κολοκοτρώνη 13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Σταδ. Σπυριδίου (Μέγαρον Μ. Τ. Σ.)

Λεωφόρος 'Αλεξάνδρας και Σπυριδίου Τρικόπη

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ:
ΩΝΗΣ, ΠΥΡΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ
ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ από τα Γραφεία μας ή από τόν εις την πόλιν σας Πράκτορά μας να σας άναπτύξουν πάντα συνδυασμόν άσφαλείας. ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ Μ. Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ, όπερ διακανονίζει ταχέως και άπ' εύθείας πάσαν ζημίαν σας. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟ Μ. Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ έξυπηρετείτε την 'Εθνικήν Οικονομίαν και τα ίδια σας συμφέροντα.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Αθήναι, Κολοκοτρώνη 13.
Τηλ. 21-144, 29-331.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ προς 3 % μέχρι δραχμών 125.000.—

ΟΥΕΩΣ προς 3 % ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ προς 3 ½ % — 4 ½ %

Ό τόκος του Ταμειυτηρίου υπολογίζεται από της έπομένης της καταθέσεως. Άπασαι αι καταθέσεις είναι έξ ολοκλήρου ήγγυημένα υπό του Κράτους και άπηλλαγμένα τελών χαρτοσήμου.

Μία από τας άρετάς της Νεολαίας πρέπει να είναι και ή άποταμίευσις.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ και ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΑΙ! Άποταμιεύετε τας οικονομίας σας εις τό:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Ότω προετοιμάζετε μίαν καλλιτέραν αύριον διά τόν έαυτόν σας, και συμβάλλετε συγχρόνως εις την άνάπτυξιν της Γεωργίας της Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31
35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4 % ΕΤΗΣΙΩΣ

Έσωτερικού από δραχ. 1 έως 100.000.—

Έξωτερικού » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετών Δραχ. 3.760.000.000.—

Πās κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου δύναται να ένεργή καταθέσεις και άνταμίσεις εις όλα τα Ταχυδρομεία του Κράτους και δι' όλων των άγροτικών διανομέων. — Οι τόκοι των άποταμιευμένων ποσών κεφαλαιοποιούνται κατ' έτος και άνατοκίζονται. — Τό 1/3 του άνωτάτου όρίου των καταθέσεων, ήτοι δραχ. 33.500, δέν κατάσχονται εις όδευμίαν περίπτωση. — Διά την διευκόλυνσιν της οικονομίας και της άποταμιεύσεως τό Ταχυδρομικόν Ταμειυτήριον διαθέτει ειδικούς καλλιτεχνικούς κουμπαραδες, πωλουμένους εις όλα τό Ταχυδρομικά Γραφεία του Κράτους. — Όταν έχετε ένα κουμπαρα δύνασθε να έξυπηρετήσετε κατά τόν καλλίτερον τρόπον τας οικονομίας σας, διότι συνηθίζετε εύκολώτερα στην άποταμίευσιν.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22-721, 30-601, 30-602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγής και έμπορίας της κορινθιακής σταφίδος. — Βελτίωσις της ποιότητας. Κοινή έναποθήκευσις της σταφίδος. — Οινόποιήσις χλωράς σταφίδος. — Διαφήμισις της σταφίδος εις τό Έξωτερικόν και τό Έσωτερικόν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. Ό πλέον εύθηνός, ύγιεινός και εύγευστός έηρός καρπός της παγκοσμίου γεωργικής παραγωγής. — Είναι πλουσιωτάτη εις σάκχαρον και βιταμίνες. — Έχει μεγίστην θερμαντικήν δύναμιν. — Περιέχει μαγνήσιον, ένδεικνυόμενον κατά του καρπού, άλκαλικάς ούσίας όφελίμους εις τό αίμα, σίδηρον, άλατα κλπ. όφέλιμα εις τόν οργανισμόν του ανθρώπου. Τρώγοντες κορινθιακήν σταφίδα έξασφαλίζετε την υγείαν σας, έχετε οικονομίαν και ένισχύετε την έθνικήν μας οικονομίαν.

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

